

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om fonderna inom området för inrikes frågor.

Under programperioden 2014—2020 finansierar Europeiska unionen utvecklingen av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. Finansieringen anvisas medlemsstaterna från asyl-, migrations- och integrationsfonden samt från fonden för inre säkerhet. Europeiska unionen beviljar medlemsstaterna finansiering på basis av deras nationella program. Syftet med de nationella programmen är att förverkliga syftet med fonderna för inrikes frågor på ett sätt som beaktar medlemsstaternas behov. Medlemsstaterna upprättar för programperioden ett nationellt program för både asyl-, migrations- och integrationsfonden och fonden för inre säkerhet.

Genom den föreslagna lagen uppfylls de krav som Europeiska unionens lagstiftning ställer på förvaltningen av de nationella programmen. I lagen föreskrivs om beredning, godkännande, förvaltning och samordning av de nationella programmen samt de nationella genomförandeprogram som preciserar dessa.

Enligt förslaget ska inrikesministeriet i samråd med de centrala aktörerna med tanke på målen för var och en av fonderna för inrikes frågor bereda förslag till nationella program som statsrådet ska godkänna innan de skickas till Europeiska kommissionen för antagande. De nationella programmen preciseras i de nationella genomförandeprogrammen som ska beredas vid inrikesministeriet och godkännas av statsrådet.

I lagförslaget föreskrivs om behöriga myndigheter för förvaltning av de nationella pro-

grammen och om andra aktörer i anslutning till förvaltningen av de nationella programmen. Den ansvariga myndigheten ska svara för genomförandet, förvaltningen och övervakningen av de nationella programmen. Revisionsmyndigheten ska svara för kontrollen av förvaltnings- och övervakningssystemens effektivitet. Övervakningskommittéerna ska delta i förvaltningen av de nationella programmen. För det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden tillsätts en egen övervakningskommitté som består av de centrala samarbetsparterna med tanke på förvaltningen av migrationsströmmarna och Europeiska unionens gemensamma immigrations- och asylpolitik. Också för det nationella programmet för fonden för inre säkerhet tillsätts en övervakningskommitté, som består av de centrala samarbetsparterna med tanke på upprätthållandet av den inre säkerheten.

I den föreslagna lagen föreskrivs om förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd från fonderna för inrikes frågor, om stödansökningar, om förfaranden för beviljande och utbetalning av stöd samt om kontroll av stöd. På stödförfarandet ska utöver den föreslagna lagen tillämpas statsunderstödslagen.

I den föreslagna lagen föreskrivs också om ett datasystem för förvaltningen av de nationella programmen och om tekniskt bistånd för förvaltningen av de nationella programmen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	10
Estland	11
Sverige	12
Nederländerna	12
EU:s lagstiftning	12
2.3 Bedömning av nuläget	15
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	16
3.1 Målsättning	16
3.2 Alternativ	17
3.3 De viktigaste förslagen	18
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	19
4.1 Ekonomiska konsekvenser	19
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	22
4.3 Samhälleliga konsekvenser	23
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	26
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	26
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	27
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	28
DETALJMOTIVERING	29
1 LAGFÖRSLAG	29
1 kap. Allmänna bestämmelser	29
2 kap. Nationella program och nationella genomförandeprogram	31
3 kap. Förvaltningen av nationella program	34
4 kap. Stödförfarande	39
5 kap. Tillsynsförfarande	53
6 kap. Särskilda bestämmelser	56
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	62
3 IKRAFTTRÄDANDE	62
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	63
LAGFÖRSLAG	66
Lag om fonderna inom området för inrikes frågor	66

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

De rättsliga och inrikes frågorna har under de senaste åren fått en allt större betydelse inom EU, i och med prioriteringen av området med frihet, säkerhet och rättvisa. De finansieringsprogram som genomförs via EU:s budget används som ett instrument för att uppnå EU:s strategiska mål.

De åtgärder som inom området för inre säkerhet, gränsbevakning och migration under de närmaste åren ska genomföras med hjälp av fonderna för inrikes frågor baseras på EU:s strategi för inre säkerhet och på Europeiska kommissionens, nedan *kommissionen*, meddelande 22.11.2010 till Europaparlamentet och rådet EU:s strategi för den inre säkerheten i praktiken (KOM (2010) 673 slutlig). Dessutom baseras de på kommissionens meddelande 4.5.2011 till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén Meddelande om migration (KOM (2011) 248 slutlig), kommissionens meddelande 16.9.2011 till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén Förvaltning av Schengensamarbetet (KOM (2011) 561 slutlig) och på kommissionens meddelande 25.10.2011 till Europaparlamentet och rådet Smart gränsförvaltning (KOM (2011) 680 slutlig). Målsättningen för programperioden 2014–2020 är att de åtgärder som stöds via fonderna ska vara förenliga med EU:s strategiska mål som framgår av de ovan nämnda dokumenten.

I kommissionens meddelande 15.11.2011 till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén Budgeten för inrikes frågor för perioden 2014–2020 (KOM (2011) 749 slutlig) föreslås för programperioden 2014–2020 att det inrättas två fonder, dvs. asyl-, migrations- och integrationsfonden samt fonden för inre säkerhet. Asyl-, migrations- och integrationsfonden har inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 516/2014 om inrättande av asyl-, migrations- och integrationsfonden, om ändring av rådets

beslut 2008/381/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG och nr 575/2007/EG och rådets beslut 2007/435/EG, nedan *asyl-, migrations- och integrationsförordningen*. Fonden kan stödja asylpolitik och vidarebosättning, laglig migration, integration av tredjelandsmedborgare samt återvändande.

Fonden för inre säkerhet indelas i ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Fonden har inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 515/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och om upphävande av beslut nr 574/2007/EG, nedan *förordningen om inrättande av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering*, och genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF.

Med instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering är det möjligt att stödja en gemensam viseringspolitik för att underlätta lagligt resande, bekämpa olaglig invandring, säkerställa likabehandling av tredjelandsmedborgare samt stödja en integrerad gränsförvaltning för att säkerställa dels en enhetlig och hög nivå på kontrollen av de yttre gränserna, dels en smidig passage av de yttre gränserna i enlighet med Schengenregelverket. Med instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering är det möjligt att främja polissamarbete, utbyte av och tillgång till information, förebyggande av brottslighet, bekämpande av gränsöverskridande, allvarlig och organiserad brottslighet, inklusive terrorism, samt att skydda människor och från EU:s synpunkt

kritisk infrastruktur mot säkerhetsrelaterade händelser och kriser.

Dessa fonder för inrikes frågor ersätter de två allmänna programmen under programperioden 2007—2013 och fonderna inom ramen för dem samt de särskilda programmen. Inom ramen för det allmänna programmet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar verkade fonden för de yttre gränserna, Europeiska flyktingfonden, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare, nedan *integrationsfonden*, och Europeiska återvändandefonden, nedan *SOLID-fonderna*. En del av det allmänna programmet för säkerhet och skydd av friheter har varit det särskilda programmet för förebyggande och bekämpande av brott och det särskilda programmet för förebyggande, beredskap och konsekvenshantering av terrorism och andra säkerhetsrelaterade risker.

Bestämmelser om fonder för inrikes frågor har utfärdats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, nedan *den horisontella förordningen*.

Genom EU:s särskilda förordningar om fonderna för inrikes frågor skapas en ram för EU:s finansiering av inrikes frågor. I de särskilda förordningarna om respektive fond definieras fondernas syfte och tillämpningsområde, finansiering och genomförandemetoder. Med EU:s allmänna förordning om fonderna för inrikes frågor utfärdas allmänna genomförandebestämmelser för vardera fonden. Syftet med den allmänna förordningen är att säkerställa att fonderna följer samma principer och att stödmottagarna behandlas likvärdigt. Genom att utfärda allmänna bestämmelser om vardera fonden har det också varit möjligt att minska antalet bestämmelser. Jämfört med den föregående programperioden har bestämmelserna om tillämpningsområdet för fonderna för inrikes frågor ändrats så att fonderna nu bättre täcker olika sektorer av området för inrikes frågor.

Under den innevarande programperioden flyttas tyngdpunkten från årliga program till en flerårig programplanering, som föregås av

en politisk dialog mellan kommissionen och medlemsstaterna. På detta sätt säkerställs det att åtgärder som finansieras från EU:s budget uppfyller medlemsstaternas behov och samtidigt motsvarar EU:s målsättningar.

Finland har från och med programperioden 2000—2004 genomfört finansieringsprogram inom området för inrikes frågor. Under perioden 2007—2013 var EU:s finansieringsandel som anvisades Finland från SOLID-fonderna sammanlagt ca 79 miljoner euro. Av detta belopp fick Finland den största delen, ca 52 miljoner euro, från fonden för de yttre gränserna. Under programperioden 2014—2020 beräknas EU-finansieringen av de nationella programmen i fråga om fonderna för inrikes frågor uppgå till ca 113 miljoner euro. I den summan ingår en uppskattning av det kompletterande anslagsbelopp som Finland får enligt artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen.

EU:s lagstiftning och finansieringsram för perioden 2014—2020 har sedan år 2011 beretts i EU:s institutioner. Specialförordningarna om fonderna för inrikes frågor och den horisontella förordningen trädde i kraft i maj 2014.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Finansieringen inom området inrikes frågor genomfördes under programperioden 2007—2013 i enlighet med det allmänna programmet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar och allmänna programmet om säkerhet och skydd av friheter. SOLID-fonderna hörde till programmet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar. På förvaltningen av fonderna tillämpades artikel 53 b i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget, enligt vilken kommissionen ska genomföra budgeten tillsammans med medlemsstaterna. Uppgifter i samband med att genomföra budgeten delegerades sålunda till medlemsstaterna. Vid förvaltningen av fonderna biträdde kommissionen av en gemensam kommitté för solidaritet och hantering av migrationsströmmar, som inrättats genom Europapar-

lamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar.

SOLID-fonderna inrättades genom följande beslut av rådet och Europaparlamentet, nedan *inrättandebeslut*: Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar och om upphävande av rådets beslut 2004/904/EG, Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar, Europaparlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG om inrättande av Europeiska återvändandefonden för perioden 2008—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar och rådets beslut 2007/435/EG om inrättande av Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare för perioden 2007—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar.

I samband med genomförandet av inrättandebesluten antog kommissionen för fonderna strategiska riktlinjer som anger ramarna för fondernas verksamhet under programperioden 2007—2013. De strategiska riktlinjerna för SOLID-fonderna anges i följande beslut: för integrationsfonden i kommissionens beslut K(2007) 3926 slutlig, om genomförande av rådets beslut 2007/435/EG med avseende på antagandet av strategiska riktlinjer för 2007—2013, för Europeiska flyktingfonden i kommissionens beslut 2007/815/EG om genomförande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG med avseende på antagandet av strategiska riktlinjer för 2008—2013, för återvändandefonden i kommissionens beslut 2007/837/EG om genomförande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG med avseende på antagandet av strategiska riktlinjer för 2008—2013 och för fonden för de yttre gränserna i kommissionens beslut 2007/599/EG om genomförande av Europaparlamentets och rådets beslut nr

574/2007/EG med avseende på antagandet av strategiska riktlinjer för 2007—2013.

Ramarna för respektive fonds verksamhet har förtydligats i följande beslut av kommissionen, nedan *tillämpningsföreskrifter*. Tillämpningsföreskrifter om Europeiska flyktingfonden finns i kommissionens beslut 2008/22/EG om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar när det gäller medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem, reglerna för administrativ och ekonomisk förvaltning samt stödberättigande utgifter för projekt som medfinansieras av fonden.

Tillämpningsföreskrifter om integrationsfonden finns i kommissionens beslut 2008/457/EG om tillämpningsföreskrifter för rådets beslut 2007/435/EG om inrättande av Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare för perioden 2007—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar när det gäller medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem, reglerna för administrativ och ekonomisk förvaltning samt stödberättigande utgifter för projekt som medfinansieras av fonden.

Tillämpningsföreskrifter om återvändandefonden finns i kommissionens beslut 2008/458/EG om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG om inrättande av Europeiska återvändandefonden för perioden 2008—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar när det gäller medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem, reglerna för administrativ och ekonomisk förvaltning samt stödberättigande utgifter för projekt som medfinansieras av fonden.

Tillämpningsföreskrifter om fonden för de yttre gränserna finns i kommissionens beslut 2008/456/EG om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007—2013 som en del av det allmänna programmet Solidaritet och hantering av migrationsströmmar när

det gäller medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem, reglerna för administrativ och ekonomisk förvaltning samt stödberättigande utgifter för projekt som medfinansieras av fonden.

I tillämpningsföreskrifterna för fonderna anges bestämmelserna för genomförande av fonden i fråga om vissa myndigheter, förvaltnings- och övervakningssystemen, den information som medlemsstaterna skickar till kommissionen om användning av fonden, anmälningar av överträdelser av bestämmelserna, information och offentliggörande, personuppgifter och utbyte av elektroniska dokument.

Av betydelse för användningen av EU:s medel är Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002, nedan *budgetförordningen*, och de författningar som utfärdats med stöd av den.

Sådana beslut om inrättande av fonder där det föreskrivs om förvaltning av medel gäller framför allt de krav som ställs på medlemsstaternas interna system för förvaltning av EU:s medel, medlemsstaternas skyldigheter samt uppgiftsfördelningen mellan medlemsstaterna och kommissionen. Enskilda stödmottagares ställning påverkas indirekt av detaljerade bestämmelser i inrättandebesluten och tillämpningsföreskrifterna, bl.a. om val, uppföljning och kontroll av finansieringsprojekt. I en bilaga till tillämpningsföreskrifterna föreskrivs dessutom i detalj om stödberättigande utgifter.

Enligt tillämpningsföreskrifterna ska medlemsstaterna på det sätt som förutsätts i beslutet om inrättande av respektive fond och med iakttagande av proportionalitetsprincipen upprätta anvisningar om följande förfaranden och praktiska arrangemang som gäller: vissa myndigheters uppgifter, åtgärder för att säkerställa åtskillnad och övervakning av uppgifter, fastställande av fleråriga och årliga program, fastställande av revisionsstrategi och årliga revisionsplaner, val av projekt, beviljande av stöd samt övervakning av projekt och ekonomiförvaltning, hantering av oriktigheter, finansiella korrigeringar och återkrav, planering och genomförande av inspek-

tionsbesök, beredning av inspektionsberättelser och anmälningar, verifiering av utgifter, utvärdering av program, rapportering till kommissionen samt verifieringskedjor. För SOLID-fonderna utfärdades gemensamma nationella tillämpningsdirektiv (SMDno/2008/562) som riktade sig till myndigheter som utsetts till att förvalta fonder.

Enligt inrättandebesluten är medlemsstaterna skyldiga att för fonderna skapa nationella förvaltnings- och kontrollsystem, utse ansvars-, attesterings- och revisionsmyndigheter samt vid behov en eller flera delegerade myndigheter. Myndigheternas uppgifter anges i besluten om inrättande av fonderna.

Enligt tillämpningsföreskrifterna för fonderna ska revisionsmyndigheten i sin verksamhet vara oberoende av den ansvariga myndigheten och av den attesterande myndigheten. Medlemsstaterna ska fastställa regler för att göra åtskillnad mellan de utsedda myndigheternas uppgifter. Vid den ansvariga myndigheten ska beviljande av stöd samt inledande, verifiering och godkännande av finansieringsåtgärder åtskiljas från varandra. Den attesterande myndigheten får för sin del inte delta i förfaranden som gäller val, genomförande eller finansiering i anslutning till EU:s medel.

Under programperioden 2007—2013 skötes myndighetsfunktionerna i fråga om SOLID-fonderna av inrikesministeriet och de utsedda myndigheterna var gemensamma för alla fonder. Som nationell ansvarig myndighet för fonderna verkade inrikesministeriets enhet för internationella frågor, som attesterande myndighet ministeriets ekonomienhet och som revisionsmyndighet ministeriets enhet för intern granskning. Någon delegerad myndighet utsågs inte. Myndigheternas uppgifter bestämdes i inrikesministeriets arbetsordning (1379/2009).

Det nationella förvaltnings- och kontrollsystemet för SOLID-fonderna baserar sig på EU-författningar, nationell lagstiftning och inrikesministeriets arbetsordning. Förvaltningen och det praktiska genomförandet av fonderna reglerades genom den ansvariga myndighetens direktiv om bl.a. ansökan om EU-finansiering och förvaltning av projekt. Direktiven baserades på kommissionens detaljerade författningar och riktlinjer.

Den ansvariga myndigheten för fonderna svarar för den nationella förvaltningen och för genomförandet av varje fonds nationella fleråriga program, enligt principen om sund ekonomisk förvaltning. Den ansvariga myndighetens uppgifter anges i besluten om inrättande av fonderna.

I inrättandebesluten definieras också den attesterande myndighetens och revisionsmyndighetens uppgifter. Den attesterande myndigheten ska verifiera uppgifterna om fondens utgifter och att de anmälts i enlighet med bestämmelserna.

Revisionsmyndighetens huvudsakliga uppgift är att kontrollera att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar effektivt. Revisionsmyndigheten ska också säkerställa att den ansvariga myndigheten utför ändamålsenliga verksamhetsrevisioner för att kontrollera de uppgifter som lämnats av stödmottagarna.

Vissa förvaltningsuppgifter i samband med fonderna kan externaliseras till andra myndigheter än de som nämns ovan. Utbetalningen av understöd som SOLID-fonderna beviljat under programperioden 2007—2013 har skötts av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. Servicecentret sköter inrikesministeriets bokförings- och betalningsrörelse under överinsyn och ledning av ministeriet.

Enligt besluten om inrättande av fonderna ska varje medlemsstat i enlighet med gällande nationella bestämmelser och förfaranden sköta partnerskapsarrangemang mellan de myndigheter och organ som deltar i genomförandet av fleråriga program eller som enligt respektive medlemsstat på ett rationellt sätt kunde delta i utvecklingen av programmet.

I Finland genomförs partnerskapsprincipen framför allt via fondernas ledningsgrupper. Inrikesministeriet har för varje fond tillsatt en ledningsgrupp med uppgift att delta i beredningen av fondens årliga program, göra framställningar till den ansvariga myndigheten om projekt som fonden ska finansiera, delta i den nationella utvärderingen av programperioden, fastställa de nationella urvalskriterierna för finansiering ur fonden samt göra en framställning om användning av EU:s finansieringsandel som årligen anvisas Finland. Till ledningsgrupperna har hört re-

presentanter för de från respektive fonds synpunkt centrala myndigheterna och organisationerna samt övriga representanter för det civila samhället. Till ledningsgruppen för fonden för de yttre gränserna har, till följd av fondens karaktär, hört endast myndighetsrepresentanter.

För varje SOLID-program har upprättats ett nationellt flerårigt program på det sätt som fondens strategiska riktlinjer, beslutet om inrättande av fonden och tillämpningsföreskrifterna förutsätter. Kommissionen har godkänt programmet. Programmet har under ledning av den ansvariga myndigheten beretts i samråd med de centrala myndigheter och representanter för det civila samhället som är verksamma inom tillämpningsområdet för besluten om inrättandet av fonderna. Vid den nationella beredningen har man dragit nytta av det nationella samordningssystemet för EU-ärenden. Den ansvariga myndigheten har godkänt programförslaget innan det skickats till kommissionen för godkännande. Det nationella fleråriga programmet har genomförts med ett årligt program. Ett årligt program har upprättats för varje SOLID-fond. Vid den nationella beredningen av det årliga programmet har huvudsakligen tillämpats samma förfaranden som vid beredningen av de nationella fleråriga programmen.

Den ansvariga myndigheten har i enlighet med tillämpningsföreskrifterna för fonderna kunnat genomföra fondernas åtgärder antingen i egenskap av det organ som beviljar finansiering eller i egenskap av verkställande organ. Den ansvariga myndigheten verkar som beviljande organ då den på basis av en projektansökan beviljar EU-finansiering ur en fond. Den ansvariga myndigheten har då inte själv kunnat lägga fram projektansökan.

Den ansvariga myndigheten har kunnat verka som verkställande organ då den beslutat genomföra ett projekt själv eller då någon annan nationell myndighet genomfört ett projekt, när projektets specifika karaktär inte har gett några andra möjligheter t.ex. på grund av en juridisk monopolställning eller av säkerhetsskäl. När den ansvariga myndigheten genomfört ett projekt själv har de bestämmelser som gäller stödmottagaren i tillämpliga delar tillämpats på den ansvariga myndigheten.

Under programperioden 2007—2013 verkade den ansvariga myndigheten endast som beviljande organ i förhållande till integrationsfonden. I förhållande till Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden har den ansvariga myndigheten huvudsakligen verkat som beviljande organ. En del av finansieringen har vid behov i fråga om dessa fonder dock kunnat avsättas till projekt också då den ansvariga myndigheten verkat som verkställande organ till följd av genomförarens monopolställning.

I förhållande till fonden för de yttre gränserna har den ansvariga myndigheten endast verkat som verkställande organ, till följd av karaktären av fondens funktioner. Då den ansvariga myndigheten verkat som verkställande organ har den i egenskap av övervakande part deltagit i genomförandet av projekten, men inte själv genomfört dem. Projekten har genomförts av de behöriga myndigheterna som har monopolställning och är verksamma inom tillämpningsområdet för beslutet om inrättande av fonden. Dessa myndigheter har ansvarat för de åtgärder som definieras i inrättandebeslutet och som preciseras i fondens årliga program.

Alla fyra fonder har enligt tillämpningsföreskrifterna i regel kunnat bevilja stöd för högst tre år, under förutsättning att de regelbundet rapporterat hur projekten framskrider. Till följd av den årliga programstrukturen har finansiering dock i praktiken kunna beviljas för perioder av högst två och ett halvt år åt gången, vilket är den tid som berättigar till stöd när det är fråga om ett årligt program. Stödmottagaren har kunnat ansöka om mera stöd med en projektansökan inom ramen för följande årliga program.

De allmänna grunderna för val av stödberättigande projekt är genomsynlighet, öppenhet, opartiskhet, kostnadseffektivitet och kvalitet. Dessutom gäller för varje fond särskilda urvalskriterier som framgår av ansökningsmeddelandet och -anvisningarna. Efter att sakkunniga har bedömt projektansökningarna behandlas de i ledningsgruppen för respektive fond. Ledningsgruppen gör en framställning till den ansvariga myndigheten om projekt som ska finansieras. Ledningsgruppen kan vid behov höra också sakkunniga. Den ansvariga myndigheten fattar beslut om

projektstöd på basis av ledningsgruppens framställning.

I tillämpningsföreskrifterna för fonderna anges i detalj vilka omständigheter som ska framgå av ett finansieringsbeslut. För de projekt som beviljas stöd upprättas ett särskilt stödbeslut som i enlighet med tillämpningsföreskrifterna anger villkoren för genomförande av projektet. Stödmottagaren har under vissa förutsättningar kunnat göra en ansökan om ändring av villkoren i stödbeslutet.

Om en stödansökan har avslagits har sökanden fått ett beslut om saken, med uppgifter om grunderna för det negativa beslutet och med en anvisning om rättelseyrkande.

I stödbeslutet beviljades endast en sökande stöd och dessutom har s.k. projektpartner kunnat delta i genomförandet av projektet. Enligt tillämpningsföreskrifterna skulle stödmottagaren förvissa sig om att alla projektdeltagare uppfyller de skyldigheter som ålagts stödmottagaren. I beslutet om inrättande av fonderna och i tillämpningsföreskrifterna angavs i detalj villkoren och förutsättningarna för genomförande av projekt. Den ansvariga myndigheten skulle säkerställa att projekten genomfördes enligt ekonomiska principer och att intressekonflikter inte uppkom.

Stöd har i regel betalats ut i tre rater. Under de förutsättningar som föreskrivs i 12 § i statsunderstödslagen (688/2001) kunde till stödmottagaren betalas förskott.

I enlighet med tillämpningsföreskrifterna för fonderna skulle den sista posten av EU:s finansieringsandel för varje projekt beräknas enligt det lägsta av följande tre alternativa belopp: stödets maximibelopp i euro enligt stödbeslutet, stödets maximibelopp beräknat genom att de stödberättigande totalkostnaderna för projektet multiplicerades med de procentsatser (50 eller 75 procent) som nämndes i beslutet om inrättande av fonden eller det belopp som blev resultatet av en tillämpning av principen att verksamheten inte fick bedrivas i vinstsyfte.

Den ansvariga myndigheten skulle i enlighet med inrättandebeslutet underrätta både den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten om alla konstaterade oegentligheter i anslutning till förvaltningen eller genomförandet av projekten samt rapportera

dessas till kommissionen i enlighet med föreskrifterna.

I tillämpningsföreskrifterna föreskrivs i detalj om den ansvariga myndighetens attesteringar.

Enligt tillämpningsföreskrifterna skulle revisionsmyndigheten genomföra revisionerna av förvaltnings- och övervakningssystemet utifrån ett urval av projekt som valdes enligt en metod som revisionsmyndigheten godkände. Granskningen av förvaltnings- och kontrollsystemen skulle omfatta alla centrala förfaranden minst en gång före år 2013. Projektet skulle granskas på plats, utifrån dokument och material som innehades av stödmottagaren och projektpartner. Om problem som upptäcktes föreföll vara systemrelaterade och därför kunde riskera andra projekt, skulle revisionsmyndigheten se till att vid behov ytterligare utredningar genomfördes för att fastställa vidden av sådana problem. De behöriga myndigheterna skulle vidta nödvändiga förebyggande och korrigerande åtgärder. Revisionsmyndigheten skulle dra sina slutsatser utifrån resultaten av de utredningar som gjorts om utgifter som deklarerats till kommissionen och rapportera dem till kommissionen i samband med den årliga revisionsberättelsen.

I sådana fall då revisionsmyndigheten hade avgett ett yttrande med reservation eller ett negativt yttrande om hur förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar skulle den attesterande myndigheten kontrollera att denna information hade skickats till kommissionen. Den skulle också se till att en lämplig handlingsplan verkställdes av den ansvariga myndigheten för att återställa förvaltnings- och kontrollsystemens effektivitet och för att bedöma hur funktionsstörningen påverkat utgiftsredogörelsen. Om en ansökan om utbetalning eller en redogörelse för ersättning inte validerats av revisionsmyndigheten för slutrapporten om genomförandet av det årliga programmet, skulle den attesterande myndigheten se till att en korrekt ansökan om utbetalning eller redogörelse för ersättning ges till kommissionen utan dröjsmål.

I besluten om inrättande av fonder och i tillämpningsföreskrifterna föreskrivs i detalj

om uppföljning och utvärdering av programmen, inklusive rapporteringsskyldigheterna. De bedömningar av programmen som förutsätts i författningarna har så som kommissionen förutsätter gjorts av utomstående bedömare.

I tillämpningsföreskrifterna föreskrivs i detalj hur uppgifter ska lämnas om användningen av fonderna samt om rapportering av oegentligheter till kommissionen.

I tillämpningsföreskrifterna föreskrivs också i detalj om de skyldigheter som gäller i fråga om den ansvariga myndighetens och stödmottagarens skyldigheter när det gäller information och offentliggörande av informationen.

I en bilaga till tillämpningsföreskrifterna föreskrivs dessutom för varje fonds vidkommande om stödberättigande utgifter. Kommissionen har också utfärdat direktiv om saken.

Under programperioden 2007—2013 var Finlands finansieringsandel av SOLID-fonderna ca 79 miljoner euro. Den största finansieringsandelen under programperioden 2007—2013 av SOLID-fonderna i Finland fick fonden för de yttre gränserna, vars anslag för hela programperioden var ca 52 miljoner euro. Den näst största finansieringsandelen fick Europeiska flyktingfonden i Finland, dvs. ett grundanslag på ca 8 miljoner euro. Finland fick också ett särskilt anslag på 7,1 miljoner euro för mottagning av vidarebosatta flyktingar. Anslaget betalades ut på basis av antalet vidarebosatta personer så att Finland fick ett fast belopp på 4 000 euro för varje vidarebosatt person som hörde till de grupper som nämns i artikel 13.3 i beslutet om inrättande av fonden. Under programperioden 2007—2013 fick integrationsfonden i Finland ett anslag på ca 7,5 miljoner euro. Europeiska återvändandefondens anslag till Finland var närmare 6 miljoner euro. Programperioderna för Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden började år 2008, vilket innebär att i fråga om dem inte beviljades anslag för 2007.

	Återvänderfonden	Integrationsfonden	Flyktingfonden	Fonden för de yttre gränserna
	milj. €	milj. €	milj. € (grunddel + anslag för vidarebosättning)	milj. €
2007	-	0,79	-	4,73
2008	0,66	0,85	1,03 + 0,39	5,45
2009	0,66	0,91	1,10 + 0,72	6,19
2010	0,66	0,99	1,24 + 0,68	5,52
2011	0,73	1,13	1,46 + 1,06	7,02
2012	0,90	1,39	1,72 + 1,32	9,78
2013	1,47	1,55	1,71 + 2,34	12,57
Sammanlagt	5,08	7,61	8,26 + 7,17	51,26

Tabell. Fondernas anslag fördelade på årliga program.

Stödmottagaren skulle skaffa samfinansiering för SOLID-fondernas projekt från nationella offentliga eller privata källor.

Tekniskt bistånd utgör en del av en medlemsstats årliga EU-finansieringsandel. Tekniskt bistånd kan enligt genomförandebestämmelserna användas av de myndigheter som utsetts för förvaltning och övervakning av fonderna. Tekniskt bistånd är avsett för förvaltning av det nationella genomförandet av fonderna. För tekniskt bistånd har kunnat avsättas högst 7 procent av varje fonds årliga EU-finansieringsandel åren 2007—2010 och högst 4 procent åren 2011—2013. Dessutom har för tekniskt bistånd årligen kunnat anvisas ett fast belopp på 30 000 euro per fond. Genomförandebestämmelserna har gjort det möjligt att helt och hållet sammanslå anslagen för de olika fondernas tekniska bistånd. I

Finland har anslagen för SOLID-fondernas tekniska bistånd sammanslagits från och med det årliga programmet för 2010. Tidigare förvaltades varje fonds anslag för tekniskt bistånd som separata helheter. Med tekniskt bistånd har det varit möjligt att täcka 100 procent av de faktiska stödberättigande kostnaderna. På det tekniska biståndet har tillämpats kommissionens regler och direktiv om stödberättigande utgifter. SOLID-fondernas tekniska bistånd till Finland uppgick under programperioden 2007—2013 till sammanlagt ca 4,1 miljoner euro.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

De nationella programmen för fonderna för inrikes frågor är baserade på EU-lagstiftning. Kommissionen godkänner programmen, vilket innebär att de programrelaterade åtgärderna och de verkställande myndigheternas skyldigheter är desamma i alla berörda medlemsstater. De åtgärder som finansieras genom programmen kan definieras utifrån nationella behov och vissa villkor kan uppställas för stödberättigandet. Det är också möjligt att fatta nationella beslut om vilka myndigheter som svarar för förvaltningen och kontrollen av fonderna. Regleringen är dock till största del direkt baserad på EU:s lagstiftning, vilket innebär att de medlemsstaternas förvaltningssystem till dessa delar motsvarar varandra.

Av EU:s medlemsstater hade bl.a. Polen under programperioden 2007—2013 utöver EU-lagstiftningen också nationell lagstiftning om fonderna. Eftersom EU:s lagstiftning är relativt detaljerad hade många medlemsstater dock inte någon nationell speciallagstiftning om SOLID-fonderna. I likhet med Finland gällde detta bl.a. Nederländerna, Norge, Sverige, Belgien, Danmark och Estland.

I Finland har myndighetsfunktionerna gällande SOLID-fonderna centraliserats till en enda ansvarig myndighet. Det är vanligare att förvaltningen av fonderna i medlemsstaterna på grund av behörighetsfördelningen mellan ministerierna har fördelats mellan två eller tre myndigheter. Genom att förvaltningen av fonderna centraliserats till en enda myndighet i Finland har det varit möjligt att effektivisera verksamheten och spara kostnader. Dessutom har det varit möjligt att säkerställa att fonderna har förvaltats på ett så enhetligt sätt som möjligt.

Vid tiden för beredningen av regeringens proposition fanns det ingen detaljerad information att tillgå om vilka åtgärder i överensstämmelse med målsättningarna för fonderna för inrikes frågor de övriga medlemsstaterna kommer att genomföra under programperioden 2014—2020, eftersom beredningen av de nationella programmen fortfarande pågår. Det finns inte heller någon detaljerad information om de övriga medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem för den nya programperioden, eftersom också beredning-

en av bestämmelserna om den nationella förvaltningen fortfarande pågår.

Av denna anledning granskas i det följande huvudsakligen förvaltningen av de nationella programmen under programperioden 2007—2013 i tre medlemsstater. Av dessa representerar Sverige den nordiska förvaltningskulturen. Nederländernas och Estlands förvaltningspraxis liknar till vissa delar Finlands praxis, även om dessa staters förvaltningssystem till vissa delar är annorlunda än Finlands system.

Estland

I Estland verkade under programperioden 2007—2013 inrikesministeriets (Siseministrium) avdelning för extern finansiering (Välisvahendite osakond) som ansvarig myndighet för Europeiska flyktingfonden, återvändandefonden och fonden för de yttre gränserna medan ministeriets finanspolitiska avdelning (Rahanduspolitiika osakond) var revisionsmyndighet. De avdelningar som verkar som fondmyndigheter lyder under olika huvudavdelningar. Som ansvarig myndighet för integrationsfonden verkade i Estland kulturministeriet (Kultuuriministrium). Som attesteringsmyndighet för SOLID-fonderna verkade finansministeriet (Rahandusministrium). Det är regeringen som har utsett myndigheterna. Estland har ingen speciallag om SOLID-fonderna men regeringens förordning (seadus) tillämpas när det gäller återkrav av stöd. Till övriga delar har fonderna förvaltats i enlighet med EU:s lagstiftning.

I fråga om programperioden 2014—2020 har man i Estland för avsikt att fatta beslut om vilka myndigheter som ska förvalta fonderna efter att EU:s lagstiftning har trätt i kraft. Den ansvariga myndigheten kommer preliminärt, i fråga om båda fonderna, att vara inrikesministeriets avdelning för extern finansiering medan inrikesministeriets avdelning för intern revision (Siseauditi osakond) kommer att vara revisionsmyndighet. Man har inte för avsikt att utse delegerade myndigheter. För de nya fonderna för inrikes frågor ska regeringen enligt planerna utfärda en förordning där det föreskrivs bl.a. om principerna för beviljande av stöd och om villkor för stödberättigandet.

Sverige

I Sverige har den ansvariga myndighetens funktioner fördelats på tre myndigheter. Ansvarig myndighet för Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden var under programperioden Migrationsverket, ansvarig myndighet för integrationsfonden var Svenska ESF-rådet och ansvarig myndighet för fonden för de yttre gränserna var Rikskriminalpolisen som ansvarar för gränsbevakningen.

En särskild förordning har utfärdats om den ansvariga myndigheten för förvaltning av SOLID-fonderna i Sverige. Sverige har inte någon nationell speciallagstiftning om genomförandet av fonderna. För programperioden 2014—2020 pågår en kartläggning av förvaltningsorganisationen och regleringsbehoven. Uppgifterna som ansvarig myndighet för fonderna för inrikes frågor under den innevarande programperioden har i fråga om asyl-, migrations- och integrationsfonden genom regeringens beslut ålagts Migrationsverket och i fråga om fonden för inre säkerhet Rikspolisstyrelsen. Något beslut har inte ännu fattats i fråga om uppgifterna som revisionsmyndighet. I Sverige kommer inga delegerade myndigheter att utses.

Nederländerna

I Nederländerna har funktionerna som ansvarig myndighet för SOLID-fonderna liksom i Sverige delats upp mellan flera olika myndigheter. Som ansvarig myndighet för Europeiska flyktingfonden, fonden för de yttre gränserna och återvändandefonden verkade under den förra programperioden säkerhets- och justitieministeriets migrationsavdelning (Ministerie van Veiligheid en Justitie, Directie Migratiebeleid). Ansvarig myndighet för integrationsfonden var social- och arbetsministeriet (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Integratie en Samenleving). Attesteringsmyndighet för SOLID-fonderna var ekonomiministeriet (Ministerie van Economische Zaken). Som revisionsmyndighet för SOLID-fonderna har sedan år 2010 verkat den nationella revisionsmyndigheten som lyder under finansmi-

nisteriet (Auditdienst Rijk, Ministerie van Financiën).

Under programperioden 2014—2020 kommer myndighetsuppgifterna i fråga om fonderna för inrikes frågor att huvudsakligen skötas av samma myndigheter. Den ansvariga myndigheten kommer att vara migrationsavdelningen vid säkerhets- och justitieministeriet. Som delegerad myndighet kommer att verka det ämbetsverk (Agentschap SZW, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) under social- och arbetsministeriet som också svarar för förvaltningen av Europeiska socialfonden. Som revisionsmyndighet kommer att verka den nationella revisionsmyndigheten som lyder under finansministeriet. Myndigheterna för den innevarande programperioden kommer officiellt att utses efter att EU:s lagstiftning om fonderna har trätt i kraft. Under programperioden ska på den nationella förvaltningen av fonderna tillämpas den allmänna förvaltningslagen där det bl.a. föreskrivs om statsbidrag (Algemene wet bestuursrecht). Eventuella andra behov av nationell reglering utreds.

EU:s lagstiftning

För programperioden 2014—2020 har finansieringsprogrammen för inrikes frågor i strukturellt hänseende förenklats så att antalet finansieringsprogram har minskats till två och nya EU-förordningar har utfärdats om finansieringsprogrammen. Målsättningen för den nya programperioden är att finansieringsprogrammen bättre ska uppfylla EU:s strategiska mål. Avsikten är vidare att finansieringen ska förenklas under den nya programperioden. I detta syfte har bl.a. antalet fonder minskats. Genomförandemekanismerna när det gäller fonderna har förenklats så att de allmänna bestämmelserna om fonderna har sammanställts i den horisontella förordningen. Genom att de allmänna principerna för förvaltningen av fonderna regleras horisontellt eftersträvas också en minskning av det totala antalet bestämmelser.

Budgeten för inrikes frågor omfattar finansieringsprogram, finansiering för utveckling av komplexa datasystem samt anslag till EU-institutioner inom området för inrikes frågor.

Finansieringsstrukturen för inrikes frågor har förenklats också genom en övergång till enbart nationella program som omfattar hela programperioden. Programstrukturen för SOLID-fonderna baseras på kommissionens strategiska riktlinjer, på fleråriga nationella program och på årliga program. Under den innevarande programperioden sker en övergång till ett förfarande som innebär att medlemsstaterna upprättar endast nationella program för hela programperioden. Samtidigt slopas de årliga programmen. På detta sätt ges de nationella programmen högre prioritet. De nationella programmens målsättningar utformas i politiskt samråd mellan medlemsstaten och kommissionen.

Under programperioden 2014—2020 belöper sig anslagen till fonden för inre säkerhet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering till sammanlagt 1 004 miljoner euro, varav anslaget för Finlands nationella program är 15,68 miljoner euro.

Enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF, ska det allmänna målet med instrumentet vara att bidra till att säkerställa en hög säkerhetsnivå i EU. Inom detta allmänna mål ska instrumentet, i enlighet med de prioriteringar som fastställts i relevanta unionsstrategier, policycykler, program samt hot- och riskbedömningar, bidra till att uppnå följande särskilda mål: förebygga brott, bekämpa gränsöverskridande, allvarlig och organiserad brottslighet, inklusive terrorism, samt stärka samordningen och samarbetet mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och andra nationella myndigheter och mellan dessa och Europol eller andra relevanta unionsorgan samt berörda tredjeländer och internationella organisationer samt förbättra medlemsstaternas och EU:s förmåga att effektivt hantera säkerhetsrelaterade risker och kriser och förbereda sig på och skydda människor och kritisk infrastruktur mot terroristattacker och andra säkerhetsrelaterade händelser.

Anslagen till fonden för inre säkerhet för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering uppgår till sammanlagt 2 760 miljoner euro. Fondens anslag för ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering till medlemsstaterna består av en grunddel och en rörlig del. Grunddelen till Finlands nationella program uppgår till 36,93 miljoner euro. Medlemsstaterna kan använda högst 40 procent av grunddelen för finansiering av driftsstöd. Finansieringsinstrumentet kan utöver grunddelen bestå också av en rörlig del för genomförande av vissa särskilda åtgärder.

En del av finansieringsinstrumentets sammanlagda anslag används i tillägg till ovan nämnda funktioner även för stöd av det system för särskild transitering som genomförs av Litauen (persontransitering landvägen mellan Kaliningradområdet och andra delar av Ryska federationen), för utvecklande av systemet för in- och utresa och programmet för registrerade resenärer samt för EU:s åtgärder, för nödhjälp och för tekniskt bistånd på kommissionens initiativ.

Enligt artikel 3 i förordningen om inrättande av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering, ska det allmänna målet med instrumentet vara att bidra till att säkerställa en hög säkerhetsnivå i EU och samtidigt göra det lättare att resa lagligt, genom en enhetlig och hög nivå på kontrollen av de yttre gränserna och en ändamålsenlig handläggning av Schengenvisum, i överensstämmelse med EU:s åtagande avseende de grundläggande friheterna och de mänskliga rättigheterna. Inom detta allmänna mål ska instrumentet, enligt prioriteringarna i EU:s relevanta strategier, program, hotbilsbedömningar och riskbedömningar, bidra till att uppnå följande särskilda mål: stödja en gemensam viseringspolitik för att göra det lättare att resa lagligt, tillförsäkra en hög servicekvalitet åt dem som ansöker om visum, säkerställa likabehandling av tredjelandsmedborgare och bekämpa olaglig invandring, samt stödja en integrerad gränsförvaltning. En integrerad gränsförvaltning främjas bland annat genom ytterligare harmonisering av gränsförvaltningsrelaterade åtgärder i enlighet med gemensam unionsstandard samt genom utbyte av information medlemsstaterna

emellan samt mellan medlemsstaterna och Frontex. Genom harmoniserade åtgärder och tillräckligt informationsutbyte främjas en enhetlig och hög kontroll- och skyddsnivå vid de yttre gränserna och bekämpas olaglig invandring. Dessutom främjas en smidig passage av de yttre gränserna i enlighet med Schengenregelverket, samtidigt som tillgång till internationellt skydd garanteras dem som behöver detta, i enlighet med de skyldigheter som medlemsstaterna åtagit sig avseende de mänskliga rättigheterna och non-refoulement-principen, dvs. principen att en flykting inte får utvisas eller avvisas till gränsen mot ett område där dennes liv eller frihet skulle hotas.

Genom finansieringsinstrumentet kan EU visa sin solidaritet när det gäller sådana uppgifter som enskilda medlemsstater utför som en offentlig tjänst vid sina yttre gränser och sina konsulat för att trygga EU:s område utan inre gränser.

Migrations- och asylfondens anslag under programperioden 2014–2020 uppgår till sammanlagt 3 137 miljoner euro, varav merparten avsätts till medlemsstaternas nationella program. De enskilda medlemsstaternas anslag ur fonden utgörs av en grunddel och en rörlig del. Finland får för sitt nationella program en grunddel på 23,48 miljoner euro. Vidare är det möjligt att ur fonden utöver grunddelen för nationella program få en rörlig finansieringsandel för genomförande av vissa särskilda åtgärder samt för att ta emot vidarebosatta flyktingar och personer som beviljats internationellt skydd. I synnerhet finansieringen för mottagande av vidarebosatta flyktingar kan avsevärt öka Finlands anslag ur fonden. Anslag beviljas medlemsstaterna med två års mellanrum och för att få dem bör flyktingarna ha anlänt till Finland inom en tidsperiod på två år innan anslagen beviljas. Engångsersättningen för en vidarebosatt flykting är 6 000 euro eller, för grupper som prioriteras i EU:s vidarebosättningsprogram, 10 000 euro per flykting. Om Finlands flyktingkvot varje år hålls på åtminstone den nuvarande nivån av 750 personer, av vilka minst hälften hör till grupper som prioriteras i EU:s vidarebosättningsprogram, kan Finland årligen få en finansieringsandel på 6 miljoner. Detta förutsätter dessutom att den finansie-

ring som på EU-nivå avsatts för vidarebosättning räcker till slutet av programperioden. Kommissionen förvaltar centralt en del av fondens totala anslag och avsätter medel till finansiering av EU-åtgärder, nödhjälp, Europeiska migrationsnätverket, tekniskt bistånd samt till särskilda operativa åtgärder som genomförs av EU-institutioner.

Enligt artikel 3 i asyl-, migrations- och integrationsförfordningen ska fondens allmänna mål vara att bidra till effektiv hantering av migrationsströmmar och till genomförandet, stärkandet och utvecklingen av den gemensamma politiken för asyl, subsidiärt skydd, tillfälligt skydd och den gemensamma invandringsspolitiken, samtidigt som de rättigheter och principer som fastställts i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna respekteras till fullo. Inom ramen för detta allmänna mål ska programmet bidra till att stärka och utveckla alla aspekter av det gemensamma europeiska asylsystemet, inbegripet dess yttre dimension. Målet är också att stödja laglig invandring till medlemsstaterna i linje med deras ekonomiska och sociala behov och samtidigt värna om integriteten i medlemsstaternas invandringssystem. Med hjälp av anslag från fonden är målet att främja en effektiv integrering av tredjelandsmedborgare och att främja rättvisa och effektiva återvändandestrategier i medlemsstaterna som bidrar till bekämpningen av olaglig migration. Härvid betonas hållbart återvändande och effektivt återtagande i ursprungs- och transitländerna. Dessutom strävar man med hjälp av fondens anslag efter att öka solidariteten och förbättra ansvarsfördelningen mellan medlemsstaterna, särskilt gentemot de medlemsstater som påverkas mest av migrations- och asylströmmar. Detta innefattar även praktiskt samarbete.

I den horisontella förordningen fastställs allmänna regler för genomförande av fonderna. De gäller framför allt finansieringen av utgifter, partnerskap, programplanering, rapportering, övervakning och utvärdering, de förvaltnings- och kontrollsystem som medlemsstaterna ska införa och avslutandet av räkenskaperna. Syftet med den horisontella förordningen är att skapa förutsättningar för resultatenriktad finansiering, enklare genomförandemekanismer, flexibla genomföran-

de och effektivare uppföljnings- och utvärderingssystem.

De båda fonderna har en yttre dimension enligt vilken riktat stöd ska beviljas till effektivisering av samarbete med tredjestater eller samarbete som utförs i tredjestater på områden som är relevanta när det gäller målsättningarna för EU:s gemensamma asyl- och invandringsspolitik och inre säkerhet. Genom de åtgärder som fonderna stöder kompletteras vid behov det finansieringsstöd som beviljas genom EU:s externa instrument.

2.3 Bedömning av nuläget

Under programperioden 2007—2013 var SOLID-fondernas nationella förvaltnings- och kontrollsystem organiserat enligt EU:s lagstiftning och den uppgiftsfördelning som den förutsatte samt enligt differentieringsprincipen. Den direkt tillämpliga EU-lagstiftningen har varit detaljerad och styrt organiseringen av den nationella förvaltningen, vilket innebär att det inte har bedömts finnas något behov av nationell speciallagstiftning. Nationellt har på förvaltningen av SOLID-fonderna tillämpats de allmänna förvaltningslagarna och statsunderstödslagen.

Under programperioden 2007–2013 utsågs tre myndigheter till fondförvaltare på nationell nivå: en ansvarig myndighet, en attesterande myndighet och en revisionsmyndighet. Någon delegerad myndighet utsågs inte. I Finland lydde myndigheterna under inrikesministeriet. Till följd av EU-lagstiftningen har det dock funnits vissa överlappningar i fråga om myndigheternas uppgifter, i synnerhet i fråga om granskningsskyldigheterna. Eftersom myndigheternas roller och ansvarsfördelningen mellan dem anses vara oklar i flera medlemsstater har myndighetsrollerna under den period som nu inletts förtydligats så att den attesterande myndigheten har slopats. Strävan är samtidigt att förenkla förvaltningen.

Vid den nationella förvaltningen av SOLID-fonderna iakttogs i överensstämmelse med EU-lagstiftningen partnerskapsprincipen. Den ansvariga myndigheten förvaltar fonderna i samråd med de med avseende på fondernas mål centrala aktörerna. Fondernas ledningsgrupper har varit centrala samsarbets-

organ. Eftersom tillämpningsområdena för besluten om inrättande av fonderna är fördelade mellan flera ministeriers verksamhetsområden, har arbetet i ledningsgrupperna ansetts vara en behövlig och fungerande samsarbetsform. Under den föregående programperioden kunde det dock konstateras ett behov av att förtydliga ledningsgruppernas roll och ansvar vid genomförandet av de nationella programmen. Framför allt borde klarhet skapas i ledningsgruppernas beslutsförfarande och roll.

Både på EU-nivån och på den nationella nivån har den på EU-lagstiftningen baserade regleringen av förvaltningsstrukturen och genomförandet uppfattats som tungrodd och delvis oändamålsenlig. EU-bestämmelserna har varit detaljerade och inte alltid förenliga med nationell praxis. Systemet har uppfattats som oändamålsenligt i synnerhet i penningmässigt små nationella och mångåriga program, delvis också i Finland. De resurser som krävs för förvaltningen har då kunnat vara betydande i förhållande till programmens nationella anslag. Också de detaljerade EU-bestämmelserna om stödberättigande utgifter har bl.a. i fråga om personalkostnaderna varit föga lämpade för förvaltningspraxis i Finland.

Också enligt kommissionen har det funnits missförhållanden i förvaltningsstrukturen och genomförandebestämmelserna i fråga om SOLID-fonderna. De detaljerade bestämmelserna uppfattades som problematiska och genomförandebestämmelserna ändrades därför år 2011. Detta innebar att förvaltningsförfarandet och reglerna för stödberättigande utgifter förenklades, men genom ändringen kunde de problem som berodde på programstrukturen inte lösas. Reglerna kunde på ett avgörande sätt förenklas först i förordningarna för den programperiod som nu inletts.

Under programperioden 2007—2013 var finansieringen på området inrikes frågor uppdelad på två allmänna program och sex olika fonder. Detta ledde till att finansieringen var svåröverblickbar och krävde en komplicerad fondförvaltning både på EU- och nationell nivå. Till följd av programstrukturen var funktionerna i anslutning till migrationen och den inre säkerheten uppdelade på olika fonder, trots att de hade många specifikt ge-

mensamma drag. Detta avgränsade på ett delvis oändamålsenligt sätt innehållet i den verksamhet som finansierades och ledde till att funktionerna inte kunde genomföras på ett flexibelt sätt. I och med att antalet fonder under den programperiod som nu inletts minskar till två, bortfaller flera gränsdragningsproblem när det gäller innehållsliga frågor. Till följd av SOLID-fondernas programstruktur har det dessutom varit nödvändigt att för varje fond skapa särskilda fleråriga nationella program och årliga program. Detta har bidragit till att öka det administrativa arbetet både nationellt och på EU-nivån. Den årliga programstrukturen har också lett till att de stödberättigande kostnaderna och de stödda projektens längd har varit bundna till ett årligt program som på ett delvis oändamålsenligt sätt har begränsat tidsplaneringen av projekten.

Det har varit nödvändigt att för fonderna skapa nya sätt att effektivisera och koordinera även den nationella förvaltningen av fonderna. För förvaltningen av fonderna har inte använts något enhetligt datasystem utan inom förvaltningen har tillämpats separata system för dokumentförvaltningen och den ekonomiska uppföljningen. Detta har inverkat menligt på handläggningen av ansökningar, rapporter och utbetalningar. Det har varit nödvändigt att sända in ansökningar och rapporter i pappersform och också myndighetsbeslut har getts i pappersform. Förfarandet har uppfattats som tungrott och långsamt. För att hjälpa upp situationen har man under den programperiod som nu inletts bl.a. tagit i bruk ett enhetligt elektroniskt dokumenthanteringssystem, utvecklat den elektroniska kundtjänsten och börjat tillhandahålla nättjänster för stödsökande och stödmottagare. Också myndigheternas arbetsmetoder och uppgifter kommer att förtydligas i syfte att ytterligare effektivisera förvaltningen av fonderna.

Stödmottagarna har uppfattat den detaljerade kostnadsrapporteringen och förvaringen av stora dokumentmängder som betungande. På motsvarande sätt har den detaljerade attesteringen av utgifter visat sig vara ett tungrott och långsamt förfarande också från den ansvariga myndighetens synpunkt. Till följd av de strikta krav som EU-lagstiftningen ställer

på attesteringen har de nationella myndigheterna dock haft små möjligheter att minska förpliktelserna i samband med projektförvaltningen. De förenklade kostnadsmodeller som tas i bruk under programperioden väntas underlätta förvaltningen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med fonderna för inrikes frågor är att utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. Avsikten med lagförslaget är att genomföra de bestämmelserna om den nationella förvaltningen av finansiering som ska användas för genomförande av EU:s fonder för inrikes frågor. Avsikten är vidare att föreskriva om de förutsättningar, villkor och förfaranden som gäller i fråga om stöd som beviljas av fonderna för inrikes frågor. Genom propositionen genomförs de bestämmelser om de nationella organen och deras uppgifter som förutsätts i EU-lagstiftningen.

Avsikten med propositionen är vidare att säkerställa att det nationella stödsystemet som är baserat på fonderna för inrikes frågor förvaltas och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Dessutom är målet att säkerställa att den nationella lagstiftningen och det nationella systemet effektivt stöder genomförandet av EU:s fonder för inrikes frågor under programperioden 2014—2020.

Det är meningen att förenkla förvaltningen av de nationella programmen, främja möjligheterna att fullt ut utnyttja finansieringsprogrammen för inrikes frågor samt att effektivisera samordningen av fondernas finansiering med EU:s övriga finansieringsinstrument och finansieringsprogram som är relevanta med avseende på målsättningarna för fonderna för inrikes frågor. Målet är att förenkla den nationella programstrukturen för fonderna för inrikes frågor och samtidigt effektivisera förvaltningen så att de nationella programmens syften kan uppnås bättre än förr. Liksom under den föregående programperioden är avsikten att förfarandet för utdelning av medel fortfarande ska vara så flexibelt att det finns beredskap också för oförutsedda utgifter.

Syftet med propositionen är att för sin del förtydliga, förenkla och i en flexibel riktning utveckla den reglering som ska tillämpas på stödsystemet inom ramen för fonderna för inrikes frågor. Under den föregående programperioden utgjorde regleringen av fonderna för inrikes frågor en relativt svårhanterlig helhet både från stödmottagarnas och från de behöriga myndigheternas synpunkt. I samband med beviljandet av stöd som finansierades av EU var man tvungen att beakta de krav som följde av EU-lagstiftningen. Lagstiftningen på EU-nivå under den programperioden som nu inletts har förenhetligats genom allmänna bestämmelser som ska tillämpas på vardera fonden för inrikes frågor. När det gäller det nationella genomförandet av stöd är syftet med propositionen att på lagnivå fastställa de grundläggande förutsättningarna och villkoren för beviljandet och utbetalningen samt de myndigheters uppgifter och befogenheter som svarar för genomförandet. Syftet är att förenkla förfarandet i anslutning till genomförandet av de nationella programmen och stödsystemet samt de därav orsakade kostnaderna genom att ta i bruk förenklade kostnadsmodeller och genom att övergå till elektronisk ärendehantering. I synnerhet i fråga om kontrollen av fondernas medel är målet att förtydliga och effektivisera verksamheten. Målet är att minska den administrativa arbetsbördan för de stödsökande, stödmottagarna och de behöriga myndigheterna.

3.2 Alternativ

I den horisontella förordningen och i de särskilda förordningarna om fonderna uppställs allmänna och särskilda mål enligt vilka i det nationella programmet fastställs de särskilda och nationella målsättningar som kommer att genomföras nationellt under programperioden. En jämfört med den föregående programperioden viktig ändring i den horisontella förordningen och i förordningarna om respektive fond är att i EU-lagstiftningen inte längre föreskrivs om stödberättigande utgifter, med undantag för vissa allmänna principer. Under den föregående programperioden fanns det i EU-lagstiftningen också bestämmelser om vissa omständigheter gäl-

lande val av finansieringsprojekt och beviljande av stöd. Under den innevarande programperioden bestäms dessa omständigheter nationellt. Under den föregående programperioden tillämpades på genomförandet och förvaltningen av de nationella programmen på det nationella planet, utöver EU-beslutet om inrättande av respektive fond och genomförandebestämmelserna, också de allmänna förvaltningslagarna och statsunderstödslagen.

Genomförandet av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor har övervägts med utgångspunkten att på genomförandet av de nationella programmen under den innevarande programperioden ska tillämpas den horisontella förordningen, de särskilda förordningarna om respektive fond, de allmänna förvaltningslagarna och statsunderstödslagen. I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor har därför beaktats frågan om huruvida de allmänna förvaltningslagarna och statsunderstödslagen räcker som regleringar på lagnivå i fråga om stödförfarandet och stödberättigande utgifter. I statsunderstödslagen föreskrivs om beviljande, utbetalning, användning, övervakning, återbetalning och återkrav av statsunderstöd samt om påföljder och ändringssökande. I lagen föreskrivs inte i detalj om de materiella grunderna för beviljande av understöd. I synnerhet när det gäller beviljande och utbetalning samt förutsättningarna för att kostnader ska berättiga till stöd finns det ett behov av att på lagnivå komplettera statsunderstödslagen. Det är skäl att i lagen ta in också grundläggande bestämmelser om omständigheter som ska regleras på en lägre hierarkisk nivå. Det är vidare skäl att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet, i synnerhet i fråga om stödberättigande kostnader. Det har konstaterats att de allmänna lagarna om förvaltning och statsunderstödslagen inte längre är tillräckliga under den innevarande programperioden. I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor stannade man sålunda för att det finns behov av en nationell speciallag.

I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor övervägde man möjligheten att genom ett stödförfarande i enlighet med de bestäm-

melser som gällde under den föregående programperioden effektivt uppnå de mål som eftersträvas genom sådana åtgärder och sådan finansiering som avses i den horisontella förordningen och i förordningarna om respektive fond. Det var fråga om till vilken del EU:s lagstiftning om det tidigare stödförfarandet och om ersättningsberättigande kostnader kunde läggas till grund för den nationella regleringen gällande den nya programperioden och till vilken del det var skäl att göra ändringar i den, dels på grund av ändringar i EU-lagstiftningen och dels på grund av de ändringsbehov som på det nationella planet konstaterats i samband med tillämpningen av bestämmelserna under den föregående programperioden. Dessutom bedömdes det vilka behov att ändra de tidigare bestämmelserna som är en följd av målsättningen att underlätta förvaltningen. Denna målsättning har föranlett vissa behov av ändringar i de bestämmelser som gällde under den föregående programperioden. I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor har man dock konstaterat att de nationella bestämmelserna under den innevarande programperioden i stor utsträckning kan baseras på den EU-lagstiftning som gällde under den föregående programperioden. De ändringar som gjorts i EU-lagstiftningen för den innevarande programperioden föranleder emellertid vissa ändringar i de procedurbestämmelser som gällde under den föregående perioden.

3.3 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om fonderna inom området för inrikes frågor. Den horisontella förordningen och de särskilda förordningarna om fonderna begränsar den nationella lagstiftande makten i förhållande till stödmottagarna, de projekt och verksamheter som stöds, stödbeloppen och stödformerna. Av EU-lagstiftningen följer skyldigheter i fråga om den nationella programverksamheten och förvaltningen när det gäller användningen av EU-medel. I propositionens lagförslag har tagits in bestämmelser om grunderna för systemet för beviljande av stöd ur fonderna för inrikes frågor. I lagförslaget finns huvudsakligen bestämmel-

ser som är behövliga för förvaltningen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor och för genomförande av stödssystemet. Lagförslaget innehåller bestämmelser om hur den nationella förvaltningen ska ordnas i fråga om stöd ur fonderna för inrikes frågor och hur nationella bestämmelser i enlighet med EU:s lagstiftning ska utfärdas om grunderna för stödberättigande kostnader.

I lagförslaget föreskrivs vidare om organisering av det nationella programarbetet. Det föreslås att statsrådet ska godkänna förslagen till nationella program innan de skickas till kommissionen. De nationella programmen ska enligt förslaget kompletteras och preciseras med nationella genomförandeprogram som också ska godkännas av statsrådet. I den föreslagna lagen föreskrivs om nationella behöriga myndigheter och om andra aktörer som ska delta i genomförandet av nationella program. Inrikesministeriet ska enligt förslaget verka som ansvarig myndighet och revisionsmyndighet för de nationella programmen. Den differentiering av uppgifterna som EU-lagstiftningen förutsätter ska enligt förslaget genomföras av inrikesministeriet genom underordnade författningar. Avsikten är att den ansvariga myndighetens uppgifter ska skötas av ministeriets enhet för internationella frågor och revisionsmyndighetens uppgifter av ministeriets enhet för intern revision. Viktiga förslag är dessutom att de övervakningskommittéers uppgifter som deltar i genomförandet av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor ska fastställas på lagnivå.

I lagförslagets 4 kap. har sammanställts specialbestämmelser om ansökan och beviljande av stöd. De kompletteras av statsunderstödslagens bestämmelser. Med avvikelse från den föregående programperioden föreslås att bestämmelserna om stödförfarandet ska utfärdas nationellt. Det föreslås att stöd ska kunna beviljas för reella kostnader så att kostnaderna för ett projekt eller en verksamhet som beviljats stöd ersätts till stödmottagaren då denne visat att kostnader uppkommit och företett bokföringsverifikat samt övriga dokument över det projekt eller den verksamhet som stöds. Stöd kan beviljas också för kostnader som täcks av schablonbelopp, standardiserade skalor av enhets-

kostnader eller finansiering till en schablon-sats. I fråga om schablonbelopp ska stödmottagaren på ett tillförlitligt sätt visa att den har genomfört de åtgärder för vilka stödet enligt stödbeslutet har beviljats. Stödmottagaren kan också överföra en del av stödet för genomförande av ett projekt eller en verksamhet. Ansökan om beviljande och utbetalning av stöd kan göras elektroniskt. Enligt förslaget är det vidare möjligt att elektroniskt fylla i en blankett som myndigheten godkänt och sända den undertecknade blanketten jämte bilagor till den ansvariga myndigheten.

I lagförslaget 5 kap. föreskrivs om tillsyn. Vidare föreskrivs i den föreslagna lagen om rätten att få och lämna ut information samt om det datasystem för fonderna inom området för inrikes frågor som ska inrättas för skötseln av fondernas nationella genomförandeuppgifter och om information som registreras i systemet. I lagen föreslås också bestämmelser om tekniskt bistånd.

I lagförslaget ingår flera bemyndiganden som innebär att det genom förordning av statsrådet får utfärdas närmare bestämmelser om detaljer i stödsystemet, utfärdas närmare bestämmelser framför allt om stödberättigande kostnader samt utfärdas sådana bestämmelser om den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens förfarande som behövs för genomförandet av stöden.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen gäller fonderna för inrikes frågor och det nationella stödsystemet. En del av de projekt eller verksamheter som stöds av fonderna för inrikes frågor kan genomföras delvis med EU-medel och delvis med nationella medel, medan andra kan genomföras enbart med EU-medel. Det är i första hand fråga om sådant stöd som delvis finansieras av EU och som beviljas för genomförande av nationella program med medel från fonderna för inrikes frågor. Delvis är det fråga om helt EU-finansierat stöd, dvs. om driftsstöd, om stöd som beviljas av anslag enligt det unionsprogram för vidarebosättning som avses i artikel 17 i asyl-, migrations och integrationsförordningen (*vidarebosättnings-*

stöd), om stöd som beviljats av anslaget för överföring av personer som åtnjuter internationellt skydd (*överföringsstöd*) enligt artikel 18 i asyl-, migrations och integrationsförordningen och om tekniskt bistånd.

Under programperioden 2007—2013 budgeterades utgifterna som betalades från SOLID-fonderna under moment 26.01.22 (EU:s andel i anslutning till ramprogrammen för solidaritet och hantering av migrationsströmmar). Det är fråga om ett treårigt reservationsanslag utanför statsbudgeten. För programperioden 2014—2020 har utgifterna som ska betalas från de fonder som genomför det allmänna programmet för inre säkerhet och hantering av migrationsströmmar budgeterats under moment 26.01.24 (EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen), som är ett treårigt reservationsanslag utanför statsbudgeten. Kostnaderna för förvaltningen av EU-finansiering från fonderna för inrikes frågor betalas i regel från moment 26.01.24. Inrikesministeriets förvaltningskostnader för revisionsmyndighetens verksamhet täcks med verksamhetsanslag för inrikesministeriets förvaltningsområde.

Under momenten 26.01.22 och 26.01.24 har budgeterats och från dem betalas endast EU:s stödandel och den andel som behövs för fondernas förvaltningskostnader. Den gemensamma finansieringen för myndigheters projekt eller verksamheter kan budgeteras på andra moment.

EU ersätter reella utgifter. Finansieringsandelen från EU har från den föregående programperioden inkomstförts under moment 12.26.98 (Inkomster från EU för solidaritet och hantering av migrationsströmmar). Också under den innevarande programperioden inkomstförs EU:s finansieringsandel på detta moment. Inkomsterna balanserar utgifterna före utgången av programperioden.

Under moment 26.01.24 föreslås för år 2014 ett anslag på 10,48 miljoner euro på basis av uppskattningen att de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor inleds och kommissionens förskottbetalningar till medlemsstaterna fullgörs. Enligt förslaget kan anslaget användas för betalning av stöd för sådana projekt och sådan verksamhet som genomför de nationella programmen för fon-

derna inom området för inrikes frågor under programperioden 2014—2020 och för betalning av tekniskt bistånd som hänför sig till genomförandet av de nationella programmen och som behövs för förvaltningen av genomförandet av dem.

Under hela perioden 2007—2013 anvisades Finland för de nationella programmen i anslutning till det allmänna programmet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar EU-finansiering på sammanlagt ca 79 miljoner euro, varav det tekniska biståndets andel utgjorde ca 4,1 miljoner euro och andelen för vidarebosättning ca 7,2 miljoner euro. För åren 2014—2020 beräknas finansieringen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor uppgå till sammanlagt ca 113 miljoner euro.

För programperioden 2007—2013 kommer EU:s sista finansieringsandelar under moment 12.26.98 att inkomstföras år 2016. För programperioden 2014—2020 torde under moment 12.26.98 kommissionens i förskott betalda första finansieringsandelar att inkomstföras år 2014. Stödbetalningarna för programperioden 2014—2020 betalas enbart från moment 26.01.24. Moment 26.01.22 används inte för betalning av stödutgift under programperioden 2014—2020. Kostnaderna för förvaltningen av de nationella programmen täcks först med det tekniska bistånd som är budgeterat under moment 26.01.22. När detta tekniska bistånd har använts börjar det tekniska bistånd användas som är budgeterat

under moment 26.01.24. Det beräknas att de sista stödutgifterna från moment 26.01.22 för programperioden 2007—2013 kommer att betalas år 2015. Moment 26.01.24 för programperioden 2014—2020 kan enligt förslaget endast i yttersta undantagsfall användas för betalning av stödutgifter för programperioden 2007—2013.

Utbetalningarna från EU till medlemsstaterna skiljer sig under perioden 2014—2020 från den föregående perioden på det sättet att huvudvikten nu läggs vid att de nationella programmen ska finansieras i förskott ur nationella källor och, när det gäller EU:s kompensation, på basis av årliga utgiftsdeklarationer. EU betalar till medlemsstaterna för inledande av nationella program mindre förskottsbelopp för hela programperioden och utöver de utgifter som rapporterats i den årliga utgiftsdeklarationen gällande förskott. Hela programperiodens inkomster och utgifter balanserar vid utgången av programperioden.

År 2014 kommer det enligt beräkningarna att göras få utbetalningar, närmast för tekniskt bistånd som gör det möjligt att genomföra de nationella programmen. Projekt och verksamheter som stöds genom utbetalningarna kommer enligt beräkningarna att huvudsakligen inledas under år 2015. Under ramperioden 2015—2018 beräknas inkomster och utgifter uppkomma enligt följande:

Moment	2015	2016	2017	2018
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
12.26.98	14,47	13,08	17,85	12,85
26.01.24	6,29	14,67	10,48	10,48

Tabell. Uppskattning av inkomster och utgifter som beräknas uppkomma under ramperioden 2015—2018.

Finansieringen från EU:s fonder för inrikes frågor till Finland kommer att öka jämfört med den föregående programperioden.

Projekt enligt det årliga programmet 2013 under den föregående perioden genomförs ännu år 2015, vilket innebär att utgifter för den programperioden kommer att betalas

också efter programperioden, dvs. till år 2015. Dessutom kan utgifter ytterligare orsakas på grund av EU:s kontroller. Utgifter som hänför sig till den innevarande programperioden kan betalas till den 30 juni 2023.

Den gemensamma finansieringens andel kommer att minska under den innevarande

programperioden, eftersom den procentuella andel som stödmottagaren ska skaffa i samfinansiering för projektet utöver den finansiering som beviljas genom EU:s budget kommer att minska. Det beräknas att som samfinansiering under programperioden kommer att behövas ca 18,9 miljoner euro, dvs. 25 procent av projektfinsieringen. I vissa undantagsfall kan andelen samfinansiering som krävs sjunka till 10 procent.

Fonderna för inrikes frågor är av en sådan karaktär att merparten av stödmottagarna har varit myndigheter. Motsvarande finansiering beräknas rentav öka under den nya programperioden på grund av inrättandet av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Åtgärder i enlighet med instrumentet för ekonomiskt stöd kan genomföras huvudsakligen av myndighetsaktörer. Också organisationer, föreningar och andra motsvarande aktörer i det civila samhället kan dock få stöd för sin verksamhet, framför allt från asyl-, migrations- och integrationsfonden.

I asyl-, migrations- och integrationsfonden kommer att ingå en särskild EU-finansieringsandel för flyktingar som ska vidarebosättas. Denna andel bestäms på basis av utlänningar som inom ramen för flyktingkvoten har tagits emot i Finland. Till en medlemsstat betalas i engångsersättning 6 000 euro för varje flykting som vidarebosatts i medlemsstaten. I fråga om grupper som prioriteras enligt EU:s vidarebosättningsprogram betalas i engångsersättning till en medlemsstat 10 000 euro per person. I vidarebosättningsprogrammet prioriteras vissa utsatta grupper samt geografiska områden som räknas upp i bilaga III till asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen. Om antalet utlänningar i Finlands flyktingkvot under programperioden årligen, liksom för närvarande, kommer att vara 750 personer kan EU:s finansieringsandel för flyktingar som ska vidarebosättas under hela programperioden stiga till flera tiotal miljoner euro, under förutsättning att den finansiering som på EU-nivå budgeterats för vidarebosättningsåtgärder räcker till slutet av programperioden.

Under programperioden 2007—2013 kunde för tekniskt bistånd disponeras

4,1 miljoner euro för förvaltning och kontroll av genomförandet av SOLID-fondernas nationella fleråriga program. För genomförandet av de nationella programmen under den innevarande perioden beräknas behovet av tekniskt bistånd vara en aning större än under den föregående perioden. I början av programperioden kan tekniskt bistånd användas i större utsträckning än senare under perioden, eftersom medel kommer att användas för ett elektroniskt ärendehanteringssystem. Genomförandet av SOLID-fondernas nationella fleråriga program för programperioden 2007—2013 kommer dessutom att kräva tillräckliga resurser då de delvis kommer att överlappa genomförandet av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor under programperioden 2014—2020.

Genomförandet av programperioden 2014—2020 effektiviseras genom ett elektroniskt ärendehanteringssystem. I inledningsskedet har för projektet med att inrätta och utveckla systemet reserverats 300 000 euro för tekniskt bistånd. Kostnader kommer dessutom att orsakas av upprätthållandet av det elektroniska ärendehanteringssystemet. Eventuella fortsatta utvecklingsåtgärder kan också medföra kostnader i ett senare skede. Införandet av det elektroniska systemet samt de ändrade bestämmelserna om stödberättigande åtgärder medför behov av extra utbildning. Dessutom måste resurser avsättas för information om fonderna under den innevarande programperioden och på utbildning, för att informationen om de nya finansieringsmöjligheterna ska kunna spridas och fondernas medel i så stor utsträckning som möjligt ska kunna utnyttjas redan i början av programperioden. På grund av ändringarna i stödsystemet, på grund av att genomförandet av den innevarande programperioden börjar och på grund av fullgörandet av förpliktelser från den föregående perioden kommer kostnaderna för tekniskt bistånd för genomförande av stödsystemet att i stor utsträckning falla ut i början av programperioden. Senare under perioden beräknas effektiviseringsåtgärderna dock resultera i besparingar jämfört med de inledande åren, eftersom förvaltningen underlättas. I synnerhet användningen av de nya kostnadsmodellerna beräknas spara

förvaltningskostnader bl.a. i revisionsverksamheten.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Jämfört med den föregående programperioden förändras myndigheternas inbördes uppgifter och behörighet i samband med förvaltningen av programmen för fonderna för inrikes frågor. Inrikesministeriet kommer fortfarande att svara för stödsystemet i dess helhet. Den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten kommer att vara behöriga myndigheter under den innevarande programperioden, men någon attesterande myndighet som under den föregående programperioden kommer inte längre att finnas. För den attesterande myndighetens uppgifter anvisades under den föregående programperioden 0,8 årsverken. Genomförandet av inrikes fonderna inom ramen för EU:s lagstiftning kommer att förenklas jämfört med den föregående programperioden. Under den innevarande programperioden är antalet fonder mindre och programstrukturen är enklare än under den föregående perioden. Av denna anledning beräknas den ansvariga myndighetens behov av personal som arbetar med programmen minska, men å andra sidan ökar personalbehovet för revisionsverksamheten eftersom den ansvariga myndigheten i fortsättningen kommer att svara för förvaltningen och för kontroller på plats. Dessutom kommer fondernas verksamhetsområden att vara mera omfattande än under den föregående programperioden, vilket ökar den ansvariga myndighetens personalbehov. Det beräknas sålunda att den ansvariga myndighetens personalbehov på det hela taget kommer att vara i stort sett detsamma som under den föregående programperioden. Revisionsmyndighetens personalbehov beräknas i stort sett förbli oförändrat. Revisionsmyndigheten har under den föregående programperioden svarat för kontroller på plats, men under den innevarande programperioden ska den ansvariga myndigheten utföra kontroller på plats. Under den innevarande programperioden ska revisionsmyndigheten svara för

det nya revisionsorgans uppgifter som avses i artikel 26 i den horisontella förordningen.

Avsikten med propositionen är att förtydliga arbetsfördelningen mellan den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten och att underlätta förfarandena, vilket kommer att minska den administrativa arbetsbördan och öka effekten av myndigheternas åtgärder.

Införandet av elektronisk ärendehantering och de förenklade kostnadsmodellerna beräknas minska arbetsmängden för den ansvariga myndigheten. Hur stor nyttan av detta blir beror på i vilken omfattning stödsökandena tar i bruk de nya verksamhetsmodellerna.

Det elektroniska ansökningsförfarandet när det gäller stöd och utbetalningar beräknas, i takt med att det blir allmännare, avsevärt minska dokumenthanteringsarbetet hos den ansvariga myndigheten. Den elektroniska ärendehantering kommer sannolikt att förkorta handläggningstiderna hos den ansvariga myndigheten. I och med att de förenklade kostnadsmodellerna mera allmänt tas i bruk väntas de minska den ansvariga myndighetens arbetsmängd, i synnerhet i det skedet då stöden betalas ut och kontrolleras. Också revisionsmyndighetens arbetsmängd väntas minska i sådana fall då den kontrollerar enskilda stödmottagare. Det är emellertid sannolikt att införandet av de nya verksamhetsmodellerna kommer att kräva en viss tid i början av programperioden. I inledningsskedet kan tyngdpunkten i arbetet eventuellt endast förskjutas från utbetalning av stöd till beviljande av stöd, trots att arbetsmängden i dess helhet inte förändras. I de förenklade kostnadsmodellerna är det nödvändigt att ange de åtgärder och målsättningar som stödet kräver så noggrant att utbetalningen kan genomföras enbart på grundval av dokumentationen av dessa.

Den programperiod som börjat innebär att de nya fonderna inleder sin verksamhet och att nya bestämmelser träder i kraft. De behöriga myndigheterna måste börja tillämpa de nya bestämmelserna. De nya bestämmelserna medför också behov att utbilda och instruera sökandena i större utsträckning än hittills. Detta beräknas öka myndigheternas arbetsmängd i början av programperioden.

Under den innevarande programperioden kommer EU:s lagstiftning att i större utsträckning betona de resultat som uppnås genom de projekt och verksamheter som fonderna stöder. Från nationell synpunkt understryks under den innevarande perioden dels resultatinriktningen och dels den strategiska aspekten på programarbetet. När det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet behandlas i statsrådet sker detta med sikte på ett mera planmässigt och målinriktat programarbete. Målet är att de nationella programmen mera effektivt ska integreras med de långsiktiga målen och utvecklingsbehoven för inrikes frågor på det nationella planet och sålunda med de nationella åtgärdsplanerna, exempelvis med statsrådets principbeslut om ett program för inre säkerhet och om strategin för migrationens framtid 2020. Avsikten är att fonderna för inrikes frågor nationellt ska utnyttjas fullt ut.

Det anslag som enligt unionsprogrammet för vidarebosättning enligt artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsförfordningen ska betalas till Finland kommer sannolikt att öka avsevärt jämfört med den föregående programperioden, under förutsättning att Finlands årliga flyktingkvot fortfarande ligger åtminstone på nuvarande nivå och att den finansiering som på EU-nivå avsatts för vidarebosättning räcker till slutet av programperioden. Detta beror på att i beräkningsgrunden för anslaget enligt unionsprogrammet för vidarebosättning under den innevarande programperioden räknas in alla vidarebosatta personer. Under den föregående programperioden inräknades endast sådana vidarebosatta personer som hörde till vissa grupper som befann sig i utsatt ställning eller togs emot från vissa geografiska områden. Det ökade anslaget enligt unionsprogrammet för vidarebosättning skapar bättre förutsättningar för att stödja vidarebosättningsförfarandet. Finansieringen väntas framför allt användas för stödjande av vidarebosättning av flyktingar i kommunerna. Anslaget inom ramen för unionsprogrammet för vidarebosättning kommer sannolikt också att inriktas på att utveckla myndighetsförfaranden, såsom arbetsmetoder och myndighetssamarbete. Anslaget inom ramen för unionsprogrammet för vidarebosättning kommer sannolikt också att inriktas

på att förbättra kvaliteten på myndigheternas service och på att öka utbildningen och stödåtgärderna för flyktingar. Under den föregående programperioden stöddes vidarebosättningen enligt artiklarna 3.1 d och 13.3 i beslutet om inrättande av flyktingfonden. Stödet riktades huvudsakligen till myndighetsaktörer. Situationen väntas bli oförändrad under den innevarande programperioden.

Under den innevarande programperioden kommer det på grund av instrumentet för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering att vara möjligt att i det nationella programmet bibehålla det driftsstöd till vilket en medlemsstat, enligt artikel 10 i förordningen om inrättande av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering, får använda upp till 40 procent av EU:s finansieringsdel som genom finansieringsinstrumentet anslagits till medlemsstatens nationella program. Medlemsstaten kan sålunda rikta driftsstödet till de myndigheter som är ansvariga för de uppgifter och tjänster som utgör tjänster av allmänt intresse för EU. Driftsstöd ska beviljas om den berörda medlemsstaten uppfyller ett antal villkor som räknas upp i artikel 10. Driftsstödet gör det möjligt att inrikta medlemsstatens EU-finansiering på myndighetsfunktioner som det inte var möjligt att finansiera under programperioden 2007—2013. Enligt förordningens artikel 10 ska driftsstödet koncentreras till särskilda uppgifter och tjänster samt inriktas på de mål som anges i bilaga III.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

I de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor fastställs fondernas särskilda och nationella mål. Närmare principer och tyngdpunkter definieras i de nationella genomförandeprogrammen. Propositionen får indirekta samhälleliga konsekvenser huvudsakligen genom de nationella programmen och genomförandeprogrammen samt genom genomförandet av dem. Ett syfte med genomförandeprogrammen är att fonderna för inrikes frågor ska användas på ett sådant sätt att deras positiva samhälleliga konsekvenser, dvs. effektivare bevakning av de yttre gränserna, förebyggande och bekämpning och brottslighet samt effektivisering av asylförfä-

randet, integration av invandrare, främjande av de etniska förhållandena och främjande av invandrarernas integration, blir så stora som möjligt.

Syftet med propositionen är att jämfört med den föregående programperioden skapa tydligare och enklare regler för genomförande av projekt som finansieras av fonderna för inrikes frågor. Målet är att förenkla och underlätta förvaltningen av projekt. Eftersom merparten av de bestämmelser som reglerar stödförfarandet och stödberättigande verksamhet under den innevarande programperioden kommer att fastställas nationellt, kan stödsystemet bättre anpassas till gängse nationell praxis, samtidigt som bestämmelserna om stödsystemet förenklas.

Det blir sannolikt lättare att genomföra projekt i och med att resursbehovet för förvaltningen av projekten minskar och stödmottagarna i större utsträckning kan inrikta sig på att uppnå projektens innehållsliga mål. Detta väntas förbättra projektens kvalitet och resultat. Den förenklade förvaltningen väntas också i någon mån öka antalet stödmottagare om tröskeln för att ansöka om stöd, såsom väntat, blir lägre. Det väntas att i projektverksamheten kommer att delta nya kategorier av aktörer som också i större utsträckning än tidigare representerar aktörer inom området för målsättningarna för fonderna för inrikes frågor.

Den finansieringsandel som betalas genom EU:s budget kommer att öka under den nya programperioden jämfört med den föregående. EU:s finansieringsandel stiger från 50 till 75 procent och, i fråga om vissa särskilda åtgärder och strategiska prioriteringar samt vederbörligen motiverade exceptionella förhållanden, från 75 till 90 procent. Andelen nationella resurser som krävs för ett projekt minskar i och med att samfinansieringsandelen blir mindre. Stödmottagarna kan sålunda delta i projektverksamhet med en mindre samfinansieringsandel än tidigare. Detta beräknas leda till en ökning av möjligheterna att genomföra projekt. Ändringen beräknas sänka tröskeln för att ansöka om stöd. Dessutom väntas ändringen leda till en ökning av projektstorleken.

Framför allt föreningar och organisationer väntas dra nytta av att EU:s finansieringsan-

del blir större. Det är huvudsakligen olika typer av föreningar, organisationer och myndighetsaktörer som ansöker om stöd från fonderna för inrikes frågor. Under den föregående perioden var antalet företag som ansökte om stöd relativt litet och till denna del väntas inga ändringar under den innevarande programperioden. Bidragande orsaker är dels tillämpningsområdet för EU-förordningarna om inrättande av fonder för inrikes frågor och målsättningarna för den finansiering som fonderna beviljas, och dels det principiella förbudet mot att bedriva verksamhet i vinstsyfte. De företag som ansöker om stöd får samma nytta av ändringarna i stödsystemet som övriga sökande.

Införandet av förenklade kostnadsmodeller väntas sänka tröskeln för att ansöka om finansiering eftersom kostnadsmodellerna innebär att den ekonomiska projektförvaltningen förenklas. Detta kan leda till projekt i flera olika former. De förenklade kostnadsmodellerna främjar införandet av nya typer av förvaltningsrutiner. De förenklade kostnadsmodellerna beräknas underlätta ställningen uttryckligen för små aktörer. I synnerhet införandet av modellen med engångsersättning beräknas få den effekt som avses ovan. Denna modell fungerar som ett incitament att genomföra enskilda åtgärder i stället för flera funktioner inom ramen för ett projekt. De förenklade kostnadsmodellerna innebär att det får större betydelse att målen för ett projekt uppnås och att projektet ger resultat. Detta ökar vikten av att målen uppnås och motsvarar syftet med resultatinriktningen för hela programperioden.

Under den föregående programperioden begränsades inte beloppet av stöd som fick överföras. I denna proposition föreslås en begränsning av de stödbelopp som får överföras. Avsikten är att förtydliga ansvarsförhållandena inom projekten, i synnerhet när det gäller stödmottagares huvudansvar. Under den föregående perioden var ansvarsförhållandena oklara i vissa situationer. I denna proposition föreslås en begränsning av den stödandel som får överföras, för att stödmottagaren inte enbart ska fungera som stödförmedlare utan ha en betydande roll i projektet. På detta sätt är det också möjligt att förhindra kringgående av upphandlingslagstiftningen.

Dessutom förutsätts det att både stödmottagaren och den som stöd överförs till ska tillföra egen finansiering till projektet.

Det elektroniska förfarandet för ansökan och utbetalning av stöd beräknas försnabba behandlingen av stödansökningar och utbetalningsansökningar, vilket kommer att gynna både stödsökanden och -mottagaren i form av förkortade handläggningstider. Stödsökandens och stödmottagarens behov att hantera pappersdokument minskar. Detta beräknas underlätta projektförvaltningen. Redan under den föregående perioden var stödsökanden skyldig att fylla i en elektronisk ansökan med bilagor. Trots att ändringarna i stödsystemet i någon mån väntas utöka kretsen av stödsökande, beräknas merparten av stödsökandena vara samma aktörer som genomförde projekt redan under den föregående perioden. Det kan därför förutses att merparten av stödsökandena under den innevarande perioden kommer att kunna sköta sina ärenden elektroniskt och i varje fall ha den IT-utrustning som behövs för att fylla i stödansökningar. Inom förvaltningen sker överlag en övergång till elektronisk ärendehantering. Också när det gäller förvaltningen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor är målet att stödsökandena och stödmottagarna ska sköta sina ärenden elektroniskt för att systemet ska kunna utnyttjas så effektivt som möjligt.

Det nationella genomförandeprogrammet garanterar jämlika möjligheter att ansöka om stöd i olika delar av landet och ska ge olika aktörer jämlika möjligheter att ansöka om finansiering från fonden. Avsikten med förenklingen av förvaltningen är att förbättra framför allt jämlikheten för invandrarorganisationerna när de ansöker om stöd. Den tunga och invecklade projektförvaltningen under den föregående perioden anses ha varit ansträngande för stödmottagarna. Detta har eventuellt haft en avskräckande effekt på nyetablerade aktörer samt på mindre aktörer som inte har betydande administrativa resurser för projektförvaltning.

I synnerhet stöd från asyl-, migrations- och integrationsfonden kan användas för att främja ett jämlikt bemötande av asylsökande och invandrade, för goda etniska relationer, för integrering av invandrare i det finländska

samhället samt för att förbättra rättsskyddet för asylsökande som sänds tillbaka eller frivilligt återvänder till sitt utrese- eller ursprungsland. Fondens medel ska framför allt användas för åtgärder som syftar till att stödja personer i utsatt ställning. Fondens medel ska också användas för att i större utsträckning främja den nationella asyl-, migrations- och integrationspolitiken, exempelvis för att påverka attityderna till invandrare. Fondens medel kan vidare användas för stöd som syftar till att främja myndigheternas yrkesskicklighet, arbetsmetoder och-förhållanden samt samarbetet mellan myndigheterna.

Förslaget påverkar inte direkt enskilda medborgares ställning eller verksamhet i samhället. Propositionen syftar till att förbättra medborgarnas möjligheter att delta i planeringen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor och att den vägen upprätthålla medborgarnas möjligheter att delta i och påverka angelägenheter som berör dem.

Det nationella programmet för fonden för inre säkerhet förväntas ha positiva konsekvenser för brottsbekämpningen och säkerheten. Från fonderna för inrikes frågor kan beviljas stöd för myndigheters utvecklingsprojekt, inventarieanskaffningar och verksamhet. Detta förbättrar sålunda myndigheternas verksamhetsmöjligheter och effektiviserar upprätthållandet av den inre säkerheten. Det kan anses att fonden för inre säkerhet och i synnerhet instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering möjliggör t.ex. samarbete mellan myndigheterna för vidareutveckling och effektivisering av verksamheten bl.a. genom olika typer av gemensamma IT-projekt. Fonden erbjuder också aktörerna i det civila samhället möjlighet att utveckla exempelvis hjälpsystemet för brottsoffer i samråd med myndigheterna.

Vid beredningen och genomförandet av de nationella programmen beaktas de krav som den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen ställer på främjandet av jämställdheten. Lagförslaget bedöms inte få några direkta eller indirekta miljökonsekvenser.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Inrikesministeriet tillsatte den 29 oktober 2012 en arbetsgrupp bestående av representanter för förvaltningen. Arbetsgruppens uppdrag var att svara för den nationella beredningen av fonderna för inrikes frågor för programperioden 2014—2020. Arbetsgruppen för beredning av finansieringsprogrammen för inrikes frågor 2014—2020 skulle styra beredningen av de nationella programmen för fonderna samt behandla andra materiella frågor i anslutning till den nationella beredningen av bestämmelserna om programperioden. I anslutning till det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden ordnades våren 2013 en elektronisk enkät. Avsikten var att kartlägga de inom migrationsområdet verksamma aktörernas synpunkter på vilka omständigheter i det nationella programmet för fonden som det är skäl att prioritera. Enkäten riktades till de regionala och lokala myndigheter som behandlar migrationsärenden samt till aktörer i det civila samhället. Också i anslutning till beredningen av det nationella programmet för fonden för inre säkerhet ordnades en elektronisk enkät sommaren 2013. Syftet var att i en så stor omfattning som möjligt, i fråga om det finansiella instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering kartlägga de inom området verksamma aktörernas synpunkter på vilka omständigheter det är skäl att prioritera i det nationella programmet för detta finansieringsinstrument.

Arbetsgruppen beredde förslag till ett nationellt program för asyl-, migrations- och integrationsfonden och till ett nationellt program för fonden för inre säkerhet. Arbetsgruppen bestod av representanter för inrikesministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Tullen, Polisstyrelsen och Migrationsverket. Förslagen till nationella program behandlades i statsrådet, inom ramen för systemet för samordning av EU-ärenden. Förslagen till nationella program sändes på remiss våren 2014.

Statsrådet torde godkänna förslagen till nationella program hösten 2014. Efter behandlingen skickas förslagen till kommissionen.

Inrikesministeriet tillsatte den 17 maj 2013 ett projekt för elektronisk behandling av ärenden inom ramen för fonderna för inrikes frågor. I programmet för statsminister Jyrki Katainens regering uppställs som mål att utveckla den elektroniska ärendehantering och utnyttja gemensamma serviceunderlag för den elektroniska ärendehantering. Enligt koncernstrategin inom inrikesministeriets förvaltningsområde ska de elektroniska ärendetjänsterna prioriteras inom området och medborgarna ges tillgång till nya nättjänster. Enligt verksamhets- och ekonomiplanen 2014—2017 för inrikesministeriets förvaltningsområde ska också den gemensamma elektroniska ärendehantering inom ministeriets förvaltningsområde vidareutvecklas. Från och med programperioden 2014—2020 kommer ansöknings- och förvaltningsförfarandet för fonderna för inrikes frågor att vara elektroniskt. Den elektroniska hanteringen av ärenden som berör fonderna för inrikes frågor kommer att genomföras med utnyttjande av polisförvaltningens ärendeunderlag. Inom ramen för ett internt projekt utvecklas vid inrikesministeriet elektroniska förfaranden för fonderna för inrikes frågor och vidtas förberedelser för att ta i bruk elektroniska ärendeunderlag. Projektet utgör en del av det gemensamma projektet för vidareutveckling av det elektroniska ärendehanteringssystemet.

Inrikesministeriet tillsatte den 27 september 2013 ett projekt för beredning av lagstiftning om fonderna för inrikes frågor. Avsikten med projektet är att i propositionsform utarbeta ett förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor samt ett förslag till statsrådets förordning om saken. Utgångspunkten för arbetet är den horisontella förordningen och de särskilda förordningarna om respektive fond. Under projektets gång görs utredningar och läggs på basis av utredningarna fram motiverade förslag som gäller framför allt följande ärendekategorier: definition och ansvarsfördelning när det gäller de nationella myndigheter som svarar för fonderna, behörigheten för och sammansättningen av eventuella övervakningskommittéer för fonderna, villkoren för fondfinansiering av

stödberättigande kostnader, den nationella förvaltningen och genomförandet av fondernas fleråriga program samt användningen och administreringen av tekniskt bistånd till förvaltningen av fonderna. För beredningen av lagstiftningen tillsattes en arbetsgrupp. Arbetsgruppen ska i form av en proposition bereda ett förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor. Dessutom ska arbetsgruppen bereda ett förslag till statsrådets förordning.

Arbetsgruppen består av representanter för utrikesministeriet, finansministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Tullen, Polisstyrelsen, Migrationsverket och delegationen för etniska relationer. Ordföranden är från inrikesministeriet.

Under beredningen av propositionen hörde arbetsgruppen en expert på strukturfondsärenden från arbets- och näringsministeriet samt en expert på kontrollfunktionen från finansministeriet. I frågan om lagstiftningsprojektet ordnades samråd med kontaktpersoner för närings-, trafik- och miljöcentralernas migrationsärenden. Dessutom hördes med anledning av lagstiftningsprojektet, i samband med ett seminarium, personer som varit med om att genomföra projekt som år 2012 finansierats genom den föregående programperiodens årliga program för SOLID-fonderna samt personer som deltagit i beredningen av bestämmelserna för programperioden 2014—2020. I samband med beredningen av de nationella programmen för perioden 2014—2020 riktades till dem som deltagit i genomförandet av de projekt som år 2012 finansierats genom de årliga programmen en elektronisk enkät gällande bestämmelserna om stödberättigande kostnader. Lagstiftningsprojektet har haft tillgång till enkätresultatet.

Arbetsgruppen har berett förslaget till regeringsproposition. Förslaget har därefter färdigställts vid inrikesministeriet i enlighet med arbetsgruppens riktlinjer.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om förslaget till proposition begärdes av 87 remissinstanser. Utlåtande begärdes av vissa ministerier inom området för

fonderna för inrikes frågor och av deras underlydande förvaltning, närings-, trafik- och miljöcentralerna, kommuner, organisationer, föreningar, arbetsmarknadsorganisationer, Ålands landskapsregering samt avdelningar och fristående enheter vid inrikesministeriet och inrikesministeriets underlydande förvaltning. Det kom in 27 utlåtanden. Dessutom meddelade 12 remissinstanser att de inte kommer att yttra sig om förslaget.

I utlåtandena ansågs det att det är bra att det stiftas en speciallag om fonderna inom området för inrikes frågor. Förenklingen av förvaltningen av fonderna ansågs vara välkommen. Införandet av elektronisk kommunikation och förenklade kostnadsmodeller ansågs i huvudsak vara en bra sak. Ökningen av EU:s finansiella bidrag ansågs vara en god utvecklingsriktning. I en del av utlåtandena välkomnades koncentrereringen av myndighetsuppgifter till inrikesministeriet i fråga om fonderna för inrikes frågor, medan det i vissa utlåtanden ansågs att uppgifter i alltför hög grad centraliserats.

Flera remissinstanser tog upp frågor som gäller beloppet av de medel som EU anvisar till fonderna för inrikes frågor och hur medlen fördelas mellan de olika fonderna. Dessutom tog flera remissinstanser i sina utlåtanden upp vilka mål som borde betonas i det nationella programarbetet och hur fondmedlen borde fördelas mellan olika fonder och olika särskilda och nationella mål i det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet. I flera utlåtanden betonades betydelsen av partnerskapsprincipen och samarbete, och skyldigheten att iaktta partnerskapsprincipen. I flera utlåtanden betonades det att det civila samhället måste garanteras representation i övervakningskommitténs arbete. Vissa remissinstanser hänvisade till lagförslagets bestämmelse om möjligheten att betala förskott, och framförde sina synpunkter på hur momentet om betalning av förskott ska tolkas.

Utrikesministeriet och inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning har föreslagit en övergångsbestämmelse enligt vilken det undantagsvis ska vara möjligt att retroaktivt söka finansiering från fonden för projekt som har inletts före lagens ikraftträdande och den första ansökningsomgången. Till lagförsla-

gets ikraftträdandebestämmelser har fogats en övergångsbestämmelse om det datum då kostnader börjar berättiga till stöd.

Vid den fortsatta beredningen av propositionen har man försökt beakta även övriga föreslagna ändringar.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

För programperioden 2014—2020 har EU inrättat två fonder för inrikes frågor, dvs. asyl-, migrations- och integrationsfonden samt fonden för inre säkerhet. Finland ska upprätta nationella program för båda fonderna, ett nationellt program för asyl-, migrations- och integrationsfonden och ett nationellt program för fonden för inre säkerhet. Det nationella programmet för fonden för inre säkerhet ska upprättas på basis av instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Dessutom föreslås att det upprättas nationella genomförandeprogram som preciserar de nationella programmen, dvs. ett nationellt genomförandeprogram för asyl-, migrations- och integrationsfonden och ett för fonden för inre säkerhet.

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Enligt paragrafens 1 mom. föreskrivs i lagen om beredning, samordning, förvaltning och övervakning av de nationella programmen för fonderna inom området för inrikes frågor. Syftet med tillämpningen av lagen är att möjliggöra ett effektivt genomförande av EU:s policy för inrikes frågor i Finland.

Beredningen och förvaltningen av de nationella programmen för de fonder för inrikes frågor som inrättats genom EU:s förordningar ska organiseras i enlighet med lagen.

Till den nationella beredningen av de nationella programmen hör i detta avseende att upprätta de nationella programmen, samordna dem med EU:s övriga finansieringsprogram, samarbeta med aktörerna som deltar i programberedningen, godkänna de nationella programmen och att eventuellt i ett senare skede göra ändringar i dem. I förvaltningen ingår uppgifter i anslutning till förvaltningen, uppföljningen, värderingen, rapporteringen, informationen och upprätthållandet av data-

systemet för de medel som hör till de nationella programmen. Förvaltningen omfattar vidare uppgifter i anslutning till stödsökningar samt beviljande, utbetalning, kontroll och återkrav av stöd.

Lagen ska tillämpas på alla projekt och verksamheter som finansieras med medel från fonderna för inrikes frågor, oberoende av till vilket ministeriums verksamhetsområde projekten eller verksamheterna hör. Vid beredningen och förvaltningen av de nationella program som avses i lagen ska det säkerställas att de utvecklingsåtgärder som vidtas inom olika förvaltningsområden kompletterar varandra och att det inte sker överlappningar mellan dem.

I fråga om fonderna för inrikes frågor kommer inte att tillämpas ett system enligt vilket den ansvariga myndigheten utöver EU:s finansiering via fonderna för inrikes frågor beviljar nationell offentlig motfinansiering, vilket tillämpas t.ex. när kommissionen beviljar Finland medel i EU:s budget genom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan landskapet Åland och riket finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Lagförslaget innehåller bestämmelser som hör till både rikets och landskapets lagstiftningsbehörighet. De bestämmelser i den föreslagna lagen som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet ska inte tillämpas i landskapet. I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor har det uppskattats att landskapet har lagstiftningsbehörighet i fonden för inre säkerhet i enlighet med 18 § 6 punkten i självstyrelselagen i fråga om allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i självstyrelselagen samt brand- och räddningsväsendet. Landskapet har uppskattats ha lagstiftningsbehörighet i asyl-, migrations- och integrationsfonden i fråga om främjande av den integration som sker i landskapet. Denna lagstiftningsbehörighet har i samband med lagstiftningskontrollen av landskapslagarna ansetts kunna härledas ur 18 § 1, 4, 13,

14, 22 och 23 punkten i självstyrelselagen, vilka gäller landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning, socialvård, undervisning och läroavtal, näringsverksamhet och främjande av sysselsättningen. Därför har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om de huvudsakliga integrationsåtgärder som riktas till flyktingar eller andra invandrare som tagits emot av kommuner i landskapet. Vid tiden för beredningen av regeringspropositionen har beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor inte slutförts i landskapet.

Enligt paragrafens 2 mom. tillämpas lagen på understöd (*stöd*) som beviljas av medel i fonderna inom området för inrikes frågor, om inte något annat följer av EU:s lagstiftning. I lagen finns bestämmelser om beviljande, utbetalning och övervakning av stöd.

I den horisontella förordningen föreskrivs om de nationella programmen för programperioden 2014—2020 samt om förvaltningen och övervakningen av programmen och om den ekonomiska förvaltningen. I den horisontella förordningen föreskrivs om principerna för stöd, om finansieringsramen för EU:s åtgärder, nödhjälp och tekniska bistånd, om de nationella programmen och informationen samt om kommunikationen, uppföljningen, värderingen och rapporteringen. I budgetförordningen finns allmänna bestämmelser om förvaltningen, kontrollen och uppföljningen av EU-programmens medel. Kommissionen kommer också att utfärda nationella program för fonderna för inrikes frågor samt delegerade bestämmelser och genomförandebestämmelser om förvaltningen av programmedlen.

På förvaltningen av SOLID-fonderna och på de stöd som beviljats och eventuellt fortfarande beviljas från SOLID-fonderna tillämpas även i fortsättningen bestämmelserna för programperioden 2007—2013.

I paragrafens 3 mom. föreslås en hänvisning till statsunderstödslagen. I sådana fall då det i den föreslagna lagen finns en specialbestämmelse som gäller en viss omständighet ska denna tillämpas i stället för statsunderstödslagen. Specialbestämmelserna är huvudsakligen baserade på EU-lagstiftning. I lagförslaget preciseras bl.a. behöriga myndighe-

ters kontrollrätt, handräckning samt om motagande och lämnande av information. I samband med stödförvaltningen blir det aktuellt att tillämpa också de allmänna lagarna om förvaltningsförfarande och myndigheters verksamhet.

2 §. Definitioner. I 1 punkten definieras begreppet fonderna inom området för inrikes frågor. Dessa fonder är asyl-, migrations- och integrationsfonden som inrättats genom förordningen (EU) nr 516/2014 om inrättande av asyl-, migrations- och integrationsfonden och fonden för inre säkerhet som inrättats genom förordningen (EU) nr 515/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och genom förordningen (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF. Enligt 2 punkten avses med fondernas medel sådana medel som kommissionen i enlighet med EU:s budget har beviljat Finland ur fonderna inom området för inrikes frågor. Enligt 3 punkten avses med den horisontella förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Enligt 4 punkten avses med nationella program det nationella program för asyl-, migrations- och integrationsfonden som baserar sig på asyl-, migrations- och integrationsfondsforordningen och avses i artikel 14 i den horisontella förordningen samt det nationella program för fonden för inre säkerhet som avses i den artikeln och som läggs fram som ett enda program och baserar sig på såväl förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering som på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF.

I 5 punkten definieras begreppet vidarebo-sättningsstöd, vilket avser stöd som beviljas av de anslag som avses i artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsfunds-förordningen. Enligt 6 punkten avses med överföringsstöd stöd som beviljas av de anslag som avses i artikel 18 i asyl-, migrations- och integrationsfunds-förordningen. Enligt 7 punkten avses med driftstöd stöd som avses i artikel 10 i förordningen om inrättande av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering. I 8 punkten definieras begreppet annan offentlig eller privat finansiering, vilket avser finansiering som staten, en kommun eller något annat offentligt samfund, en fysisk person eller en privaträttslig sammanslutning anvisar ett stödberättigande projekt eller en stödberättigande verksamhet och som betalas ut i pengar till stödsökanden. I 9 punkten definieras begreppet intäkter, vilket avser sådana inkomster av försäljning, uthyrning, tjänster, avgifter eller andra motsvarande källor som direkt hänförs till eller orsakas av ett projekt eller en verksamhet. I 10 punkten definieras begreppet samfinansiering, vilket avser finansiering som en stödsökande eller den som stödet överförs till anvisar för ett projekt eller en verksamhet och annan offentlig eller privat finansiering vilka inte omfattar medel som tidigare beviljats ur EU:s budget samt intäkterna från projektet eller verksamheten. Samfinansieringen kan inte bestå av frivilligarbete, naturaprestationer eller av annan kalkylerad finansiering. Enligt 11 punkten avses med inkomster av ett projekt eller en verksamhet det totala beloppet av det stöd som beviljas av fondernas medel och de medel som anvisas genom samfinansiering. Enligt 12 punkten avses med begreppet särskilda åtgärder åtgärder som avses i artikel 16 i asyl-, migrations- och integrationsfunds-förordningen och i artikel 7 i förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering. Enligt 13 punkten avses med begreppet gemensamma särskilda åtgärder särskilda åtgärder som skrivits in i nationella program i mer än en stat. Enligt 14 punkten avses med en ledande stat den stat i vars nationella program ansvaret för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in och som av fondernas medel

har anvisats anslag för det nationella programmet för genomförande av särskilda åtgärder. Enligt 15 punkten avses med en deltagande stat den stat i vars nationella program deltagande i gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in. Enligt 16 punkten avses med huvudgenomförare ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning som svarar för att gemensamma särskilda åtgärder inleds och genomförs och enligt 17 punkten avses med delgenomförare ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning som deltar i genomförandet av gemensamma särskilda åtgärder.

I artikel 2 i den horisontella förordningen definieras bl.a. begreppen projekt och stödmottagare.

2 kap. Nationella program och nationella genomförandeprogram

I kapitlet om nationella program och nationella genomförandeprogram föreskrivs om beredning, samordning, godkännande och ändring av förslag till nationella program och nationella genomförandeprogram. Under den föregående programperioden baserades det nationella genomförandet av SOLID-fonderna på fleråriga nationella program som omfattade hela programperioden samt på årliga program. Under den innevarande programperioden ska enligt den horisontella förordningen upprättas endast nationella program som omfattar hela programperioden. På EU-nivå föreskrivs inte om årliga program. De nationella programmen upprättas på en relativt generell nivå. Av den anledningen har man i samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor stannat för att upprätta nationella genomförandeprogram som preciserar de nationella programmen, för att genomförandet av fondernas mål och utdelningen av anslag ska kunna planeras på ett effektivt sätt.

3 §. Nationella program. Under programperioden 2014—2020 kommer det att upprättas två nationella program, dvs. det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden och det nationella programmet för fonden för inre säkerhet som baserar sig på ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och på ett instrument

för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och som presenteras som ett enda nationellt program. I de nationella programmen beskrivs hur medlemsstaten på det nationella planet ska uppnå fondernas syften. De nationella programmen är strategiska dokument med en allmän beskrivning av de nationella behoven inom ramen för fonderna för inrikes frågor, de nationella målsättningarna för fonderna för inrikes frågor samt fondernas planerade åtgärder och väntade resultat. Enligt artikel 3.1 i den horisontella förordningen ska de särskilda förordningarna genom nationella program ge stöd i syfte att nå EU:s mål. Enligt artiklarna 13–15 i den horisontella förordningen ska medlemsstaten och kommissionen föra en dialog på högre tjänstemannanivå. Resultatet av dialogen ska tjäna som vägledning för utarbetandet och godkännandet av de nationella programmen. Medlemsstaten ska på basis av resultaten av dialogen för kommissionen lägga fram ett förslag till ett flerårigt nationellt program. Kommissionen ska granska det nationella programmet och vid behov kommentera det. Medlemsstaten ska inkomma med ytterligare uppgifter och vid behov också göra ändringar i förslaget till nationellt program. Kommissionen godkänner de nationella programmen under förutsättning att kommissionens anmärkningar vederbörligen har beaktats. På granskningen av nationella program tillämpas i tillämpliga delar de bestämmelser i den horisontella förordningen som gäller beredning och godkännande av program. Kommissionen och medlemsstaten ska granska situationen på nytt 2018 vid en halvtidsutvärdering och mot bakgrund av dess resultat får det nationella programmet ändras.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. svarar inrikesministeriet för beredningen av de nationella programmen. Vid beredningen av nationella program ska iakttas den horisontella förordningens detaljerade bestämmelser om tidtabellen för upprättande av program, om programmens innehåll, ändring och godkännande av program. Vid beredningen ska vidare beaktas de omständigheter som nämns i artiklarna 13–15 i den horisontella förordningen. Inrikesministeriet ska sva-

ra för samordningen av de nationella programmen. Detta innebär att ministeriet ska se till att de nationella programmen och de med tanke på fondernas målsättningar relevanta åtgärder som ska genomföras i enlighet med EU:s övriga finansieringsinstrument och -program kompletterar varandra och inte leder till överlappningar. Det är till denna del skäl att särskilt beakta Europeiska socialfonden och den finansiering som beviljas genom EU:s instrument för yttre bistånd. Enligt artikel 3.1 i den horisontella förordningen ska de särskilda förordningarna genom nationella program ge stöd som kompletterar nationella, regionala och lokala insatser. Enligt förordningens artikel 3.2 ska kommissionen och medlemsstaterna se till att det stöd som ges på grundval av de särskilda förordningarna och av medlemsstaterna är förenligt med relevant verksamhet, politik och prioriteringar inom ramen för EU, och att det kompletterar EU:s övriga instrument, samtidigt som det tar hänsyn den särskilda situationen i varje medlemsstat.

Beredningen av nationella program ska ske på en bred bas. Enligt partnerskapsprincipen som skrivits in i artikel 12 i den horisontella förordningen ska partnerskap för beredning av de nationella programmen ingås med relevanta offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå, relevanta internationella organisationer, icke-statliga organisationer och arbetsmarknadens parter. Partnerskapsprincipen och genomförandet av den behandlas närmare i samband med lagförslaget 7 § som gäller samarbete. I beredningen av nationella program ska sålunda delta dels den ansvariga myndigheten och i stor utsträckning också andra aktörer. Dessa är enligt förslaget de med tanke på fondernas målsättningar centrala ministerierna, förvaltningarna under dem, övriga myndigheterna, föreningarna, organisationerna och motsvarande aktörer. Ett ministerium som intar en central ställning vid beredningen av det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden är, utöver inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet vars verksamhetsområden omfattar integrationsärenden. Beredningen bör utsträckas till de regionala och lokala myndigheterna inom asyl-, migrations- och integrationsfondens verksamhets-

område samt till de föreningar och organisationer som tillhandahåller olika typer av tjänster och stöd till invandrare. Centrala ministerier i fråga om fonden för inre säkerhet är, utöver inrikesministeriet, också utrikesministeriet som behandlar visumärenden samt finansministeriet vars verksamhetsområde omfattar tullärendena. Inom fondens verksamhetsområde verkar också ett antal organisationer som t.ex. erbjuder hjälp till brottsoffer.

Beredningen av programmen utförs som tjänstearbete vid inrikesministeriet samt i olika arbetsgrupper och i övervakningskommittéer.

De nationella programmen är, när det gäller det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor, ett viktigt nationellt instrument för planeringen och styrningen av utvecklingen inom området för frihet, säkerhet och rättvisa och ett viktigt instrument för det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor. Därför föreslås i paragrafens 2 mom. en bestämmelse enligt vilken statsrådet ska godkänna programförslagen innan de sänds till kommissionen. Inrikesministeriet ska föredra ärendet i statsrådet. Övervakningskommittén behandlar förslagen innan de sänds till statsrådet. Övervakningskommitténs ställning och uppgifter behandlas närmare i samband med 8 §.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. förskrivs om det nationella förfarandet i fråga om ändring av program. Enligt artikel 14.9 i den horisontella förordningen får ett godkänt nationellt program, mot bakgrund av nya eller oförutsedda omständigheter, på kommissionens eller den berörda medlemsstatens initiativ granskas på nytt och om nödvändigt ändras för resten av programperioden. På det nationella planet ska i fråga om ändring av nationella program iakttas de bestämmelser som föreslås om beredning av program. Ändringsförslag ska i fråga om nationella program godkännas av statsrådet. Övervakningskommittén behandlar också förslag till ändringar i nationella program.

4 §. Nationella genomförandeprogram. I denna paragraf föreskrivs om beredning, godkännande och ändring av nationella genomförandeprogram. I den horisontella för-

ordningen finns inga bestämmelser om nationella genomförandeprogram.

Under den föregående programperioden regleras de årliga programmen i besluten om inrättande av respektive fond. Det nationella fleråriga programmet genomfördes genom årliga program. I de årliga programmen beskrevs under den föregående programperioden bl.a. den rådande situationen i medlemsstaten, gjordes en uppskattning av medlemsstatens behov, nämndes de aktuella prioriteringarna och åtgärderna samt presenterades en preliminär finansieringsplan.

I EU-lagstiftningen har de årliga programmen frångåtts i syfte att förenkla förvaltningen av fonderna på EU-nivå. Från nationell synpunkt har det emellertid ansetts nödvändigt att upprätta programdokument som preciserar de nationella programmen. De nationella genomförandeprogrammen omfattar enligt förslaget hela programperioden och ska upprättas på en mera allmän nivå än den föregående programperiodens årliga program. Så kan de nationella programmen preciseras med beaktande av att de ska genomföras och förvaltas på ett flexibelt sätt och dessutom kan programperioden planeras mera strategiskt. Avsikten är att de nationella programmen ska genomföras med enkom för detta ändamål upprättade nationella genomförandeprogram. Ett nationellt genomförandeprogram ska anpassas till det nationella programmet. De nationella genomförandeprogrammen ska enligt förslaget upprättas för hela programperioden 2014—2020 och kan vid behov ändras.

Inrikesministeriet ska på motsvarande sätt som vad som i samband med 3 § beskrivs i fråga om nationella program utarbeta förslag till ett nationellt genomförandeprogram och svara för att det samordnas med de övriga finansieringsinstrument och finansieringsprogram inom EU som är betydelsefulla med tanke på målsättningarna för den relevanta fonden inom området för inrikes frågor. Syftet med samordningen är att säkerställa att för samma projekt eller verksamhet inte beviljas finansiering från flera olika källor och att projekt och verksamheter som stöds genom olika program kompletterar varandra.

Vid beredningen av nationella genomförandeprogram ska beaktas den partnerskaps-

princip som avses i artikel 12 i den horisontella förordningen. De med tanke på målsättningarna för fonderna för inrikes frågor centrala ministerierna, förvaltningen under dem och övriga myndigheter, föreningar, organisationer samt motsvarande aktörer ska enligt förslaget sålunda också delta i beredningen av nationella genomförandeprogram.

De nationella genomförandeprogrammen är vid sidan av de nationella programmen ett viktigt instrument när det gäller det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor. Av denna anledning föreskrivs det att statsrådet ska godkänna de nationella genomförandeprogrammen. Ärendet föredras från inrikesministeriet. Övervakningskommittén ska behandla förslagen innan de sänds till statsrådet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska i de nationella genomförandeprogrammen beskrivas kriterierna för val av projekt och verksamhet som ska stödas i enlighet med det nationella programmet och genomförandeprogrammet, åtgärder som ska genomföras i enlighet med det nationella programmets särskilda och nationella målsättningar och principerna för styrning av finansiering enligt det nationella programmet.

Enligt paragrafens 3 mom. ska, med avvikelse från 2 mom. 2 punkten, målsättningar för användning av vidarebosättningsstöd och överföringsstöd samt de åtgärder som genomförs i enlighet med målsättningarna anges i det nationella genomförandeprogrammet för asyl-, migrations- och integrationsfonden. I EU:s lagstiftning ingår inga särskilda eller nationella målsättningar för användningen av de resurser som avses i artikel 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsförförordningen, så målsättningarna behöver fastställas nationellt.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om förfarandet vid ändring av nationella genomförandeprogram. I samband med ändring av nationella genomförandeprogram ska bestämmelserna om beredning och godkännande av program iakttas. Ändringar i programmen ska godkännas av statsrådet. Dessförinnan ska övervakningskommittén behandla förslag till ändring av nationella genomförandeprogram. Det föreslås att i paragrafens 4 mom. föreskrivs att ändring av nationella genomför-

andeprogram inte alltid förutsätter statsrådets godkännande. Inrikesministeriet ska besluta om ändringar av mindre betydelse.

Det föreslås att i paragrafens 5 mom. föreskrivs att statsrådet kan bemyndigas att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om beredningsförfarandet när det gäller genomförandeprogram och om programmens innehåll.

3 kap. **Förvaltningen av nationella program**

I detta kapitel föreskrivs om de myndigheter som ansvarar för uppgifter i anslutning till beredningen och förvaltningen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor och om övriga organ som deltar i beredningen av de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen samt om behörighetsfördelningen mellan dessa aktörer. De viktigaste ändringarna jämfört med den föregående programperioden gäller kontrollförfarandet i fråga om myndigheternas uppgifter. Ändringarna beskrivs närmare i samband med 5 kap.

5 §. Ansvarig myndighet. I denna paragraf föreskrivs om inrikesministeriet som den ansvariga myndighet för nationella program i Finland som avses i artikel 25 i den horisontella förordningen. Den ansvariga myndigheten ska sköta de uppgifter som avses i EU:s lagstiftning och i den föreslagna lagen. Enligt artikel 25.1 a i den horisontella förordningen ska den ansvariga myndigheten ensam ansvara för korrekt förvaltning och kontroll av nationella program och sköta all kommunikation med kommissionen. Den ansvariga myndigheten svarar för förvaltningen och genomförandet av nationella program i enlighet med principen om en sund ekonomisk förvaltning. Kommissionen kommer att utfärda en delegerad rättsakt där den ansvariga myndighetens uppgifter definieras närmare. Den ansvariga myndigheten har huvudansvaret för ett relevant och effektivt nationellt genomförande av fonderna för inrikes frågor. Den sköter sålunda också huvuddelen av uppgifterna i anslutning till förvaltningen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor samt uppföljning av program-

men, den ekonomiska förvaltningen, kontrollen och beviljandet av anslag.

Den ansvariga myndigheten föreslås svara för genomförandet av partnerskapsprincipen, för övervakningskommitténs sakenliga verksamhet samt för överlämnandet av programförslaget till kommissionen. Den ansvariga myndigheten ska vidare se till att det fastställs regler för stödberättigande projekt och verksamheter samt att det ordnas stödansökningar och ges information om ansökningsförfarandet och utses projekt och verksamheter som beviljas stöd. Den ansvariga myndigheten ska säkerställa att det finns tillgång till datasystem för rapporteringen till kommissionen. Enligt förslaget ska den ansvariga myndigheten ta emot betalningar från kommissionen och sköta utbetalningarna till stödmottagarna. Den ska svara för att den finansiering är konsekvent och kompletterande som beviljas genom de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor och genom övriga nationella finansieringsinstrument och motsvarande instrument i EU:s regi som är av betydelse med tanke på målsättningarna för fonderna för inrikes frågor. Den ansvariga myndigheten ska svara för kontrollen av projekten och verksamheten samt säkerställa att det finns ett system för den elektroniska registreringen och förvaringen av bokslutshandlingarna för projekten och verksamheten och att den information om genomförandet som behövs för förvaltningen, kontrollen, granskningen och värderingen av medlen samlas in. Den ansvariga myndigheten ska se till att stödmottagarna och andra aktörer som deltar i genomförandet av projekt och verksamhet som stöds genom fonderna för inrikes frågor antingen använder ett separat redovisningssystem eller en lämplig redovisningskod för alla transaktioner som har samband med det projekt eller den verksamhet som stöds. Den ansvariga myndigheten ska se till att de utvärderingar som avses i artiklarna 56 och 57 i den horisontella förordningen genomförs och att funktionellt fristående experter får alla de uppgifter om förvaltningen av det nationella programmet som är nödvändiga för genomförandet av utvärderingarna. Avsikten är att inrikesministeriet ska svara för att det görs sådana utvärderingar av de nationella programmen som avses i

artiklarna 56 och 57 i den horisontella förordningen och i praktiken ska utvärderingarna göras av en aktör som är fristående från den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten. Utvärderingarna kan upphandlas. Enligt artikel 56 i den horisontella förordningen ska utvärderingarna göras av experter som är funktionellt fristående från ansvariga myndigheter och revisionsmyndigheter. Under den föregående programperioden upphandlades utvärderingen av de nationella programmen.

Avsikten är att den ansvariga myndigheten ska inrätta förfaranden för att säkerställa att alla handlingar som gäller utgifter, beslut och genomförda kontrollåtgärder registreras på tillbörligt sätt och förvaras i överensstämmelse med kraven. Den ansvariga myndigheten ska säkerställa att revisionsmyndigheten för de revisioner som den ska utföra och för upprättandet av ett revisionsutlåtande får alla uppgifter om tillämpliga förvaltnings- och kontrollförfaranden samt om projekt och verksamheter som stöds genom fonderna. Den ansvariga myndigheten svarar för att rapporter och ansökningar om utbetalning upprättas och tillställs kommissionen, för information och rådgivning samt för distribution av resultaten av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor. Också stödmottagaren har sina egna skyldigheter när det gäller den till allmänheten riktade informationen samt offentliggörandet av resultaten. Kommissionen kommer att utfärda en delegerad författning om informationen och offentliggörandet samt genomförandebestämmelser om förvaringen av dokument.

Den ansvariga myndigheten ska utföra administrativa kontroller och kontroller på plats samt samråda med kommissionen och de ansvariga myndigheterna i övriga medlemsstater. Dessutom ska den ansvariga myndigheten svara på revisionsmyndighetens iakttagelser.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om den ansvariga myndighetens uppgifter.

6 §. Revisionsmyndighet. Enligt denna paragraf är inrikesministeriet den revisionsmyndighet för nationella program som avses i artikel 25 i den horisontella förordningen.

Revisionsmyndigheten ska sköta de uppgifter som anges i EU:s lagstiftning och i lagförslaget. Enligt artikel 25.1 b i den horisontella förordningen ansvarar revisionsmyndigheten för att årligen ta fram det utlåtande som avses i artikel 59.5 i budgetförordningen. Enligt artikel 29.1 i den horisontella förordningen hör det till revisionsmyndighetens uppgifter att se till att förvaltnings- och kontrollsystemen och ett lämpligt urval av de utgifter som ingår i årsräkenskaperna blir föremål för revision. Enligt artikel 29.2 och 29.3 i den horisontella förordningen är det möjligt att ett annat organ än revisionsmyndigheten utför de revisioner som avses ovan. Revisionsmyndigheten ska då se till att organet i fråga har den specialexpertis som krävs och åtnjuter ett tillräckligt oberoende när det utför sin verksamhet. Revisionsmyndigheten ska se till att revisionsarbetet utförs i enlighet med internationellt godkända revisionsstandarder. Kommissionen kommer att utfärda en delegerad akt med en närmare definition av revisionsmyndighetens uppgifter.

När revisionerna görs av något annat organ än revisionsmyndigheten, ska revisionsmyndigheten se till att de görs under noggrann uppsikt av revisionsmyndigheten. Revisionsmyndigheten ska årligen göra systemkontroller och revisioner. Genom systemkontroller säkerställs det att förvaltnings- och kontrollsystemet har fungerat effektivt. På så sätt kan det med tillräcklig säkerhet fastställas att utgifterna i bokföringshandlingarna är lagenliga och exakt angivna. På basis av revisionerna kan revisionsmyndigheten avgöra om den ansvariga myndigheten fortfarande uppfyller de utseendekriterier som avses i artikel 26 i den horisontella förordningen. Frågan om utseende av ansvarig myndighet behandlas närmare i samband med 3 mom.

Syftet med revisionerna är att det med tillräcklig säkerhet ska kunna fastställas att bokföringshandlingarna ger en rättvisande bild av de utgifter som den ansvariga myndigheten uppgett. Dessutom ska revisionsmyndigheten säkerställa att den ansvariga myndigheten i överensstämmelse med den horisontella förordningen har gjort administrativa kontroller och kontroller på plats. Revisionsmyndigheten kan också vid behov på nytt göra vissa administrativa kontroller av stöd-

mottagare eller kontroller på plats som tidigare gjorts av den ansvariga myndigheten.

Om revisionsmyndigheten konstaterar avsevärda funktionella brister i förvaltnings- och kontrollsystemet i samband med systemkontroller eller andra revisioner, ska revisionsmyndigheten för den ansvariga myndigheten föreslå korrigerande och förebyggande åtgärder och följa genomförandet av dem. Revisionsmyndigheten ska också bedöma om den ansvariga myndigheten har genomfört en lämplig åtgärdsplan för att förvaltnings- och kontrollsystemets funktion effektivt ska kunna återställas. Om revisionsmyndigheten konstaterar betydande brister i förvaltnings- och kontrollsystemets funktion ska revisionsmyndigheten bedöma den ekonomiska och funktionella inverkan av bristerna. Revisionsmyndigheten ska se till att den ansvariga myndigheten vederbörligen rapporterar alla brister i utlåtandena om bekräftelse samt i det årliga sammandrag om de slutliga revisionsberättelserna och genomförda revisionerna som avses i artikel 59.5 i budgetförordningen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska uppgiften som revisionsmyndighet hållas åtskild från uppgiften som ansvarig myndighet enligt 5 §, så att dessa myndigheters funktionella oberoende av varandra kan säkerställas. Enligt artikel 25.1 b i den horisontella förordningen ska revisionsmyndigheten vara funktionellt oberoende av den ansvariga myndigheten. Det funktionella oberoendet kan garanteras då det inte finns något direkt hierarkiskt samband mellan den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten och då båda myndigheterna är helt oberoende i sina ställningstaganden. I inrikesministeriets arbetsordning föreskrivs om ministeriets interna ansvarsfördelning och om differentiering av uppgifterna. I praktiken kommer den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens uppgifter att skötas av olika enheter inom inrikesministeriet. Genom detta arrangemang är det möjligt att garantera att principen om differentiering av uppgifterna genomförs och att oberoendet tryggas. Under den föregående programperioden tillställde revisionsmyndigheten statens revisionsverk en sådan årlig revisionsberättelse som avses i besluten om inrättande av fonderna. I revisionsberättelsen redogjordes

för iakttagelserna under revisionerna av det årliga programmet och för de brister som konstaterats i programmets förvaltnings- och kontrollsystem. I fortsättningen kommer revisionsmyndigheten att överlämna sitt årliga utlåtande enligt artikel 59.5 i budgetförordningen till statens revisionsverk.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. ska revisionsmyndigheten också sköta uppgifterna för det revisionsorgan som avses i artikel 26 i den horisontella förordningen. Enligt artikel 26.1 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om det formella utseendet, i enlighet med artikel 59.3 i budgetförordningen, på ministerienivå av de ansvariga myndigheter i medlemsstaterna som ska svara för förvaltning och kontroll av utgifter enligt den horisontella förordningen. Utseendet ska ske med förbehåll för att organet uppfyller den ansvariga myndighetens utseendekriterier. Revisionsmyndigheten kan fungera som revisionsorgan. Revisionsorganet ska fungera oberoende av den ansvariga myndigheten och utföra sitt arbete i enlighet med internationellt vedertagen god revisionssed. Medlemsstaterna får grunda sitt beslut om vilket organ som ska utses på huruvida förvaltnings- och kontrollsystemen i princip är desamma som de som redan fanns under den tidigare perioden och om de har fungerat effektivt. Om befintliga revisions- och kontrollresultat visar att de utsedda organen inte längre uppfyller utseendekriterierna ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att se till att bristerna i genomförandet av dessa organs uppgifter åtgärdas, inbegripet att dra tillbaka beslutet om att utse dessa organ. Kommissionen ska anta delegerade akter när det gäller minimivillkor för utseende av de ansvariga myndigheterna samt regler för förfarandet för beslut om beviljande och tillbakadragande av utseendet.

Enligt paragrafens 4 mom. får genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter.

7 §. Samarbete. Enligt paragrafens 1 mom. ska de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen beredas, genomföras och följas upp samt utvärderas i samarbete med de ministerier som är viktiga

med tanke på målsättningarna för den aktuella fonden inom området för inrikes frågor samt med andra myndigheter, föreningar och organisationer, inbegripet internationella organisationer, och andra motsvarande aktörer. Syftet med bestämmelsen är att på det nationella planet genomföra de krav på efterlevnad av partnerskapsprincipen som avses i artikel 12 i den horisontella förordningen vid beredningen av de nationella programmen samt att garantera möjligheterna att utnyttja de aktörers kompetens, sakkunskap och synpunkter som deltar i genomförandet av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor i samband med beredningen av de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen. I samarbetet ska representanter för de centrala aktörerna när det gäller samtliga målsättningar för fonderna för inrikes frågor delta. De nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen omfattar särskilda och nationella målsättningar och åtgärder som har samband också med andra ministeriers än inrikesministeriets verksamhetsområde. De nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen ska upprättas i nära samarbete med vederbörande ministerier och förvaltningen under dem. Som en dimension av samarbetet ska det om möjligt säkerställas att för liknande projekt eller verksamheter inte beviljas överlappande finansiering från olika källor samt att programmen och finansieringsinstrumenten också i praktiken kompletterar varandra.

Enligt artikel 12 i den horisontella förordningen ska varje medlemsstat, i enlighet med sina egna nationella regler och rutiner och med förbehåll för eventuella tillämpliga säkerhetskrav, upprätta ett partnerskap med relevanta myndigheter och organ. Medlemsstaten ska inbegripa partnerskapet i utformningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av de nationella programmen. Partnerskapets sammansättning får variera under de olika etapperna av programmet.

En central ställning vid beredningen av det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet för asyl-, migrations- och integrationsfonden intar, utöver inrikesministeriet, dessutom arbets- och näringsministeriet, de regionala och lokala för-

valtningsmyndigheterna inom fondens verksamhetsområde samt de föreningar och organisationer som tillhandahåller olika former av tjänster och stöd till invandrare. Centrala aktörer när det gäller fonden för inre säkerhet är, utöver inrikesministeriet, dessutom utrikesministeriet, finansministeriet och vissa organisationer inom fondens verksamhetsområde, exempelvis organisationer som erbjuder hjälp till brottsoffer.

Ett viktigt instrument när det gäller partnerskapsprincipen är den övervakningskommitté som avses i artikeln och som närmare behandlas i samband med 8 §.

Enligt paragrafens 2 mom. får genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om samarbetet vid skötseln av olika uppgifter.

8 §. Övervakningskommitté. I denna paragraf föreskrivs i överensstämmelse med artikel 12.4 i den horisontella förordningen om inrättande av en övervakningskommitté och om dess sammansättning, uppgifter, arbetsordning samt om kommittémedlemmarnas tjänsteansvar. Enligt artikel 12.4 i den horisontella förordningen ska varje medlemsstat inrätta en övervakningskommitté till stöd för genomförandet av de nationella programmen. I artikeln föreskrivs inte närmare hur övervakningskommittén ska tillsättas eller vilka uppgifter den ska åläggas.

Under den föregående programperioden tillsatte inrikesministeriets kanslichef en ledningsgrupp för varje fond. Ledningsgruppen skulle delta i beredningen av respektive fonds årliga program, göra framställning om projekt som fonden skulle finansiera, delta i den nationella utvärderingen av programperioden, fastställa de nationella kriterierna för val av finansiering ur fonden samt göra en framställning om användning av den EU-finansieringsandel som årligen anvisades Finland. Varje ledningsgrupp hade sin egen arbetsordning.

Enligt paragrafens 1 mom. tillsätter statsrådet en övervakningskommitté för de nationella programmen. Statsrådet ska tillsätta en egen övervakningskommitté både för det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden och för det nationella programmet för fonden för inre säkerhet. Således tillsätts det två övervakningskommittéer.

Övervakningskommittéerna skiljer sig i fråga om sammansättningen från varandra, eftersom kommittén enligt partnerskapsprincipen ska vara sammansatt av representanter för aktörer som har en central betydelse med tanke på målen för den aktuella fonden för inrikes frågor. Partnerskapsprincipen behandlas i större detalj i samband med 7 §, som gäller samarbete. Kommissionen kan enligt artikel 12.5 i den horisontella förordningen vid behov och i samråd med den berörda medlemsstaten, i egenskap av rådgivare delta i övervakningskommitténs arbete. Statsrådet ska i samband med beslutet om tillsättande av en övervakningskommitté besluta om antalet medlemmar i kommittén. Eftersom avsikten är att övervakningskommittén ska vara verksam under hela programperioden kommer en del av dess medlemmar sannolikt att bytas ut. Den ansvariga myndigheten ska besluta om eventuella senare ändringar när det gäller övervakningskommitténs medlemmar. Statsrådet ska besluta om ändringar i övervakningskommitténs sammansättning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om övervakningskommitténs uppgifter. I artikel 12.4 i den horisontella förordningen föreskrivs om övervakningskommitténs uppgift att stödja genomförandet av de nationella programmen. Övervakningskommittén bör spela en viktig roll vid beredningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet, för att den kompetens och den sakkunskap som partnererna representerar ska kunna utnyttjas bättre och för att de nationella programmen ska kunna genomföras effektivare och på ett mera kvalitativt sätt.

Därför föreslås det att övervakningskommittén ska delta i beredningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av det nationella programmet för fonden för inrikes frågor och i det nationella genomförandeprogrammet. Övervakningskommitténs uppgift ska framför allt vara att delta i beredningen av det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet samt att följa upp och utvärdera programmens resultat. I fråga om utvärderingen av det nationella programmet ska övervakningskommittén åtminstone delta i behandlingen av resultaten av utvärderingarna. Övervakningskommittén

ska delta i genomförandet av det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet huvudsakligen genom behandling av förslagen till projekt och verksamhet som ska stödjas. Övervakningskommittén ska framföra sin uppfattning om finansiering av projekt eller verksamhet. Dessutom ska övervakningskommittén behandla den föreslagna planen gällande användningen av tekniskt bistånd. Den ansvariga myndigheten ska till övervakningskommittén för kännedom lämna uppgifter om de utbetalningsansökningar som enligt artikel 44 i den horisontella förordningen ska tillställas kommissionen, om sådana genomföranderapporter gällande de nationella programmen som avses i artikel 54 och om sådana utvärderingsrapporter gällande projekt och verksamhet som finansierats genom de nationella programmen som avses i artikel 57. Övervakningskommittén har möjlighet att följa genomförandet av planen för tekniskt bistånd med hjälp av dessa uppgifter. Den ansvariga myndigheten ska till övervakningskommittén överlämna också ansökningstidtabellen och de anvisningar som är avsedda för sökandena.

Eftersom en del av de uppgifter som enligt förslaget åläggs övervakningskommittén är av det slaget att kommitténs avgöranden skulle styra den ansvariga myndighetens verksamhet när den genomför det nationella programmet och beviljar anslag, föreslås det att i paragrafens 3 mom. tas in hänvisningar till bestämmelserna om straffrättsligt ansvar och till skadeståndslagen (412/1974). På övervakningskommitténs medlemmar ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänstansvar tillämpas då dessa sköter uppgifter enligt den föreslagna lagen. Det är här fråga om bestämmelserna i strafflagens (39/1889) 40 kap. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. I övervakningskommitténs verksamhet ska tillämpas de allmänna förvaltningslagarna.

I synnerhet när övervakningskommittén som tillsätts för fonden för inre säkerhet behandlar förslag som gäller projekt och verksamhet som ska stödjas kan det förekomma sekretessbelagda handlingar i anslutning till förslaget. Under den föregående programperioden förekom det sekretessbelagda hand-

lingar t.ex. i anslutning till utvecklingsprojekt som gällde myndigheternas datasystem och utrustning för fonden för de yttre gränserna. I fråga om sekretessbelagda handlingar ska på övervakningskommitténs medlemmar tillämpas vad som i 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om tidpunkten då övervakningskommitténs mandatperiod löper ut. Mandatperioden upphör då kommissionen har godkänt den slutliga rapport om genomförandet som avses i artikel 54 i den horisontella förordningen. Mandatperioden kan förlängas om skötseln av övervakningskommitténs uppgifter kräver det.

I paragrafens 5 mom. anges det att i övervakningskommitténs arbetsordning finns föreskrifter om kommitténs sammanträden, om behandlingen av ärenden i kommittén samt om kommitténs möjlighet att höra sakkunniga. Inrikesministeriet fastställer övervakningskommitténs arbetsordning.

Enligt den föreslagna paragrafens 6 mom. ska genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tillsättningen av övervakningskommittén samt om dess uppgifter, sammansättning och mandatperiod. Genom förordning av statsrådet ska bl.a. föreskrivas att en representant för den ansvariga myndigheten ska vara ordförande för vardera övervakningskommittén.

4 kap. Stödförfarande

9 §. Stödmottagare. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att stöd kan beviljas offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer. Stöd kan inte beviljas fysiska personer. Stöd för genomförande av ett projekt eller en verksamhet kan med ett stödbeslut beviljas en enda stödmottagare åt gången. Det är enligt förslaget inte möjligt att driva gemensamma projekt som innebär att stöd för genomförandet av projektet eller verksamheten skulle beviljas fler än en sökande gemensamt. Stödmottagaren kan dock i sådana situationer som anges i lagförslaget 13 § överföra en del av stödet som beviljats för ett projekt eller en verksamhet till någon annan. Då

är stödmottagaren fortfarande ansvarig gentemot den ansvariga myndigheten för genomförandet av projektet eller verksamheten och för efterlevnaden av villkoren. Fysiska personer kunde inte heller under den föregående programperioden vara stödmottagare och stöd kunde inte heller beviljas flera stödmottagare gemensamt.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan stöd för gemensamma särskilda åtgärder beviljas en huvudgenomförare. Genom ett stödbeslut kan stöd beviljas endast en huvudgenomförare åt gången. I fråga om särskilda åtgärder föreskrivs i artikel 16.1 i asyl-, migrations- och integrationsförfordningen att ett kompletterande belopp enligt artikel 15.2 a i förordningen får tilldelas medlemsstaterna, förutsatt att det är öronmärkt som ett sådant i programmet och används för att genomföra de särskilda åtgärder som anges i bilaga II. Enligt förordningens artikel 16.3 ska de ytterligare belopp som avses i artikeln tilldelas medlemsstaterna genom individuella finansieringsbeslut om godkännande eller ändring av deras nationella program. Dessa belopp får endast användas för genomförande av de särskilda åtgärder som anges i bilaga II till förordningen. Enligt artikel 7.1 i förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering kan medlemsstaterna, utöver de anslag som beräknas i enlighet med artikel 6.1 a, få ett ytterligare anslag, förutsatt att detta är öronmärkt som sådant i det nationella programmet och ska användas för de särskilda åtgärder som förtecknas i bilaga II. Enligt förordningens artikel 7.3 ska de tilläggsbelopp som fördelas i enlighet med artikeln tilldelas de berörda medlemsstaterna i det enskilda finansieringsbeslutet om godkännande eller översyn av deras nationella program.

I de förordningar som gäller respektive fond ges kommissionen inte befogenhet att utfärda delegerade akter eller genomförandakter gällande särskilda åtgärder. Kommissionen har utfärdat riktlinjer om särskilda åtgärder. Enligt riktlinjerna kan särskilda åtgärder vara antingen sådana enskilda särskilda åtgärder som genomförs av en stat eller också kan de vara gemensamma särskilda åtgärder som genomförs av flera stater tillsammans.

En stat kan i fråga om enskilda särskilda åtgärder föreslå en viss särskild åtgärd och få motsvarande anslag till sitt nationella program under förutsättning att kommissionen när den godkänner det nationella programmet samtidigt godkänner förslaget till särskild åtgärd. Efter att kommissionen godkänt den särskilda åtgärden ska den skrivas in i statens nationella program och för genomförandet av åtgärden ska anvisas ett anslag till det nationella programmet. I fråga om en enskild särskild åtgärd ska den ledande staten, på de deltagande staternas vägnar lägga fram ett förslag till gemensamma särskilda åtgärder. Det kompletterande beloppet anvisas till den ledande medlemsstatens nationella program.

Stöd för särskilda åtgärder kan beviljas för hela programperioden 2014–2020. Ett kompletterande belopp som anvisats till en medlemsstats nationella program får inte användas för något annat ändamål än för genomförande av särskilda åtgärder. Inte heller en oanvänd del av ett anslag som anvisats för särskilda åtgärder får användas för något annat ändamål. Den oanvända delen ska återbetalas till kommissionen.

Den ledande staten svarar för genomförandet av gemensamma särskilda åtgärder. Staternas deltagande och andel i särskilda åtgärder ska beskrivas i varje deltagares nationella program. Eftersom det kompletterande beloppet för särskilda åtgärder ska skrivas in i den ledande medlemsstatens nationella program, är den ledande medlemsstaten också ansvarig för att utgifterna för de särskilda åtgärderna årligen rapporteras till kommissionen. Den ledande staten kan välja om den betalar de övriga staternas kostnader för deltagandet direkt, vilket innebär att den betalar alla kostnader själv. Den ledande staten svarar då för att kontrollkraven iakttas. Den ledande staten kan också indirekt betala de övriga staternas kostnader för deltagandet, vilket innebär att de deltagande staterna får ersättning för kostnaderna på basis av en utgiftsrapport som godkänts av revisionsmyndigheten. De deltagande staterna blir då ansvariga för att kontrollkraven iakttas.

Vid tidpunkten för beredningen av propositionen fanns det inte tillgång till detaljerade uppgifter om på vilket sätt gemensamma sär-

skilda åtgärder i praktiken ska genomföras mellan medlemsstaterna.

Asyl-, migrations- och integrationsförfordningen tillämpas på EU:s medlemsstater, med undantag för Danmark. I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning ska förfordningen inte tillämpas på Danmark. Förfordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering ska tillämpas på EU:s medlemsstater, med undantag för Förenade kungariket, Irland och Danmark. Danmark ska, i enlighet med artikel 4 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, besluta huruvida landet ska genomföra förfordningen i sin nationella lagstiftning. Förfordningen ska, förutom i EU:s medlemsstater, tillämpas i Island, Norge, Schweiz och Liechtenstein. I fråga om sådana särskilda åtgärder som avses i artikel 7 i förfordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering kan den ledande staten och någon av de deltagande staterna också vara andra stater än EU:s medlemsstater, dvs. Island, Norge, Schweiz och Liechtenstein.

Den ansvariga myndigheten kan bevilja stöd endast för sådana särskilda åtgärder som har skrivits in enbart i Finlands nationella program eller i Finlands och en eller flera andra staters nationella program och i fråga om vilka till Finlands nationella program har anvisats anslag för genomförande av särskilda åtgärder.

Stöd som beviljas av ett anslag för en enskild åtgärd avviker inte till sin karaktär från övriga stöd som beviljas av fonder inom området för inrikes frågor. På stöd som beviljas ska tillämpas den föreslagna lagens bestämmelser om ansökan, beviljande, utbetalning och övervakning av stöd.

Stöd för särskilda åtgärder kan överföras i enlighet med lagförslaget 13 §. I fråga om gemensamma särskilda åtgärder är avsikten den att huvudgenomföraren överför stöd till delgenomförarna och ingår avtal med dessa. Huvudgenomföraren svarar för genomförandet av projekt som avser särskilda åtgärder. Huvudgenomföraren ska se till att förhållandena mellan huvudgenomföraren och delgenomförarna fastställs genom avtal. Huvudgenomföraren ska säkerställa att de kostnader som delgenomförarna lägger fram är sakenli-

ga och har betalats på det sätt som avtalats mellan genomförarna. Huvudgenomföraren svarar också för att stöd överförs till delgenomförarna. Om det beslutas att stödet ska återkrävas är huvudgenomföraren, oberoende av överföringen, ansvarig för att stödet jämte ränta återbetalas till den ansvariga myndigheten. I detta syfte ska huvudgenomföraren med delgenomförarna avtala om arrangemang för återkrav av belopp som betalats ut utan grund.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om stödmotagare.

10 §. Vidarebosättningsstöd och överföringsstöd. I paragrafen föreskrivs att vidarebosättningsstöd och överföringsstöd i enlighet med den föreslagna lagen kan beviljas för sådana projekt och sådan verksamhet som främjar de målsättningar som anges i det nationella genomförandeprogrammet.

I fråga om de resurser för unionsprogrammet för vidarebosättning som avses i artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsförfordningen och de resurser för överföring av personer som åtnjuter internationellt skydd som avses i artikel 18 i den förfordningen anges i EU:s lagstiftning inte vilka mål som kan ingå i de nationella programmen och som kan vara stödberättigande. Anslag enligt förfordningens artikel 17 för unionsprogrammet för vidarebosättning är engångsersättning som ska baseras på antalet vidarebosatta personer. Också anslaget enligt förfordningens artikel 18 för överföring av personer som åtnjuter internationellt skydd är en engångsersättning som betalas på basis av antalet personer som överförts till medlemsstaten från en annan medlemsstat. Det finns för närvarande inga planer på att Finland från andra medlemsstater ska ta emot personer som åtnjuter internationellt skydd.

Medlemsstaterna får för vidarebosättning vartannat år ekonomiska incitament i form av engångsersättningar då de förbinder sig att vidarebosätta flyktingar i enlighet med EU:s gemensamma vidarebosättningsprinciper. EU:s mål är att öka antalet vidarebosättningar och genomföra EU:s gemensamma prioriteringar i fråga om vidarebosättning.

Det anslag som i form av engångsersättning i enlighet med artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen betalas ut till medlemsstaterna för vidarebosättning är förenligt med EU:s gemensamma vidarebosättningsprinciper. I EU-lagstiftningen föreskrivs sålunda inte om den nationella användningen av anslaget. Enligt artikel 17.9 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen föreskrivs att dessa belopp inte får föras över till andra åtgärder som omfattas av det nationella programmet.

I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor gjordes bedömningen att anslagen kunde utnyttjas effektivare nationellt om stöd beviljas enligt de målsättningarna i det nationella genomförandeprogrammet, för utveckling av förfarandet för vidarebosättning av flyktingar. Anslaget förvaltas nationellt, liksom de övriga anslagen från fonderna för inrikes frågor. Vid beviljande av stöd ur anslaget ska på beviljandet nationellt tillämpas samma bestämmelser som i fråga om övriga stöd som beviljas med medel från fonderna för inrikes frågor.

11 §. Stödtyper. I denna paragraf föreskrivs om stödtyper. Enligt paragrafens 1 mom. kan stöd beviljas som särskilt stöd eller som verksamhetsstöd.

Enligt paragrafens 2 mom. kan särskilt stöd beviljas som projektstöd för försöks-, start-, forsknings- eller utvecklingsprojekt, för anskaffning av materiella och immateriella nytigheter eller för något annat projekt med begränsat syfte. Under den föregående programperioden beviljades särskilda bidrag för projekt. Allmänna understöd beviljades inte. Under den innevarande programperioden kommer stöd fortsättningsvis att huvudsakligen betalas som särskilda bidrag för projekt.

Enligt paragrafens 3 mom. kan verksamhetsstöd i fortsättningen beviljas för en viss del av stödmottagarens verksamhet. Som verksamhetsstöd kan beviljas endast driftstöd, vidarebosättningsstöd och överföringsstöd.

Driftstöd är en ny stödform. Motsvarande stöd fanns inte under den föregående programperioden. Enligt artikel 10.4 i förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering ska driftstödet

innebära full återbetalning av utgifterna för att genomföra de uppgifter och tjänster som fastställs i det nationella programmet under vissa förutsättningar. Driftstödet har karaktären av ett allmänt bidrag för en viss del av stödmottagarens verksamhet.

Vidarebosättningsstöd och överföringsstöd kunde i första hand beviljas som särskilt projektstöd. För att anslagen ska kunna utnyttjas så effektivt som möjligt föreslås dessutom att stöd ska kunna beviljas som verksamhetsstöd.

12 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd. I denna paragraf föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för beviljande av stöd. Enligt artikel 16.2 i den horisontella förordningen ska de åtgärder som stöds inom ramen för de nationella programmen genomföras utan vinstsyfte. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att det projekt eller den verksamhet som stöds stämmer överens med ett nationellt program och ett nationellt genomförandeprogram samt att projektet eller verksamheten främjar de målsättningar som anges i EU:s lagstiftning, i det nationella programmet och i det nationella genomförandeprogrammet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att en förutsättning för beviljande av vidarebosättningsstöd och överföringsstöd, med avvikelse från 1 mom., är att det projekt eller den verksamhet som stöds stämmer överens med ett nationellt program och ett nationellt genomförandeprogram samt att projektet eller verksamheten främjar de målsättningar som anges i det nationella genomförandeprogrammet. Vad gäller vidarebosättningsstöd och överföringsstöd finns varken i EU:s lagstiftning eller i det nationella programmet några målsättningar för det projekt eller den verksamhet som stöds. Målen ställs upp i det nationella genomförandeprogrammet.

Enligt paragrafens 3 mom. får syftet med det projekt eller den verksamhet som stöds inte vara att ge stödmottagaren direkt ekonomisk vinst.

Under den föregående programperioden uppställdes i besluten om inrättande av fonderna motsvarande förutsättningar för beviljande av stöd. Under den föregående programperioden fastställdes de viktigaste krite-

rierna för val av projekt i besluten om inrättande av fonderna. Respektive fonds ledningsgrupp preciserade de nationella grunderna för fondfinansiering. Urvalsgrunderna framgick av ansökningsannonsen. Under den innevarande programperioden fastställs urvalsgrunderna för hela finansieringsperioden i det nationella genomförandeprogrammet som statsrådet godkänner. Den ansvariga myndigheten avses ställa de ansökningar som uppfyller stödvillkoren i den ordning som urvalsgrunderna anger. Efter att övervakningskommittén behandlat ärendet beslutar den ansvariga myndigheten om beviljande av stöd.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs att stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra projektet eller verksamheten. Detta krav innebär för den ansvariga myndigheten rätt och skyldighet att kontrollera sökandens ekonomiska ställning så att den kan förvissa sig om att sökanden under hela den period för vilken stöd till projekt eller verksamhet beviljas har ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet eller verksamheten. Med andra förutsättningar avses t.ex. sökandens administrativa eller kunskapsmässiga förutsättningar att genomföra ett projekt eller en verksamhet. Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. ska stödmottagaren dessutom ha förutsättningar att, efter att stödet upphört, svara för kontinuiteten i den verksamhet som inlett genom projektet, om detta inte är onödigt med beaktande av projektets karaktär. Denna förutsättning ska tillämpas också i fråga om den stödda verksamhetens kontinuitet. Avsikten är att skapa garantier för de projektrelaterade funktionernas och resultatens samt verksamhetens långsiktighet. Om ett projekt är av engångsnatur eller om ett projekt eller en verksamhet annars är av en sådan karaktär att avsikten inte över huvudtaget är att åstadkomma någon bestående nytta, förutsätts inte kontinuitet.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd. I förordningen ska föreskrivas om tillsättning av en ledningsgrupp för uppföljning av hur projektet eller verksamheten genomförs. I statsrådets

förordning ska också föreskrivas om revision av projekt och verksamheter.

13 §. Överföring av stöd för genomförande av projekt eller verksamhet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om möjligheten att överföra en del av ett stöd som beviljats för genomförande av ett projekt eller en verksamhet till någon annan. Om den ansvariga myndigheten på ansökan beslutar att stödmottagaren får överföra en del av stödet till någon annan, ska stödmottagaren också de facto överföra en del av stödet till den som stödet överförs till. Skyldigheten att överföra en del av stödet ska skrivas in i stödbeslutet. Med överföring av stöd avses att ett visst penningbelopp av stödet överförs. Avsikten är inte att överföra stödmottagarens skyldigheter eller rättigheter. Projekt där en del av stödet överförs avviker från projekt eller verksamheter som flera stödtagare genomför solidariskt. Medel som beviljas ur fonderna för inrikes frågor får inte användas för att genomföra sådana gemensamma projekt eller verksamheter. Med överföring avses inte heller varu- eller tjänsteleveranser som görs i syfte att genomföra stödda projekt eller verksamheter som hör till området för lagstiftningen om offentlig upphandling.

En förutsättning för beviljande av stöd är enligt förslaget att de aktörer som deltar i genomförande av ett projekt eller en verksamhet uppfyller de förutsättningar som gäller för stödmottagaren. Också efter en eventuell överföring ska stödmottagaren ha kvar en betydande andel av stödet. Stödet får sålunda inte överföras i sin helhet. Avsikten är att förstärka stödmottagarens intresse av att genomföra projektet eller verksamheten och att förhindra situationer där stödmottagaren inte själv deltar i genomförandet, utan i stället har som huvudsaklig uppgift att endast förmedla stöd till andra organisationer. Den som stödet överförs till ska själv delta i de projektrelaterade kostnaderna. Denna förutsättning ska inte tillämpas om stödet beviljats som driftsstöd, vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd. Eftersom driftsstöd, vidarebosättningsstöd och överföringsstöd beviljas så att det till fullt belopp täcker de godtagbara kostnaderna för projektet eller verksamheten, finns det inte något behov att till denna del före-

skriva om den mottagande partens egen finansiering.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. är en förutsättning för överföring dessutom att det med tanke på genomförandet av ett projekt eller en verksamhet är ändamålsenligt att överföra en del av stödet.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. ska stödmottagaren före överföringen genom avtal med den som stödet överförs till försäkra sig om att denna uppfyller förutsättningarna för beviljande, utbetalning och övervakning av stöd och iakttar villkoren för användning av stödet. Av avtalet ska utöver grundläggande uppgifter om parterna dessutom framgå åtminstone parternas uppgifter, ansvar och roll när det gäller genomförandet av projektet eller verksamheten, utnyttjande av projektets eller verksamhetens resultat samt hur finansieringen är ordnad. Sådana avtal ska ingås med samtliga parter som får en överföring. Om det beslutas att stödet ska återkrävas är stödmottagaren, oberoende av överföringen, ansvarig för att stödet jämte ränta återbetalas till den ansvariga myndigheten. Trots att en del av stödet har överförts är stödmottagaren fortsättningsvis ansvarig för att projektet eller verksamheten vederbörligen genomförs och att villkoren iakttas i förhållande till den ansvariga myndigheten. Den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten har också rätt att granska den mottagande partens verksamhet på motsvarande sätt som stödmottagarens.

Också enligt tillämpningsföreskrifterna för fonderna under den föregående programperioden var det möjligt att överföra stöd till någon annan. Med projektpartner avsågs i tillämpningsföreskrifterna för fonderna en aktör som genomförde projektet i samråd med stödmottagaren, genom att tillföra projektet ekonomiska resurser och genom att ta emot en del av EU-stödet via stödmottagaren. Avsikten är inte att ändra den föregående programperiodens praxis i andra avseenden än att den del av stödet som får överföras, av de ovan nämnda orsakerna begränsas så att stödmottagaren fortfarande ska disponera en betydande andel av stödet och genom att vissa stödformer som till fullt belopp täcker de godtagbara kostnaderna avgränsas utanför

förpliktelsen som gäller den mottagande partens egen finansiering.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna och förfarandet för överföring av stöd.

14 §. Godtagbara kostnader. I paragrafen föreskrivs om allmänna regler när det gäller stödberättigande och godtagbara kostnader. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. kan stöd beviljas för stödberättigande kostnader enligt en sådan budget och plan för det projekt eller den verksamhet som stöds som den ansvariga myndigheten godkännt, om kostnaderna orsakas av det projektet eller den verksamheten och kostnaderna uppfyller förutsättningarna enligt artikel 17 i den horisontella förordningen.

I artikel 17.1 i den horisontella förordningen föreskrivs att huruvida utgifter är stödberättigande ska fastställas utifrån nationella bestämmelser, utom när särskilda bestämmelser har fastställts i den horisontella förordningen eller i de särskilda förordningarna. De utgifter som enligt artikel 17.2 a i den horisontella förordningen är stödberättigande ska omfattas av de särskilda förordningarna och målen för dessa. Enligt artikel 17.2 b ska utgifterna vara nödvändiga för genomförandet av de verksamheter som det berörda projektet omfattar. Enligt artikel 17.2 c ska de stödberättigande utgifterna också vara skäliga och följa principerna för sund ekonomisk förvaltning, särskilt i fråga om prisvärdhet och kostnadseffektivitet. I EU:s lagstiftning ingår inga målsättningar för användningen av de resurser som avses i artikel 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfunds-förordningen. Målen fastställs i det nationella genomförandeprogrammet. Därför föreslås det i 1 mom. att artikel 17.2 a i den horisontella förordningen inte ska tillämpas på kostnaderna om stödet beviljas som vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd.

Till stödansökan ska fogas en budget för projektet eller verksamheten, där projektets eller verksamhetens alla kostnader och inkomster ska anges. Den ansvariga myndigheten ska i stödbeslutet godkänna den budget för projektet eller verksamheten som stödmottagaren ska följa. Den ansvariga myndig-

hetens godkännande har betydelse för bedömningen av om stödmottagaren har följt villkoren i stödbeslutet. Trots att kostnaderna och inkomsterna, deras fördelning och utfallstider i ansökningsskedet baserar sig på uppskattningar, ska budgeten för projektet eller verksamheten upprättas så exakt som möjligt utifrån de fakta som står till buds vid den aktuella tidpunkten. Till stödansökan ska utöver en budget fogas en plan för det projekt eller den verksamhet som ska stödjas. Av planen ska framgå bl.a. målsättningen för projektet eller verksamheten, de åtgärder som krävs för uppnående av målen, de väntade resultaten samt en uppskattning av genomförandetiden och den totala finansieringen. Av planen ska också framgå vilket samband projektet eller verksamheten har med det nationella program och det nationella genomförandeprogram som finansieringsansökan hänför sig till, projektet eller verksamhetens konsekvenser och resultat samt övriga omständigheter som är relevanta för avgörande av ansökan. Av planen ska vidare framgå hur man har för avsikt att fortsätta med den verksamhet som verksamheten eller projektet resulterar i efter att stödet upphört, om inte detta på grund av verksamhetens karaktär är uppenbart onödigt.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att de stödberättigande kostnader som antecknas i budgeten ska vara lika stora som inkomsterna av det projekt eller den verksamhet som stöds, sådana de antecknats i budgeten. I artikel 17.6 i den horisontella förordningen föreskrivs att nettoinkomst som direkt genererats av ett projekt medan det pågår och som inte tagits med i beräkningen när stödet beviljats ska dras av från de stödberättigande utgifterna för projektet senast i samband med den ansökan om slutbetalning som lämnas in av stödmottagaren. Den ansvariga myndigheten ska således redan då stödet beviljas beakta de av projektet eller verksamheten genererade inkomster som myndigheter då har kännedom om.

Under den föregående programperioden sände sökanden i anslutning till sin ansökan in en budget för projektet och en projektplan som den ansvariga myndigheten godkände i och med stödbeslutet. En förutsättning för godkännande av budgeten var att budgeten

var i balans, dvs. att projektets stödberättigande totalkostnader motsvarade de sammanlagda inkomsterna av projektet. Bestämmelsen motsvarar sålunda till denna del tidigare praxis. Under den föregående programperioden betraktades som inkomster av ett projekt den finansiering som beviljades för projektet ur en SOLID-fond eller ur offentliga eller privata källor, inklusive stödmottagarens egen finansiering samt de intäkter som projektet genererade. Till den egna finansieringen hörde stödsökandens och projektpartnerens finansiering. Med intäkter avsågs sådana inkomster av försäljning, uthyrning, tjänster och avgifter samt sådana inkomster från andra motsvarande källor som projektet genererade medan det var stödberättigande.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs att stöd inte beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats, om inte något annat följer av grundad anledning. Stöd beviljas dock inte för kostnader som uppstått innan ansökan blivit anhängig. Detta ger den ansvariga myndigheten möjlighet att utöva sådant inflytande att synpunkter som den anser vara viktiga blir beaktade när projektet genomförs.

I artikel 17.3 i den horisontella förordningen föreskrivs om en allmän tid för stödberättigande kostnader som hänför sig till den innevarande programperioden för fonderna för inrikes frågor. Enligt huvudregeln ska utgifterna berättiga till stöd enligt de särskilda förordningarna, om stödmottagaren har ådragit sig dem mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2022 och de faktiskt har betalats ut av den utsedda ansvariga myndigheten mellan den 1 januari 2014 och den 30 juni 2023. Det är meningen att det i en av kommissionens delegerade akter, som för närvarande bereds, i fråga om enskilda projekt eller verksamheter ska föreskrivas om tidpunkten då kostnader blir stödberättigande. Huvudregeln ska vara att kostnader är stödberättigande tidigast från det datum då stödbeslutet fattas.

I lagförslaget 16 § 6 mom. föreskrivs om när ansökan blir anhängig.

Verksamheten ska inte ännu anses ha inletts när det är fråga om åtgärder som vidtas i anslutning till förberedelser inför inledandet av ett projekt.

Under den föregående programperioden har projektets varaktighet fastställts i stödbeslutet och kostnaderna för projektet bör ha uppkommit under den tiden. Det datum då projektet inleddes inföll i regel senare än det datum då stödet beviljas. Kostnader som uppkommit före inledningsdatum och efter avslutningsdatum har i regel inte varit stödberättigande.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om när kostnader är stödberättigande och godtagbara samt om de fall då stöd av grundad anledning kan beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats.

15 §. Stödbelopp och stödformer. I denna paragraf föreskrivs om stödbelopp och stödformer. Enligt artikel 16.3—16.5 i den horisontella förordningen får bidraget från EU:s budget inte överstiga 75 procent av de totala stödberättigande utgifterna för ett projekt. Bidraget från EU:s budget får dock höjas till högst 90 procent om det rör sig om särskilda åtgärder eller strategiska prioriteringar som definieras i de särskilda förordningarna. Dessutom får bidraget från EU:s budget höjas till högst 90 procent i vederbörligen motiverade undantagsfall, till exempel om projekten till följd av ekonomiskt tryck på den nationella budgeten annars inte skulle genomföras och målen för det nationella programmet inte skulle nås.

Bidraget till tekniskt stöd på medlemsstaternas initiativ får dock uppgå till 100 procent av de totala stödberättigande kostnaderna. Enligt artikel 10 i förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering kan driftsstöd som avses i artikeln täcka de stödberättigande utgifterna till fullt belopp. Dessutom kan vidarebetsättningsstöd och överföringsstöd täcka de stödberättigande kostnaderna till fullt belopp.

Huvudregeln när det gäller projektverksamhet kommer fortfarande att vara att projekt delvis finansieras av EU. Driftsstöd, vidarebetsättningsstöd, överföringsstöd och tekniskt bistånd kommer att utgöra undantag. Därför föreslås det att det i paragrafens 1 mom. föreskrivs att stöd, på det sätt som avses i artiklarna 16 och 18 i den horisontella förordningen, beviljas som en procentuell

andel av de godtagbara kostnaderna för det projekt eller den verksamhet som stöds, på grundval av faktiska kostnader som betalats, standardiserade skalor av enhetskostnader eller finansiering till schablonsatser eller som schablonbelopp. När stöd beviljas som en schablonbelopp ska det beviljas som en procentuell andel av kostnaderna för de åtgärder som vidtagits i enlighet med beslutet om stödjande av projektet eller verksamheten. När stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för det projekt eller den verksamhet som stöds, kan stöd beviljas för faktiska kostnader som betalats, som standardiserade skalor av enhetskostnader eller som finansiering till schablonsatser. I fråga om dessa stödformer ska stödbeloppet beräknas på basis av projektets eller verksamhetens godtagbara kostnader. När stöd beviljas som finansiering till schablonsats tillämpas en viss procentuell andel på ett eller flera kostnadsslag.

Enligt paragrafens 2 mom. förutsätts det enligt huvudregeln, i sådana fall då stöd som beviljats som en procentuell andel inte täcker projektets godtagbara kostnader till fullt belopp, att sökanden själv deltar i de projektrelaterade kostnaderna. Om stödet har överförts till någon annan för genomförande av projektet på det sätt som avses i lagförslaget 13 § ska också den som stödet överförts till delta i finansieringen av projektet. För ett projekt ska skaffas samfinansiering som är sammansatt på det sätt som avses i 2 § 10 punkten i lagförslaget, dvs. den finansiering som den stödsökande bidrar med till projektet eller verksamheten, finansiering som den som stödet överförs till bidrar med till projektet eller verksamheten, annan offentlig eller privat finansiering eller intäkter till minst antingen 25 eller 10 procent.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs om undantag från huvudregeln i 2 mom. Med avvikelse från paragrafens 2 mom. kan driftsstöd, vidarebetsättningsstöd och överföringsstöd täcka de totala godtagbara kostnaderna för ett projekt eller en verksamhet som stöds.

Enligt artikel 18.1 i den horisontella förordningen får stödberättigande utgifter enligt artikel 18.1 a ersättas genom återbetalning av stödberättigande kostnader som mottagaren

faktiskt ådragit sig och betalat, tillsammans med avskrivningar, där så är tillämpligt (den faktiska kostnadsmodellen), enligt artikel 18.1 b som standardiserade skalor av enhetskostnader (standardkostnadsmodellen), enligt artikel 18.1 c som schablonbelopp (schablonbeloppsmodellen) eller enligt artikel 18.1 d som finansiering till schablonsats som bestäms genom tillämpning av en procentsats på en eller flera definierade kostnadskategorier (schablonsatsmodellen). Enligt artikel 18.2 får kostnadsmodellerna kombineras om var och en omfattar olika kostnadskategorier eller om de används för olika projekt som ingår i en åtgärd eller för på varandra följande etapper i en åtgärd. Enligt artikel 18.3 ska på ett projekt som genomförs enbart genom offentlig upphandling av arbete, varor eller tjänster endast gälla den faktiska kostnadsmodellen, om inte den offentliga upphandlingen inom ett projekt är begränsad till vissa kostnadskategorier. I annat fall får dock samtliga kostnadsmodeller tillämpas. I artikel 18.4 föreskrivs hur beloppen enligt modellen med standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbeloppsmodellen och schablonsatsmodellen ska fastställas. I artikel 18.6 föreskrivs att om genomförandet av ett projekt ger upphov till indirekta kostnader får de beräknas med en schablonsats. I artikel 18.7 föreskrivs att för att fastställa personalkostnader för genomförandet av ett projekt får den tillämpliga timsatsen beräknas genom att de senare dokumenterade årliga bruttopersonalkostnaderna divideras med 1 720 timmar. Enligt artikel 18.8 får, utöver de metoder som föreskrivs i artikel 18.4, beloppen enligt modellen med standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbeloppsmodellen och schablonsatsmodellen fastställas från fall till fall, om bidraget från EU:s budget inte överstiger 100 000 euro, på grundval av ett budgetförslag som förhandsgodkänts av den ansvariga myndigheten. I artikel 18.9 anges villkoren för att avskrivningskostnader får anses vara stödberättigande.

I fråga om modellen med standardiserade skalor av enhetskostnader kan den ansvariga myndigheten fastställa skalor för enhetskostnader. Exempelvis för utbildningsdagar eller andra motsvarande kostnader som är lätta att definiera kan sådana skalor fastställas. Stöd-

sökanden kan i budgeten för ett projekt eller en verksamhet föreslå att dessa kostnader ska ersättas i enlighet med de enhetskostnader som den ansvariga myndigheten fastställt. Stödmottagaren ansvarar för en eventuell överskridning av kostnaderna i det skedet då stödet betalas ut.

Vid tillämpning av schablonbeloppsmodellen ska sökanden i sin ansökan presentera resultatmålen för projektets eller verksamhetens funktioner och en så realistisk uppskattning som möjligt av kostnaderna för projektet eller verksamheten. Målen för projektet eller verksamhet ska fastställas i stödbeslutet. I utbetalningsskedet ska det bedömas om projektet eller verksamheten har lett till att de mål som uppställts i stödbeslutet har uppnåtts i alla avseenden. I sådana fall ska till stödmottagaren betalas stöd i enlighet med beslutet. Enligt schablonbeloppsmodellen ska stödet inte betalas ut trots de faktiska kostnaderna, om de resultatmål som har uppställts för projektet eller verksamheten inte uppnås.

Schablonsatsmodellen har redan under den föregående programperioden tillämpats på stödberättigande indirekta kostnader. Enligt denna modell kan kostnader som orsakas av genomförande och förvaltning av ett projekt eller en verksamhet ersättas i enlighet med en fast procentuell andel som beräknas på totalkostnaderna för projektet eller verksamheten. Det kan vara fråga om t.ex. möteskostnader, hyreskostnader för lokaler samt kontorskostnader och kostnader för stödtjänster, såsom ekonomi- och dataförvaltningstjänster. Kostnadernas procentuella andel av totalkostnaderna för projektet eller verksamheten ska bestämmas i stödbeslutet, på basis av de uppgifter som framgår av ansökan.

Under den föregående programperioden beviljades stöd i regel för faktiska kostnader, med undantag för möjligheten att bevilja finansiering till schablonsats för stödberättigande indirekta kostnader. Under den föregående programperioden förutsattes i besluten om inrättande av fonder och i tillämpningsföreskrifterna att utgifter, med undantag för stöd som beviljades som fasta belopp, motsvarade stödmottagarnas betalningar och att dessa verifierades med kvitton eller med bokföringshandlingar som hade motsvarande bevisvärde. Utgifterna skulle i regel verifieras

med officiella fakturor och om detta inte var möjligt skulle stödmottagaren på motsvarande sätt lägga fram beviskraftiga bokföringshandlingar eller verifikat. Utgifterna måste specificeras och verifieras. Huvudregeln under den föregående programperioden var sålunda att stödmottagaren skulle visa kvitto på att alla enskilda direkta kostnader betalats. I fråga om stödberättigande indirekta kostnader behövde inte kvitto visas upp och sådana kostnader behövde inte heller specificeras.

Den ansvariga myndigheten ska, på det sätt som avses i artikel 18.5 i den horisontella förordningen, föreskriva vilken metod som ska tillämpas för att fastställa kostnaderna för projektet och villkoren för utbetalningen av stödet.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. ska genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stödbeloppet och stödformerna, om grunderna för hur de bestäms, om användningsändamålen och om finansieringen för täckande av kostnader.

16 §. Ansökan om stöd. Det föreslås att i denna paragraf föreskrivs om ansökan om stöd. Under den föregående programperioden var ansökningstiderna bundna till årliga program. För varje årligt program ordnades minst en stödansökan. Den ansvariga myndigheten informerade om möjligheten att ansöka om stöd. Dessutom informerade den om ansökningstiden, om ansökningsförfarandet och om förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd. Ansökningarna skulle upprättas på standardiserade blanketter för att det skulle bli lättare att jämföra dem sinsemellan. Den ansvariga myndigheten satte ut en tidsfrist inom vilken ansökningarna skulle lämnas in. Den ansvariga myndigheten prioriterade de ansökningar som inkommit inom tidsfristen sinsemellan. Om inte alla medel hade delats ut ordnades en ny ansökningsomgång.

I artikel 53 i den horisontella förordningen föreskrivs om medlemsstaternas och den ansvariga myndighetens informationsskyldighet. Kommissionen kommer att med en genomförandeakt utfärda närmare bestämmelser om de behöriga myndigheternas informationsskyldighet. På den ansvariga myndighetens skyldighet att informera om möjligheterna att söka stöd, på ansökningsförfarandet

samt när det gäller de allmänna förutsättningarna och villkoren för information om beviljande av stöd tillämpas 9 § i statsunderstödslagen.

Under den innevarande programperioden upprättas inte längre några årliga program, utan programarbetet baseras på de nationella program och de nationella genomförande-program som omfattar hela programperioden. Projekten och verksamheterna kommer alltså jämt att prioriteras sinsemellan, eftersom de medel som ska delas ut under programperioden inte räcker för stödjande av projekt eller verksamheter som uppfyller alla villkor. Liksom under den föregående programperioden är det skäl att organisera ansökningsförfarandet på ett sådant sätt att stöd beviljas för projekt och verksamheter som bäst stämmer överens med de särskilda och nationella mål-sättningarna i det nationella programmet och i det nationella genomförande-programmet. En förutsättning för prioriteringen mellan projekt och verksamheter är att ansökningarna jämförs sinsemellan och det är därför nödvändigt att periodisera antingen ansökningsförfarandet eller behandlingen av ansökningarna. Det ansågs inte vara ändamålsenligt att i samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor periodisera behandlingen, eftersom periodiseringen av ansökningarna jämfört med periodiseringen av behandlingen av ansökningarna i fråga om fonderna för inrikes frågor gör det möjligt att säkerställa att sökanden utan obefogat dröjsmål får ett beslut på sin ansökan. Den ansvariga myndigheten ska sålunda periodisera och fastställa en tidsfrist för ansökningsförfarandet. Den ansvariga myndigheten ska också besluta om tidpunkterna för stödansökningarna efter att ha hört övervakningskommittén.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ansökan om stöd göras hos den ansvariga myndigheten elektroniskt i det datasystem som avses i 27 §. En förutsättning för ansökan om stöd i datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor är att autentisering sker genom stark elektronisk autentisering. Dessutom föreskrivs i den föreslagna paragrafens 1 mom. att en tidsfrist kan bestämmas för ansökan om stöd. I momentet föreskrivs också om minimiinhålllet i ansökan. Av ansökan ska

framgå sambandet mellan å ena sidan projektet eller verksamheten och å andra sidan det nationella programmet och det nationella genomförandeprogrammet. Det projekt eller den verksamhet som ska stödjas ska i något avseende stämma överens med det nationella programmet och genomförandeprogrammet och även i övrigt uppfylla urvalskriterierna. Vid ansökan om vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd ska projektet eller verksamheten i något avseende stämma överens med det nationella genomförandeprogrammet. Även i detta fall ska det projekt eller den verksamhet som ska stödjas även i övrigt uppfylla urvalskriterierna. Den ansvariga myndigheten bör ha sådana uppgifter om sökanden att den kan bedöma sökandens förutsättningar att beviljas stöd. Dessutom bör av ansökan framgå uppgifter om det projekt eller den verksamhet som ansökan avser, det belopp som stödansökan avser, stödets användningsändamål, en bedömning av projektets eller verksamhetens konsekvenser och resultat samt andra omständigheter som den ansvariga myndigheten behöver information om för att avgöra ansökan.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska i ansökan tas in en budget och en plan för det projekt eller den verksamhet som ska stödjas. Till ansökan ska också fogas andra handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för att bevilja stöd, exempelvis ett finansieringssatagande genom vilket den aktör som beviljar finansiering förbinder sig till samfinansiering. Driftsstöd, vidarebosättningsstöd och överföringsstöd kan till fullo täcka de godtagbara projektkostnaderna. Av denna anledning är det i samband med ansökan om sådana stöd inte nödvändigt att bifoga en utredning om samfinansiering av projektet.

Sökanden ska registrera sig i den ansvariga myndighetens nättjänst och elektroniskt lämna de uppgifter som förutsätts i ansökan. Vidare ska sökanden lagra ansökningsbilagorna och själva ansökan i elektronisk form.

Om avsikten är att stödet ska överföras måste detta i enlighet med den föreslagna paragrafens 3 mom. anges i ansökan. I ansökan ska de aktörer specificeras till vilka överföringen ska ske samt den andel anges som föreslås bli överförd. Dessutom ska till ansökan

fogas uppgifter om ett eventuellt avtalsutkast mellan dem som ska genomföra projektet eller verksamheten eller utredningar om den mottagande partens förutsättningar att i enlighet med 12 § genomföra projektet eller verksamheten.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs att på undertecknandet av ansökan ska tillämpas vad som i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) föreskrivs om identifiering och autentisering.

Målet är att stöd i första hand ska sökas elektroniskt. Redan under den föregående programperioden skulle ansökan fyllas i med hjälp av automatisk databehandling. Manuellt ifyllda ansökningar godkändes inte. Merparten av aktörerna har sålunda redan tillgång till IT-utrustning för ifyllning av elektroniska ansökningar. Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. kan ansökan fortsättningsvis fyllas i med hjälp av automatisk databehandling på en blankett som godkänts av den ansvariga myndigheten, men strävan är att sökandena ska anvisas att sköta sina ärenden elektroniskt. Den ansvariga myndigheten tillhandahåller godkända blanketter på sina webbsidor. Ansökan som fyllts i med hjälp av automatisk databehandling ska undertecknas och jämte bilagor sändas till den ansvariga myndigheten.

I den föreslagna paragrafens 6 mom. föreskrivs om tidpunkten då ansökan blir anhängig. Enligt momentet blir en ansökan som gjorts i det datasystem som avses i 27 § anhängig när den ansvariga myndigheten har tillgång till den eller, om ansökan har gjorts med hjälp av automatisk databehandling, när den har inkommit till den ansvariga myndigheten.

Enligt paragrafens 7 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om ansökan om stöd, om ansökningstiden, om de handlingar som ska fogas till ansökan och om vad som ska framgå av handlingarna.

17 §. Beviljande av stöd. I denna paragraf föreslås allmänna bestämmelser om beviljande av stöd. Enligt paragrafens 1 mom. ska den ansvariga myndigheten besluta om beviljande av stöd. I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om de uppgifter som åtminstone ska ingå i stödbeslutet.

Av stödbeslutet ska framgå det beviljade stödbeloppet, stödformen, de datum då stödet inleds respektive upphör, stödvillkoren enligt den föreslagna lagen samt förutsättningarna för utbetalning och återkrav av stöd. Med undantag för vidarebosättningsstöd och överföringsstöd ska av beslutet dessutom framgå de i EU:s lagstiftning angivna villkor och förutsättningar som väsentligt och direkt inverkar på användningen och utbetalningen av stöd. Av den nationella lagstiftningen framgår vilka de viktigaste villkor och förutsättningar är som ska anges i stödbeslutet. Den ansvariga myndigheten ska genom stödbeslutet godkänna budgeten och planen för det projekt eller den verksamhet som ska stödas. På återbetalning och återkrav av stöd ska tillämpas 20–30 § i statsunderstödslagen. På elektronisk delgivning av stödbeslut tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Enligt bemyndigandet i den föreslagna lagens 3 mom. utfärdar statsrådet genom förordning närmare bestämmelser om beviljande av stöd. Genom förordning av statsrådet ska bland annat utfärdas bestämmelser om för hur lång tid åt gången stöd kan beviljas. För ett projekt eller en verksamhet kan beviljas stöd för högst tre år i sänder. För särskilda åtgärder kan emellertid beviljas stöd också för en längre tid än tre år i sänder. Efter att stödet upphört kan för projektet eller verksamheten på nytt ansökas om stöd, men då behandlas ansökan som en ny stödansökan. För ett projekt eller en verksamhet kan sammanlagt beviljas stöd för en programperiod. Den ansvariga myndigheten kan i vissa fall på särskild ansökan förlänga tiden för beviljande av stöd till ett projekt eller en verksamhet. Under den föregående programperioden har tillämpats motsvarande förfarande, men stöd har kunnat beviljas högst för den stödberättigande tiden enligt det årliga programmet, i regel för högst tre år. Dessutom ska genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om informationen i stödbeslutet.

18 §. Användning och redovisning av stöd. På användningen av stöd ska enligt förslaget tillämpas också statsunderstödslagens 13 §, inklusive bestämmelserna om villkor i anslutning till användningsändamål, överlåtelse-

sebegränsningar och användningstid. Bestämmelser om stödtagarens skyldighet att, för övervakningen av användningen av stödet, lämna uppgifter finns i 14 § i statsunderstödslagen.

I paragrafens 1 mom. föreslås en hänvisning till lagen om offentlig upphandling (348/2007). I fråga om användning av stöd för anskaffning av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenader ska lagen om offentlig upphandling tillämpas. Stödmottagaren ska lägga fram en utredning om att en anskaffning har gjorts så som det förutsätts i den lagen. Också till denna del ska tillämpas 7 § i lagen om offentlig upphandling, enligt vilken lagen inte ska tillämpas på viss upphandling som avses i lagen om offentlig försvärs- och säkerhetsupphandling (1531/2011).

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska stödmottagaren föra bok över det projekt eller den verksamhet som stöds. Redovisningen ska ordnas som en del av stödmottagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) eller, om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödmottagaren, med iakttagande av det kapitlet och god bokföringssed så att redovisningen av projektet eller verksamheten utan svårigheter kan identifieras och hållas åtskild från den övriga bokföringen.

I det föreslagna 3 mom. anges situationer där stödmottagaren inte är redovisningsskyldig för sin verksamhet, och då ska redovisningen av projektet eller verksamheten i tillämpliga delar ordnas i enlighet med bokföringslagen.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs om förvaring av bokföringsmaterial. Stödmottagaren är skyldig att bevara allt bokföringsmaterial och övrigt material i anslutning till det projektet eller den verksamheten som stöds så att det är möjligt att kontrollera användningen av stödet. Utöver bokföringsmaterialet ska stödmottagaren förvara alla nödvändiga uppgifter, utredningar, dokument och upptagningar som kan ha betydelse för kontrollen av att förutsättningarna för beviljande av stöd är uppfyllda samt för användningen av stödet och kontrollen av att stödvillkoren iakttas. Det är nödvändigt att föreskriva om skyldigheten att förvara mate-

rialet för att kostnaderna ska kunna verifieras under en tillräckligt lång tid, med tanke på de kontroller som utförs av EU-organen. Bokföringsmaterialet och övrigt material i anslutning till ett projekt eller en verksamhet ska bevaras i tio år från det i stödbeslutet fastställda datum då stödet upphört.

Under den föregående programperioden måste materialet förvaras i tio år från det att den ansvariga myndigheten betalat ut den sista posten av stödet som beviljats för ett projekt eller från den ansvariga myndighetens återkravsbeslut.

Under den föregående programperioden sattes projektdokumentationen in i en mapp där allt projektrelaterat bokföringsmaterial och övrigt material i regel förvarades. Stödmottagaren skulle också förvara allt projektrelaterat bokföringsmaterial och övrigt material som hänförde sig till en part som mottagit överfört stöd, antingen i original eller som kopior. Projektmappen utgör en helhet vars innehåll möjliggör en övergripande granskning av projektet i fråga. Under den föregående programperioden meddelade stödmottagaren i deklarationen om avslutande av projektet var och på vilket sätt projektmappen skulle förvaras den stadgade tiden. Avsikten är inte att i detta avseende ändra den föregående programperiodens praxis. Under den föregående programperioden skulle materialet förvaras i pappersform. Under den innevarande perioden får stödmottagaren förvara materialet också i elektronisk form, under förutsättning att förvaringen sker så att stöd användningen kan kontrolleras.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om stöd användningen, om redovisningen och om bevaringen av handlingar. Genom förordning av statsrådet föreskrivs bland annat om användningen av stöd när det gäller anskaffningar som underskrider det nationella tröskelvärdet enligt lagen om offentlig upphandling.

19 §. Ansökan om utbetalning. I denna paragraf föreskrivs om förfarandet för ansökan om utbetalning. Det föreslås att ansökan görs hos den ansvariga myndigheten. Enligt huvudregeln ska en elektronisk ansökan göras i datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor. För utbetalningsansökan krävs

autentisering genom stark autentisering. Ansökan ska göras i datasystemets nättjänst. Sökanden ska fylla i ansökans bilagor i elektronisk form och lagra ansökan i datasystemet. Ansökan om utbetalning kan dock fortsättningsvis också upprättas med hjälp av automatisk databehandling på en blankett som den ansvariga myndigheten godkännt. Ansökan ska då undertecknas och jämte bilagor sändas till den ansvariga myndigheten. Den ansvariga myndigheten tillhandahåller godkända blanketter på sina webbsidor.

Till ansökan ska fogas handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömning av förutsättningarna för utbetalning av stödet. Vilka handlingar som ska fogas till ansökan beror på hur långt projektet eller verksamheten har framskridit. Stödmottagaren ska i takt med att projektet eller verksamheten framskrider i samband med ansökan om utbetalning tillställa den ansvariga myndigheten utredningar om hur projektet eller verksamheten framskrider och om dess konsekvenser. Av utredningarna ska framgå hur projektet eller verksamheten framskrider och om hur målsättningarna uppnåtts, så att den ansvariga myndigheten kan bedöma om stödvillkoren har iakttagits. Stödmottagaren ska i samband med ansökan om utbetalning tillställa den ansvariga myndigheten utredning om utgifterna och inkomsterna i samband med projektet eller verksamheten. På ansökan om utbetalning tillämpas även 12 § 4 mom. i statsunderstödslagen, där det bestäms om statsunderstödsstagarens skyldighet att lämna statsbidragsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalningen av statsunderstödet.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan det för ansökan om utbetalning bestämmas en tidsfrist. Tidsfristen ska räknas från det datum i stödbeslutet då stödet inleds. Om stödet ska betalas ut i flera än en post kan tidsfristen för den sista utbetalningsansökan räknas från det datum då stödet upphör. I artikel 50 i den horisontella förordningen föreskrivs om det förfarande för tillbakadragande som ska tillämpas på de nationella programmen i sådana fall då en medlemsstat inte har fått förfinansiering eller tillställt kommissionen en begäran om utbetalning senast det andra året efter året för EU:s budgetåtagande.

Ansökningsförfarandet ska därför nationellt ordnas så att utbetalningsansökningarna när det gäller kostnaderna för genomförande av projekt eller verksamheter ska tillställas den ansvariga myndigheten inom en rimlig tid efter att stödbeslutet har fattats och efter det datum då stödet upphört.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreslås ett bemyndigande enligt vilket genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om utbetalningsansökan, tidsfrister, handlingar som ska fogas till ansökan och vad som ska framgå av handlingarna.

20 §. Utbetalning av stöd. Enligt paragrafens 1 mom. beslutar den ansvariga myndigheten om utbetalning av stöd. En förutsättning för utbetalning är att stödmottagaren har iakttagit stödvillkoren. Stödvillkoren framgår av de föreslagna bestämmelserna om stödberättigande projekt eller verksamheter och om förutsättningarna för utbetalning samt om de villkor som framgår av utbetalningsbeslutet. Dessutom ska de bestämmelser iakttas som ingår i budgetförordningen, i den särskilda förordning för respektive fond som ligger till grund för beviljandet av stöd, i den horisontella förordningen, i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem samt statsunderstödslagens bestämmelser om stödberättigade kostnader och förutsättningarna för utbetalning. På vidarebosättningsstöd och överföringsstöd tillämpas, vid sidan av den föreslagna lagen och villkoren i stödbeslutet, statsunderstödslagen.

EU:s organ kan i Finland göra kontroller som hänför sig till programperioden ännu flera år efter att den sista stödposten har betalats ut för ett enskilt projekt eller stödberättigande verksamhet. Kontrollerna kan leda till att utbetalda stöd återkrävs i enlighet med statsunderstödslagen t.o.m. en lång tid efter att den ansvariga myndighetens beslut om utbetalning av den sista stödposten har vunnit laga kraft.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. betalas stöd ut i poster. Enligt huvudregeln ska projekt- eller verksamhetsstöd betalas ut minst en gång per år. Den sista stödposten, den s.k. slutbetalningen, ska betalas till stödmottagaren efter det datum då stödet upphört. I paragrafens 2 mom. föreskrivs dessutom att stöd kan betalas i förskott om

detta är motiverat med beaktande av stödmottagarens ställning och genomförandet av det projekt eller den verksamhet som ska stödjas. Stöd ska i regel betalas ut retroaktivt. Den ansvariga myndigheten kan i undantagsfall bevilja förskott, om stödmottagarens ställning och genomförandet av projektet eller verksamheten förutsätter detta.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för utbetalning av stöd, om utbetalningsförfarandet och om förskotts-förfarandet.

21 §. Stödbelopp som ska betalas ut. I paragrafen fastställs det sammanlagda stödbelopp som betalas ut till stödmottagaren. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska det minsta av följande belopp betalas ut som stöd: 1) det maximibelopp i euro som antecknats i stödbeslutet, 2) det belopp som fås då de godtagbara kostnaderna multipliceras med den procentuella andel av stödet som antecknats i stödbeslutet, eller 3) det belopp som fås då annan offentlig eller privat finansiering och intäkter subtraheras från de godtagbara kostnaderna. Enligt artikel 16.2 i den horisontella förordningen ska de åtgärder som stöds inom ramen för de nationella programmen genomföras utan vinstsyfte. Intäkter som inte beaktats då stöd beviljades eller annan offentlig eller privat finansiering som överskrider det belopp som uppgivits i budgeten för projektet eller verksamheten, minskar det stöd som betalas ut.

Också under den föregående programperioden förutsattes det i tillämpningsbestämmelserna för fonderna att slutbetalningen till stödmottagaren var det lägsta av de maximibelopp som nämndes i stödbeslutet, av det belopp som erhöles då de godtagbara kostnaderna multiplicerades med stödets procentuella andel eller av det belopp som erhöles från de godtagbara kostnaderna subtraherades med finansiering från tredje parter och med intäkterna från projektet.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. ska, med avvikelse från 1 mom., som stöd som beviljats i form av ett schablonbelopp betalas det maximibelopp i euro som antecknats i stödbeslutet.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. bemyndigas statsrådet att utfärda närmare

bestämmelser om vad som anses vara annan offentlig eller privat finansiering och intäkter som inverkar på det stödbelopp som betalas ut.

5 kap. Tillsynsförfarande

Behöriga myndigheter under den föregående programperioden var den ansvariga myndigheten, revisionsmyndigheten och den attesterande myndigheten. Behöriga myndigheter under den innevarande programperioden är enligt artikel 25 i den horisontella förordningen den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten. Myndigheternas uppgifter förtydligas. Från den föregående programperioden bibehålls de flesta av systemets funktioner, inklusive sådana administrativa attesteringar och projektattesteringar som görs på plats, granskningar av förvaltnings- och kontrollsystem samt projektgranskningar. Bestämmelserna om den ansvariga parten ändras emellertid så att den ansvariga myndigheten ska ansvara för kontroller på plats, som en väsentlig del av förberedelserna inför den årliga revisionen och godkännandet av denna. Dessutom ska den ansvariga myndigheten utses nationellt genom ett officiellt beslut av en myndighet på ministerienivå. Avsikten med att slopa den attesterande myndigheten är att minska den administrativa bördan och förtydliga ansvarsfördelningen mellan de behöriga myndigheterna. Attesteringsuppgifterna sammanslås delvis med den ansvariga myndighetens uppgifter. Revisionsmyndigheten ska, när det gäller den ansvariga myndighetens administrativa kontroller och kontroller på plats, göra nya stickprov. Liksom under den föregående programperioden har också EU:s organ sålunda i enlighet med EU-lagstiftningen rätt att granska stöd som helt eller delvis beviljats av EU:s medel.

22 §. *Den ansvariga myndighetens granskningsrätt.* Enligt artikel 25.1 i den horisontella förordningen ska den ansvariga myndigheten ensam ansvara för korrekt förvaltning och kontroll av nationella program. Enligt artikel 27 i den horisontella förordningen ska de ansvariga myndigheterna genomföra systematisk administrativ kontroll och komplettera en sådan kontroll med kontroller på plats av de utgifter som har ett samband med de an-

sökningar om slutbetalning från stödmottagarna som deklarerats i årsräkenskaper. Den ansvariga myndigheten får, när så är lämpligt, genomföra oanmälda kontroller på plats. Den ansvariga myndigheten genomför kontroller för att uppnå en tillräcklig nivå av säkerhet om att de deklarerade uppgifterna är korrekta. När det gäller kontroller på plats ska den ansvariga myndigheten göra stickprov på grundval av hela populationen av stödmottagare. Stickprovet ska vid behov bestå av en slumpmässig del och en del som grundar sig på riskanalys. Den ansvariga myndigheten ska upprätta en kontrollrapport om varje kontroll på plats. Om problem som upptäckts förefaller vara systemrelaterade och därför kan innebära en risk för andra projekt, ska den ansvariga myndigheten se till att ytterligare utredningar – och vid behov även ytterligare kontroller – görs för att fastställa vidden av sådana problem samt huruvida frekvensen ligger över acceptabel nivå. Den ansvariga myndigheten ska vidta nödvändiga förebyggande och korrigerande åtgärder och meddela dem till kommissionen. Närmare bestämmelser om de kontroller som den ansvariga myndigheten genomför kommer att utfärdas i den genomförandeakt som antas av kommissionen med stöd av den horisontella förordningen och som för närvarande behandlas i EU.

Till den ansvariga myndighetens centrala uppgifter hör att bevilja och betala ut stöd. Den ansvariga myndigheten svarar också för den allmänna tillsynen över beviljandet och utbetalningen. Ansvaret innebär att myndigheten ska se till att stöd används i enlighet med villkoren i stödbeslutet. Den ansvariga myndigheten ska i det skede då stödet betalas ut säkerställa att utbetalningen sker i överensstämmelse med villkoren i stödbeslutet. I detta syfte får den ansvariga myndigheten i samband med stödmottagarens ansökan om utbetalning de utredningar som behövs för utbetalningen av stödet. Kontrollen av förutsättningarna för utbetalningen är huvudsakligen baserad på de utredningar som kommit in.

En förutsättning för att den ansvariga myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter är att den har möjlighet att göra kontroller på plats. Under dessa kontroller på plats ska den

ansvariga myndigheten också göra iakttagelser om hela systemets funktion. Principen om en sund ekonomisk förvaltning förutsätter dessutom att den ansvariga myndigheten kan göra kontroller för att säkerställa systemets funktion.

Av denna anledning föreskrivs i den föreslagna paragrafens 1 mom. om den ansvariga myndighetens rätt att utföra granskning av stödmottagarna. Syftet med granskningarna är att övervaka att stödmottagaren iakttar förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd. Om stöd har överförts till någon annan aktör har den ansvariga myndigheten rätt att granska att denna iakttar förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd genom att utföra granskningar av aktörens ekonomi och verksamhet.

Under den innevarande programperioden ska den ansvariga myndigheten upprätta en granskningsstrategi. Strategin är riskbaserad och anger hur stickprov ska tas. Den ansvariga myndigheten ska upprätta en kompletterande granskningsplan för det praktiska genomförandet av kontrollerna. Över kontrollerna ska upprättas en revisionsberättelse med en sammanställning av de iakttagelser som gjorts under revisionen. Under den innevarande programperioden kommer stödformerna för projekten och verksamheterna att inverka också på kontrollerna. Kontrollerna av stöd som beviljats i form av schablonbelopp kommer att inriktas framför allt på verksamheten. Kontrollerna av stöd som under den föregående programperioden beviljats för faktiska kostnader kommer huvudsakligen att inriktas på själva kostnaderna.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan den ansvariga myndigheten bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt den föreslagna lagen, eller en oberoende revisor att utföra sådan granskning som avses i 1 mom. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisionsammanslutning som avses i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). En revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor.

Det är här fråga om sådan delegering av offentliga förvaltningsuppgifter till andra än myndigheter som avses i grundlagens 124 §. I den föreslagna paragrafens 3 mom. hänvisas därför till bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och till skadeståndslagen. På en revisor som sköter uppgifter enligt lagförslaget ska tillämpas de straffrättsliga bestämmelserna om tjänsteansvar. Bestämmelser om tjänstebrott finns i strafflagens 40 kap. Dessutom föreslås i momentet en hänvisning enligt vilken bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. En revisor som utför revisionsuppgifter ska iaktta de allmänna förvaltningslagarna.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. ska, för att granskningen ska kunna utföras på ett sakligt sätt, myndigheten eller revisorn ha tillträde till sådana byggnader, lokaler eller platser som är av betydelse för det projekt eller den verksamhet som ska stödjas och för användningen av stödet samt ha rätt att granska dessa och förhållandena hos stödmottagaren samt dennas informationssystem och handlingar i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter. Granskningen får dock inte utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur. Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingar och annat material som har samband med användningen av stöd, om genomförandet av granskningen på ett sakligt sätt förutsätter detta. Vid granskningen ska dessutom 39 § i förvaltningslagen (434/2003) följas.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. har den ansvariga myndigheten och andra myndigheter som den befullmäktigat rätt att för granskningen avgiftsfritt få handräckning av polis-, tull- och utskökningsmyndigheterna i ärenden som omfattas av deras behörighet.

23 §. Revisionsmyndighetens granskningsrätt. Enligt artikel 29.1 i den horisontella förordningen ska revisionsmyndigheten se till att förvaltnings- och kontrollsystemet och ett lämpligt urval av de utgifter som ingår i årsräkenskaperna blir föremål för revision. De granskningar som nämns ovan kan eventuellt också utföras av något annat organ än revisionsmyndigheten. Revisionsmyndigheten ska i så fall enligt artikel 29.2 i den horisontella förordningen se till att organet i frå-

ga har den specialexpertis som krävs och åtnjuter ett tillräckligt oberoende när det utför sin verksamhet. Enligt artikel 29.3 i den horisontella förordningen ska revisionsmyndigheten se till att revisionsarbetet utförs i enlighet med internationellt godkända revisionsstandarder. Kommissionen kommer att anta en genomförandeakt om revisionsförfarandet. I genomförandeakten kommer det sannolikt också att föreskrivas om revisionsmyndighetens rätt att vid behov på nytt utföra vissa sådana administrativa kontroller och kontroller på plats som den ansvariga myndigheten gjort. Med tanke på skötseln av revisionsmyndighetens uppgifter är det sålunda nödvändigt att revisionsmyndigheten har tillräckliga befogenheter att utföra revisioner.

Revisionsmyndighetens uppgift är att säkerställa att förvaltnings- och kontrollsystemet för ett nationellt program fungerar enligt effektiva och sunda principer. Revisionerna är till sin karaktär systemgranskningar och bokslutsgranskningar, inklusive eventuella omgranskningar av den ansvariga myndighetens kontroller. Granskningsrätten ska i sin helhet inriktas på förvaltnings- och kontrollsystemen för de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor. Revisionsmyndigheten bör i sin verksamhet kunna kartlägga eventuella systemfel. I sådana fall då revisionsmyndigheten vill granska ett enskilt projekt eller en enskild verksamhet som stöds, gäller granskningsrätten projektet eller verksamheten samt finansieringen i dess helhet. Om stöd har överförts till någon annan aktör omfattar revisionsmyndighetens granskningsrätt också den som stödet överförts till.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan revisionsmyndigheten bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt den föreslagna lagen, eller en oberoende revisor att utföra sådan granskning som avses i 1 mom.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. tillämpas på revisorer, utförande av granskning samt handräckning vad som föreskrivs i 22 § 2—5 mom. i lagförslaget.

24 §. Granskning av gemensamma särskilda åtgärder i andra stater. När den ansvariga

myndigheten beviljar stöd för gemensamma särskilda åtgärder ska Finland fungera som ledande stat. I den ansvariga myndighetens stödbeslut anges huvudgenomföraren som stödmottagare. Den ansvariga myndigheten har i enlighet med lagförslagets 22 § rätt att granska också en mottagande parts ekonomi och verksamhet. I andra avseenden föreligger inget offentligrättsligt förhållande mellan den ansvariga myndigheten och den som stödet överförs till. Den ansvariga myndigheten har sålunda rätt att granska en delgenomförares ekonomi och verksamhet. De granskningsrelaterade rättigheterna och den granskades skyldigheter kan regleras endast när det gäller granskningar som utförs i Finland. Avtal om praktiska granskningsarrangemang kan ingås med de ansvariga myndigheterna som deltar i de särskilda åtgärderna eller med andra aktörer som sköter sådana uppgifter. På granskning som utförs av en ansvarig myndighet eller av en annan aktör som sköter sådana uppgifter ska tillämpas lagstiftningen i respektive stat.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska, när Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder, den ansvariga myndigheten se till att en deltagande stats ansvariga myndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor granskar delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 22 § 1 mom. i lagförslaget. Då ska antingen den stats ansvariga myndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor genomföra den s.k. primära granskningen i den deltagande staten. Genom den primära granskningen säkerställs det att kostnaderna för de gemensamma särskilda åtgärder som huvudgenomföraren uppgivit för den ansvariga myndigheten är stödberättigande. Granskningen ska utföras endast i Finland om huvudgenomföraren själv ansvarar för samtliga kostnader som orsakas av genomförandet av de särskilda åtgärderna. I så fall ska på granskningen tillämpas lagförslagets 22 §. Om delgenomförare åsamkas kostnader ska granskning genomföras också i delgenomförarnas värdstater. Målet är att i första hand den ansvariga myndigheten eller någon annan aktör som sköter uppgifterna som ansvarig myndighet ska genomföra granskningen i

den deltagande staten. Den ansvariga myndigheten i Finland kan vid behov utse en oberoende revisor för att genomföra granskningen. Om granskningen i en delgenomförares värdestat genomförs av en oberoende revisor kan det i fråga om gemensamma särskilda åtgärder vara skäl att för granskningen utse flera revisorer eller alternativt en revisionsmanslutning som är auktoriserad i värdestaten för de delgenomförarna som deltar i genomförandet av de gemensamma särskilda åtgärderna.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om s.k. sekundär granskning i andra stater. Genom sådan granskning säkerställs det att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar effektivt. Revisionsmyndighetens kontrolluppgift gäller den finska ansvariga myndighetens verksamhet. Enligt lagförslaget 23 § 1 mom. ska revisionsmyndigheten ha rätt att granska också enskilda mottagande parter när granskningen gäller kontroll av den ansvariga myndighetens verksamhet. För att revisionsmyndigheten ska kunna genomföra sitt kontrolluppdrag också i fråga om gemensamma särskilda åtgärder föreslås det att när Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder ska revisionsmyndigheten kunna bemyndiga en deltagande stats revisionsmyndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor att granska delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 23 § 1 mom.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs att en oberoende revisor ska ha den yrkesskicklighet som behövs för uppgiften. Den revisor som utses ska vara auktoriserad i verksamhetsstaten. Revisorn ska höra till det internationella revisorsförbundets (International Federation of Accountants) nationella medlemsförening eller genom ett avtal med den ansvariga myndigheten eller revisionsmyndigheten förbinda sig att följa det internationella revisorsförbundets krav och etiska anvisningar.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs vilken lag som ska tillämpas. På rätten att kontrollera användningen av stöd som beviljas för gemensamma särskilda åtgärder, på rätten att få information, på utlämnande av information, på granskarens rättigheter, på den granskades skyldigheter, på kostnads-

kontrollen och på behörighetsvillkoren för en oberoende revisor ska, vid användning av stöd som beviljats för gemensamma särskilda åtgärder, utöver EU:s lagstiftning tillämpas lagstiftningen i den stat där granskningen sker.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. får genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid granskning av gemensamma särskilda åtgärder.

25 §. Granskning av delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder. I Finlands nationella program kan skrivas in att Finland deltar i genomförandet av gemensamma särskilda åtgärder. I fråga om gemensamma särskilda åtgärder ska i det nationella programmet skrivas in vilka åtgärder som ska genomföras, Finlands uppgifter i samband med de gemensamma särskilda åtgärderna och Finlands andel av anslaget för genomförande av de åtgärderna. Anslaget för de gemensamma särskilda åtgärderna anvisas i praktiken den medlemsstat som leder verksamheten. Den stat som leder verksamheten kan be den ansvariga myndigheten granska en delgenomförare som finns i Finland för att det ska kunna säkerställas att kostnaderna som åsamkas delgenomföraren är stödberättigande. Av denna anledning kan, när Finland är deltagande stat i gemensamma särskilda åtgärder, den ansvariga myndigheten på skriftlig begäran av den ledande staten genomföra en i Finlands nationella program inskriven granskning av en delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder. På granskningen ska 22 § tillämpas.

6 kap. Särskilda bestämmelser

26 §. Rätten att få information och lämna ut information. I denna paragraf föreskrivs om den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få och ge information. I 29 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns en allmän bestämmelse om en myndighets rätt att trots sekretessbestämmelserna informera andra myndigheter. Enligt den bestämmelsen kan en myndighet till en annan myndighet lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar om i lag särskilt tagits in uttryckliga be-

stämmelser om rätten att lämna ut eller få uppgifter.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs om rätten att få information. Den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten har, trots sekretessbestämmelserna, rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få information om sökanden och stödmottagaren, om dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet, om offentlig finansiering samt om andra med tanke på stödet relevanta omständigheter som är nödvändiga för att den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten ska kunna sköta sina uppgifter.

Den ansvariga myndigheten svarar för genomförandet av programmet både i förhållande till EU:s institutioner och i rollen som stödbeviljande myndighet. Revisionsmyndigheten svarar för granskningar inom ramen för förvaltnings- och kontrollsystemet och kommer sannolikt att åläggas att på nytt genomföra vissa av den ansvariga myndighetens administrativa eller på plats genomförda kontroller av stödmottagare. Ansökningsförfarandet är förenat med en viss risk för missbruk. Stödmottagaren är skyldig att i sin ansökan lämna korrekt och adekvat information för beviljandet och utbetalningen av stödet, men de myndigheter som beviljar och kontrollerar stöden bör ha tillräckliga befogenheter att kontrollera de uppgifter som lämnats i ansökningarna samt att också i andra avseenden kontrollera uppgifter som är nödvändiga för beviljandet eller kontrollen. Rätten att få information föreslås bli begränsad till uppgifter som är nödvändiga för att den ansvariga myndigheten eller revisionsmyndigheten ska kunna sköta sina uppgifter. Det kan t.ex. vara fråga om sådana utredningar av stödmottagarens ekonomiska situation, av stödmottagarens förhållanden eller av finansiering som redan erhållits för samma åtgärder som är nödvändiga för undersökning av förutsättningarna för beviljande av stöd. Den myndighet som avses i momentet kan vara t.ex. skattemyndigheten.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om rätten att lämna ut information. Den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter eller ak-

törer som sköter offentliga uppdrag och till EU:s institutioner lämna ut sådan information om stödmottagare som erhållits i samband med skötseln av uppgifter enligt den föreslagna lagen och som behövs för granskningssuppgifter som föreskrivs för myndigheten, aktören eller institutionen eller för tillsynen över att EU:s lagstiftning följs. Information får sålunda lämnas ut endast om den behövs för att en myndighet eller en institution ska kunna sköta sina lagstadgade kontrolluppgifter. Information får lämnas ut också för tillsynen över att EU:s lagstiftning efterlevs. All den kontroll som utförs av EU:s institutioner genomförs inte som granskningar, utan det kan förutsättas att den ansvariga myndigheten eller revisionsmyndigheten i enskilda fall gör utredningar eller informerar om granskningar som genomförts av nationella myndigheter.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. får information som erhållits med stöd av 1 och 2 mom. inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts. Begränsningen gäller såväl den ansvariga myndighetens som revisionsmyndighetens rätt att få information och dessutom information till andra myndigheter.

27 §. Datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor. I denna paragraf föreskrivs om datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor och om information som registreras i systemet. Det föreslås att datasystemet inrättas för förvaltning av de nationella programmen och det stöd som beviljas genom programmen. I datasystemet sköts också den egentliga ärendehantering. Avsikten är att under den innevarande programperioden övergå till helt elektronisk dataöverföring mellan kommissionen och medlemsstaterna, med hjälp av det elektroniska kommunikationssystem som kommissionen tagit i bruk. Exempelvis utbetalningsansökningar och utgiftsdeklarationer ska skickas till kommissionen elektroniskt. Kommissionens elektroniska kommunikationssystem är fristående i förhållande till datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor. I artikel 21 i den horisontella förordningen föreskrivs det om medlemsstatens skyldighet att inrätta ett datasystem för genomförandet av sitt nationella program.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. förs datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor för skötsel av sådana uppgifter i samband med de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen som avses i EU:s lagstiftning och i den föreslagna lagen. Datasystemet förs med hjälp av automatisk databehandling. Inrikesministeriet är registeransvarig för datasystemet.

Datasystemet är en del av ministeriets ärendehanteringssystem. Inrikesministeriet svarar för att datasystemet uppfyller de villkor som föreskrivs i EU:s lagstiftning och i den föreslagna lagen.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan i datasystemet registreras sådan information om det nationella genomförandeprogrammet, om de stödsökande, om projekt eller verksamhet som ska stödjas, om stödbeslut, om utbetalning av stöd, om revisioner och om återkrav som behövs för dess användningsändamål. Dessutom ska i datasystemet registreras den information om det nationella programmet samt om förvaltningen och kontrollen av det som förutsätts i EU:s lagstiftning.

I datasystemet ska lagras information också om fysiska personer. Till denna del är det fråga om hantering av uppgifter i enlighet med personuppgiftslagen (523/1999). Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. ska i personuppgiftslagen avsedda personuppgifter som finns i datasystemet raderas senast fem år efter det att kommissionen har betalat EU:s sista finansieringsandel enligt ett nationellt program. På behandlingen av personuppgifter tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i personuppgiftslagen.

Den ansvariga myndigheten ska se till att sådan information om stödmottagare, om projekt och verksamhet som ska stödjas samt om stödbelopp som förts in i datasystemet offentliggörs på det sätt som EU:s lagstiftning förutsätter. Det är i praktiken fråga om stödmottagarens namn och en beskrivning av den verksamhet som ska stödjas samt om stödbeloppet. Under den föregående programperioden såg den ansvariga myndigheten till att det informerades om huvudpunkterna i det nationella fleråriga programmet och det årliga programmet, inklusive detalje-

rade uppgifter om EU:s finansieringsandelar. Den ansvariga myndigheten ordnade i samband med informationen till allmänheten årligen minst en informationskampanj och publicerade på sina webbsidor åtminstone en förteckning över stödmottagarna och projektens namn samt de finansieringsandelar som beviljats av EU och andra offentliga aktörer. Kommissionen kommer att anta en genomförandeakt med närmare föreskrifter om den information som ska offentliggöras.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. bemyndigas statsrådet att utfärda närmare bestämmelser om annan information än personuppgifter som lagras i datasystemet.

28 §. Tekniskt bistånd. Tekniskt bistånd utgör en del av den totala finansieringen genom de nationella programmen. Enligt artikel 20.1 i den horisontella förordningen får genom de särskilda förordningarna för varje nationellt program, på initiativ från en medlemsstat, stöd ges till åtgärder för förberedelser, förvaltning, uppföljning, utvärdering, information och kommunikation, skapande av nätverk, kontroll och revision samt åtgärder som ska stärka den administrativa kapaciteten för tillämpningen av denna förordning och de särskilda förordningarna. I artikel 20.5 i den horisontella förordningen föreskrivs att om en eller flera behöriga myndigheter är gemensamma för fler än ett av de nationella programmen, får anslagen för utgifter för tekniskt bistånd i vart och ett av de berörda programmen sammanföras, antingen helt eller delvis. I artikel 20.2 och 20.3 i den nationella förordningen räknas upp ett antal åtgärder för vilka tekniskt bistånd får användas.

I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs att tekniskt bistånd på det sätt som föreskrivs i artikel 20 i den horisontella förordningen kan användas för sådan verksamhet som avses i artikeln. Tekniskt bistånd kan täcka de totala godtagbara kostnaderna för verksamheten.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs att det i ett nationellt genomförande-program är möjligt att av anslag som avses i artiklarna 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfonds-förordningen avsätta högst den procentuella andel som avses i artikel 23.2 i den nämnda förordningen för att an-

vändas som tekniskt bistånd, med iakttagande av vad som föreskrivs i paragrafens 1 mom.

I artikel 23.2 i den nämnda förordningen föreskrivs i fråga om asyl-, migrations- och integrationsfonden om tekniskt bistånd som kan beviljas ur fonden på initiativ av en medlemsstat. Enligt den sistnämnda artikeln får det belopp som avsätts för tekniskt stöd för perioden 2014– 2020 inte överstiga 5,5 procent av det totala belopp som tilldelats en medlemsstat plus 1 000 000 euro. Med det totala beloppet avses den EU-finansieringsandel som i enlighet med det nationella programmet beviljas medlemsstaten under programperioden. Endast under de två första åren av programperioden räknas de resurser som avses i artikel 17 och 18, vid beräkningen av det belopp som avsätts för tekniskt bistånd, in i det totalbelopp som enligt artikeln beviljas en medlemsstat.

Under åren 2016–2020 av programperioden tilldelas anslag som avses i artiklarna 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen i enlighet med artikel 17.9 och 18.3 medlemsstaterna genom separata finansieringsbeslut som bifogas kommissionens beslut om godkännande av deras nationella program. Sådana stödbelopp som beviljats enligt förordningens artiklar 17 och 18 får enligt artiklarna inte överföras till användning för andra åtgärder enligt det nationella programmet.

Enligt artikel 13.3. i beslutet om inrättande av en flyktingfond under den föregående perioden fick en medlemsstat ett fast belopp för varje vidarebosatt person som hörde till de grupper som nämndes i artikeln. Av denna summa beviljades i Finland stöd för utveckling av kommunplacering av flyktingar samt stödtjänster till flyktingar och myndighetsförfaranden. Enligt artikel 3.1 e i beslutet om inrättande av flyktingfonden kunde ur fonden beviljas stöd också för sådana åtgärder i medlemsstaterna som hade samband med överföring av vissa personer från en medlemsstat som beviljat dem internationellt skydd till en annan medlemsstat eller överföring av vissa personer till en annan medlemsstat där deras ansökan om internationellt skydd behandlades. Under den föregående programperioden skrevs inga åtgärder i en-

lighet med artikel 3.1 e in i Finlands fleråriga nationella program.

Vid förvaltningen av stödet tillämpades under den föregående programperioden i tillämpliga delar statsunderstödslagen och de allmänna förvaltningslagarna. Under den innevarande perioden ska i fråga om stöd som beviljas av anslag som avses i artiklarna 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen tillämpas samma stödförfarande som i fråga om övrigt stöd ur asyl-, migrations- och integrationsfonden och ur fonden för inre säkerhet. Också under den föregående perioden kunde en del av anslagen avsättas för tekniskt bistånd. Avsikten är att en viss del av anslagen också under den innevarande perioden ska avsättas för tekniskt bistånd. Förvaltningen av det stöd som beviljas av anslagen motsvarar i fråga om förfarandet och resursbehovet i stor utsträckning det stöd som beviljas ur asyl-, migrations- och integrationsfonden. Eftersom en del av anslagen är medel som EU avsätter för en effektiv förvaltning av migrationsströmmarna, har det i samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor ansetts motiverat att den andel av anslagen som avsätts för tekniskt bistånd motsvarar den andel som av asyl-, migrations- och integrationsfondens anslag avsätts för tekniskt bistånd. Det föreslås därför att den andel av anslagen som avsätts för tekniskt bistånd kan vara högst så stor som den andel som beviljas för tekniskt bistånd ur asyl-, migrations- och integrationsfonden. I det nationella genomförandeprogrammet kan det med beaktande av denna maximandel närmare bestämmas vilken andel av anslagen som ska avsättas för tekniskt bistånd. Det tekniska biståndet kan sålunda uppgå till högst 5,5 procent av de sammanlagda anslag som Finland beviljas med stöd av artiklarna 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. ska den ansvariga myndigheten årligen besluta om en plan för användning av tekniskt bistånd, följa den totala användningen av sådant bistånd samt göra utredningar om biståndet. Enligt artikel 44 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna efter varje räkenskapsår till kommissionen lämna in en

redovisning för de utgifter som föreslås bli ersatta. I det sammanhanget ska till kommissionen också rapporteras om det tekniska biståndet. Enligt artikel 54 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna för varje räkenskapsår till kommissionen lämna in en genomföranderapport vari ingår en rapport om genomförandet av det nationella programmet. Rapporten ska också innehålla uppgifter om det tekniska biståndet. Det ska också upprättas sådana rapporter om det tekniska biståndet som revisionsmyndigheten kräver.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. ska på tekniskt bistånd inte tillämpas vad som i 4 kap. föreskrivs om stödförfarandet, med undantag för 14 § 1, 2 och 4 mom. och 15 § 1 och 4 mom. Revisionsmyndigheten ska granska användningen av tekniskt bistånd enligt vad som föreskrivs i 23 §. Under den föregående programperioden användes tekniskt bistånd av den ansvariga myndigheten och av den attesterande myndigheten. Revisionsmyndigheten använde inte tekniskt bistånd. Under den innevarande programperioden finns det inte längre någon attesterande myndighet. Tekniskt bistånd kommer sålunda att användas enbart av den ansvariga myndigheten. I samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor ansågs det sålunda inte ändamålsenligt att ordna tekniskt bistånd i projektform, eftersom tekniskt bistånd sannolikt kommer att användas endast av den ansvariga myndigheten. Därför kommer 4 kap. som gäller stödförfarandet enligt förslaget inte att tillämpas på tekniskt bistånd, med undantag för bestämmelserna om stödberättigande och godtagbara kostnader. För användningen av tekniskt bistånd kommer däremot att upprättas en årlig användningsplan som ska behandlas av övervakningskommittén för det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden och av övervakningskommittén för det nationella programmet för fonden för inre säkerhet, innan den ansvariga myndigheten godkänner planen. Den ansvariga myndigheten ska följa den totala användningen av tekniskt bistånd och upprätta rapporter om saken, så som förutsätts i den nationella lagstiftningen och i EU-lagstiftningen. Revisionsmyndigheten ska

också granska användningen av tekniskt bistånd inom ramen för förvaltnings- och kontrollsystemet.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om förfarandet vid fastställande av planen för användning av tekniskt bistånd.

29 §. Vissa arrangemang för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder. Det föreslås att i paragrafen föreskrivs om inrikesministeriets rätt att avtala om arrangemang för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder. I detta syfte kan det vara nödvändigt att ingå rättsligt bindande avtal mellan de ansvariga myndigheterna. Inrikesministeriets rätt i detta avseende begränsas till ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller som annars inte har någon avsevärd betydelse eller kräver riksdagens samtycke. Enligt den föreslagna paragrafen kan inrikesministeriet med andra staters ansvariga myndigheter eller med andra aktörer som sköter sådana uppgifter i dessa stater avtala om arrangemang som kan anses vara sedvanliga och avser genomförande av förvaltningsuppgifter inom ramen för gemensamma särskilda åtgärder.

I vissa situationer kan den ansvariga myndigheten också ha behov av att ingå överenskommelser av typen samförståndsavtal (Memorandum of Understanding) med ovan nämnda aktörer.

Överenskommelserna kan gälla bl.a. frågor i anslutning till den ekonomiska förvaltningen av gemensamma särskilda åtgärder eller praktisk kostnadskontroll.

30 §. Ändringssökande. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om sökande av ändring. Enligt paragrafens 1 mom. får omprövning av den ansvariga myndighetens beslut begäras hos den ansvariga myndigheten på det sätt som anges i förvaltningslagen. Den ansvariga myndighetens beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Enligt paragrafens 2 mom. får förvaltningsdomstolens beslut om avbrytande av utbetalning av stöd eller om återkrav av stöd överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt

som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I övrigt får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Under den föregående programperioden tillämpades på ändringssökande 34 § i statsunderstödslagen. Omprövning av den ansvariga myndighetens beslut fick begäras hos den ansvariga myndigheten. Det föreslås ingen ändring av detta förfarande. Under den föregående programperioden fick den ansvariga myndighetens beslut med anledning av begäran om omprövning överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillstånd har inte krävts. Enligt förslaget ska den ansvariga myndighetens beslut med anledning av begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Vidare krävs för ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen att högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd, om inte ärendet gäller avbrytande av utbetalning av stöd eller återkrav av stöd.

I statsrådet pågår ett projekt där man utreder en utvidgning av nyttjandeområdet för besvärstillståndet vid högsta förvaltningsdomstolen. Målet med projektet är att utveckla regleringen i en enhetligare riktning så att rättsmedlen motsvarar de motiverade rättsskyddsbehoven i olika ärendekategorier. Syftet är också att påskynda och effektivisera rättsskyddet i förvaltningsärenden. Avsikten är samtidigt även att utvidga förfarandet för begäran om omprövning i förvaltningen till alla sådana ärendekategorier som det lämpar sig för. Avsikten är vidare att ändra förvaltningsprocesslagen så att besvär över administrativa ministeriebeslut anförs hos förvaltningsdomstolen.

De stödbeslut som den ansvariga myndigheten fattar med stöd av den föreslagna lagen är administrativa beslut. Därmed är det motiverat att i den föreslagna lagen inkludera en bestämmelse om att omprövningsbeslut överklagas hos förvaltningsdomstolen.

Justitieministeriet har inom projektet fastställt grunder för bedömning av hur väl begäran om omprövning och besvärstillstånd lämpar sig för olika ärendegrupper. När det gäller lagstiftning som håller på att förnyas, är det enligt riktlinjerna ändamålsenligt att

utveckla systemet med rättelseyrkande och besvärstillstånd i samband med varje enskilt lagstiftningsprojekt.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 32/2012 rd) justerat sin ståndpunkt om användningen av systemet med besvärstillstånd i förvaltningsprocessen. I enlighet med den justerade strategin finns det inte längre skäl att i princip förhålla sig restriktivt till systemet med besvärstillstånd eller en utvidgning av det.

I enlighet med projektets strategi föreslås i denna regeringsproposition att systemet med besvärstillstånd utvidgas, eftersom bestämmelserna om ändringssökande för tillfället ses över och eftersom besvärstillstånd inte ännu används men har bedömts passa ärendegruppen. Frågan hur väl besvärstillståndet lämpar sig har i samband med beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor bedömts enligt samma grunder som i statsrådets allmänna projekt för en utvidgning av systemet med besvärstillstånd. Särskild vikt har fästs vid om de föregående rättsmedlen varit tillräckliga och vid ärendets rättsliga natur.

31 §. Ikraftträdande. Den horisontella förordningen och förordningarna om de särskilda fonderna trädde i kraft den 21 maj 2014. Inom EU bereds för närvarande kommissionens förslag till rättsakter och riktlinjer om genomförande av förordningarna. De väntas till alla delar bli färdiga sommaren 2014 så att beredningen av det nationella genomförandet av fonderna för inrikes frågor kan slutföras. Enligt artikel 14 i den horisontella förordningen ska kommissionen godkänna varje nationellt program inom sex månader efter det att det formellt getts in av medlemsstaten. Finlands nationella program väntas bli godkända hösten 2014, varefter ansökningsförfarandet kan inledas. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan stöd beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattas, om de uppstått den 1 januari 2014 eller därefter och om den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 31 december 2015.

Enligt artikel 17.3 i den horisontella förordningen ska utgifterna berättiga till stöd enligt de särskilda förordningarna, om stöd-

mottagaren har ådragit sig dem mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2022 och de faktiskt har betalats ut av den utsedda ansvariga myndigheten mellan den 1 januari 2014 och den 30 juni 2023. Avsikten är att inleda stödansökningsförfarandet för den innevarande programperioden så snart som möjligt efter att lagen om fonderna för inrikes frågor trätt i kraft. Med beaktande av de åtgärder som krävs för att ta i bruk det nya stödsystemet, beräknas ansökningsförfarandet kunna inledas år 2015. På grund av EU:s lagstiftning kan stöd huvudsakligen beviljas endast för sådana kostnader som har uppstått efter att stödbeslutet fattats. Detta betyder att inga stödberättigande projekt och ingen stödberättigande verksamhet inom verksamhetsområdet för fonderna för inrikes frågor kan förverkligas år 2014, om inte den ansvariga myndigheten av grundad anledning beslutar att bevilja stöd för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats. För att målsättningarna i de nationella programmen ska kunna förverkligas i så stor utsträckning som möjligt, är det viktigt att de projekt och verksamheter som förverkligar målsättningarna kommer i gång snart efter programperiodens början. Så undviker man även att det i Finland uppstår betydande pauser i verksamheten hos fonderna för inrikes frågor. Därför föreslås det att det, i det skede då innevarande programperiods fonder för inrikes frågor tas i bruk, ska vara möjligt att bevilja stöd för sådana stödberättigande kostnader som har uppstått under programperioden, men innan stödbeslutet fattats. Stödansökan bör dock ha blivit anhängig senast den 31 december 2015.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet ska utfärdas bestämmelser om beredningsförfarandet för nationella genomförandeprogram och om programmens innehåll. Genom förordningen kan utfärdas närmare bestämmelser om den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens uppgifter samt om samarbetet vid skötseln av olika uppgifter i anslutning till de

nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen. Avsikten är att i förordningen föreskriva närmare om tillsättning av en övervakningskommitté samt om kommitténs uppgifter, sammansättning och mandatperiod. Vidare ska genom förordningen föreskrivas om stödmottagare, förutsättningarna för beviljande och överföring av stöd samt om förfarandet för överföring. Avsikten är också att utfärda närmare bestämmelser om när kostnader är stödberättigande och godtagbara, om de fall då stöd av grundad anledning kan beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats, om stödbelopp, stödformer, grunderna för bestämmande av stödformer, användningsändamål, finansiering för täckande av kostnader, ansökan om stöd, ansökningstiden, handlingar som ska fogas till ansökan och om de omständigheter som ska framgå av handlingarna. Dessutom ska genom förordning av statsrådet föreskrivas om beviljande av stöd, användning av stöd, ordnande av bokföring och bevaring av handlingar.

Närmare bestämmelser ska också utfärdas om utbetalningsansökan, tidsfrister, handlingar som ska fogas till ansökan, vad som ska framgå av handlingarna, förutsättningarna för utbetalning, utbetalningsförfarandet och förskotts-förfarandet samt om vad som anses vara annan offentlig eller privat finansiering och intäkter som inverkar på det stödbelopp som betalas ut. Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om förfarandet vid granskning av gemensamma särskilda åtgärder, om annan information som ska lagras i datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor än personuppgifter och om förfarandet vid fastställande av planen för användning av tekniskt bistånd.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Åtgärder för genomförande av lagen kan dock vidtas redan innan den träder i kraft. Programperioden för fonderna för inrikes frågor började den 1 januari 2014. Enligt artikel 14.7 i den horisontella förordningen ska kommissionen godkänna varje nationellt program inom sex månader efter det att det

formellt getts in av medlemsstaten, under förutsättning att kommissionens synpunkter beaktas på ett lämpligt sätt. Antagligen tillställer Finland officiellt kommissionen sitt förslag till nationellt program under hösten 2014. Kommissionen väntas godkänna det nationella programmet under hösten 2014, varefter stödansökningar kan lämnas in och stöd kan börja beviljas. Enligt artikel 17.3 i den horisontella förordningen ska utgifter berättiga till stöd om stödmottagaren har ådragit sig dem mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2022, och de faktiskt har betalats ut av den utsedda ansvariga myndigheten mellan den 1 januari 2014 och den 30 juni 2023.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts-säkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Enligt grundlagsutskottets praxis (GrUU 16/2004 rd, GrUU 42/2005 rd, GrUU 11/2006 rd, GrUU 37/2010 rd, GrUU 3/2009 rd och GrUU 65/2010 rd) finns det inget ovillkorligt hinder för att anförtro offentlig makt eller offentliga uppgifter till andra än myndigheter, om det finns tillräckligt detaljerade bestämmelser om skötseln av uppgifterna och om förfarandet i samband därmed samt om de personer som sköter de offentliga uppgifterna omfattas av straffrättsligt tjänsteansvar. Enligt propositionen utövas offentlig makt av övervakningskommittéer och av revisorer som utför granskning med den ansvariga myndighetens eller revisionsmyndighetens bemyndigande.

I artikel 12 i den horisontella förordningen föreskrivs om skyldigheten att inrätta en övervakningskommitté. Detta är förenligt med partnerskapsprincipen. I lagförslaget 8 § föreskrivs om uppgifter i anslutning till bedömningen av övervakningskommitténs nationella programarbete och om bedöm-

ningen av projekt och verksamheter. Kommitténs medlemmar handlar under tjänsteansvar och på dem ska enligt förslaget tillämpas de allmänna förvaltningslagarna. Enligt grundlagsutskottets åsikt är det numera, på grund av grundlagens 124 §, inte längre nödvändigt att i nya lagar hänvisa till de allmänna förvaltningslagarna. På övervakningskommitténs medlemmar ska då de sköter uppgifter som avses i lagförslaget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Det föreslås att i lagförslaget dessutom tas in en hänvisning till skadeståndslagen. Enligt lagförslaget åläggs övervakningskommittén inga uppgifter som innebär utövning av betydande offentlig makt.

I 22 § föreskrivs att den ansvariga myndigheten kan bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor eller revisions-sammanslutning att utföra granskning. Motsvarande bemyndigande i fråga om revisionsmyndigheten föreskrivs i 23 §. Det är här fråga om utförande av granskning inom de gränser som myndighetens granskningsrätt ställer, medan ansvaret förblir hos myndigheten. I 22 § 2 mom. och 23 § 2 mom. har införts en preciserande bestämmelse om på vilka myndigheter granskningsrätten kan överföras. Grundlagsutskottet har, särskilt när det gäller bestämmelser som har kopplingar till de grundläggande fri- och rättigheterna, ansett (GrUU 18/2004 rd och GrUU 14/2008 rd) att den behöriga myndigheten entydigt eller annars exakt ska framgå av lagen eller att åtminstone utgångspunkterna för myndigheternas behörighetsförhållanden och villkoren för att överföra behörighet framgår tillräckligt exakt av lagen. I 22 § föreskrivs om behörighetsvillkor för revisorer. På en revisors verksamhet ska tillämpas de allmänna förvaltningslagarna. Av de skäl som nämns ovan föreskrivs i lagförslaget att på en revisor, då denne sköter uppgifter som avses i lagförslaget, ska tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Vidare nämns i lagförslaget att i skadeståndslagen föreskrivs om skadeståndsansvar.

I 22 § föreskrivs i fråga om den ansvariga myndigheten och i 23 § i fråga om revisionsmyndigheten om granskningsrättens innehåll och omfattning. Granskningsrätten begränsas enligt lagförslaget i fråga den an-

svariga myndigheten till förutsättningarna och villkoren i anslutning till beviljande, utbetalning och användning av stöd. Granskningsrätten gäller i samma utsträckning den som stödet överförs till vid en överföring av stöd. Revisionsmyndighetens granskningsrätt begränsas enligt förslaget till den ansvariga myndighetens åtgärder i anslutning till användningen av medel från fonderna för inrikes frågor och i samband därmed till granskning av enskilda stödmottagare. En granskning av en enskild stödmottagare kan avse ett projekt eller en verksamhet och dess finansiering i sin helhet. Om stöd har överförts på det sätt som avses i 13 § gäller granskningsrätten i samma omfattning den som stödet överförs till. Granskningen kan enligt lagförslagets 22 § utsträckas endast till byggnader, lokaler eller platser som är av betydelse för det projekt eller den verksamhet som ska stödjäs samt till förhållandena hos stödmottagaren samt dennas informationssystem och handlingar. Granskningen får dock inte utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur. Dessutom ska vid granskningen iakttas bestämmelserna i förvaltningslagens 39 § (GrUU 15/2008 rd, GrUU 5/2010 rd och GrUU 5/2013 rd).

I 26 § föreskrivs om den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen nödvändig information. Enligt förslaget får den information som erhållits inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts. Grundlagsutskottet har betonat (GrUU 30/2005 rd och GrUU 37/2005 rd) att en sådan bestämmelse inte är problematisk från grundlagens synpunkt, om rätten att få information inte i onödan utvidgas och den uttryckligen avgränsas till att gälla endast nödvändig information.

Dessutom föreskrivs i 26 § om den ansvariga myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna, till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag och till EU:s institutioner lämna ut sådan information om stödmottagare som erhållits i samband med uppgifter som avses i lagförslaget. Sådan infor-

mation får inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts.

I 27 § föreskrivs om datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om datasystemets användningsändamål. Inrikesministeriet svarar för upprätthållandet av registret. I registret lagras personuppgifter av det slag som avses i den föreslagna bestämmelsen. Vidare föreskrivs i lagförslaget om förvaringstiden för informationen. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottet anser i sin utlåtandepraxis (GrUU 14/2002 rd, GrUU 51/2002 rd, GrUU 25/2005 rd, GrUU 30/2005 rd, GrUU 20/2006 rd och GrUU 2/2008 rd) att det i lagstiftningen är skäl att heltäckande och i detalj reglera informationen i register som innehåller personuppgifter, sådana registers tillåtna användningsändamål, utlämnande av registerutgifter, förvaringstiderna och de registrerades rättssäkerhet.

Enligt 29 § får inrikesministeriet rätt att med vissa internationella organ avtala om arrangemang som avser genomförande av förvaltningsuppgifter inom ramen för gemensamma särskilda åtgärder. Grundlagsutskottet har i sin praxis ställt vissa krav när det gäller att ge myndigheter rätt att ingå avtal (GrUU 40/2000 rd och GrUU 48/2005 rd). Av 94 § 1 mom. i grundlagen följer att myndigheter inte med stöd av en vanlig lag kan ges rätt att ingå avtal i ärenden som kräver riksdagens godkännande. Bemyndigandet får inte vara obegränsat i fråga om den som bemyndigas eller innehållet. Dessutom ska ur bestämmelsen framgå de subjekt inom folkrätten med vilka avtal ingås. Förslaget måste anses uppfylla dessa förutsättningar.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Om det inte särskilt anges vem som ska utfärda en förordning, utfärdas den av statsrådet. Tillämpningsområdet för den föreslagna lagen omfattar både stöd som i sin helhet finansieras med EU-medel och stöd som delvis finansieras med sådana medel. I lagförslaget ingår

bestämmelser om grunderna för stödsystemet. Vidare ingår flera bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av stöd, stöd villkor och förfaranden som ska iakttas vid genomförande av stöd. Grundlagsutskottet betonar att bestämmelsen i 80 § 1 mom. i grundlagen direkt begränsar tolkningen av bemyndiganden och likaså innehållet i bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av bemyndiganden. Genom förordning kan sålunda inte utfärdas allmänna rättsregler t.ex. om grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter och inte

heller om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag (GrUU 48/2001 rd, GrUU 16/2002 rd och GrUU 40/2002 rd). I lagförslaget avgränsas bemyndigandet att utfärda förordning så exakt som möjligt. Eftersom det är fråga om noggrant avgränsade bestämmelser om tillämpning av lagstiftningen står lagförslagets bemyndiganden inte i konflikt med 80 § i grundlagen.

På de grunder som nämns ovan anses lagförslaget kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om fonderna inom området för inrikes frågor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om beredning, samordning, förvaltning och övervakning av de nationella programmen för fonderna inom området för inrikes frågor.

Denna lag tillämpas på understöd (*stöd*) som beviljas av medel i fonderna inom området för inrikes frågor, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning. I denna lag finns bestämmelser om beviljande, utbetalning och övervakning av stöd.

På stöd enligt denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs nedan.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *fonderna inom området för inrikes frågor* asyl-, migrations- och integrationsfonden som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 516/2014 om inrättande av asyl-, migrations- och integrationsfonden, om ändring av rådets beslut 2008/381/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG och nr 575/2007/EG och rådets beslut 2007/435/EG, nedan *asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen* och fonden för inre säkerhet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning

(EU) nr 515/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och om upphävande av beslut nr 574/2007/EG, nedan *förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering* och genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF,

2) *fondernas medel* medel som Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens budget har beviljat Finland ur fonderna inom området för inrikes frågor,

3) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering,

4) *nationella program* det nationella program för asyl-, migrations- och integrationsfonden som baserar sig på asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen och avses i artikel 14 i den horisontella förordningen samt det nationella program för fonden för inre säkerhet som avses i den artikeln och som läggs fram som ett enda program och baserar sig på såväl förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering som på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 513/2014 om inrättande, som en del av fonden för inre säkerhet, av ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och be-

kämpande av brottslighet samt krishantering och om upphävande av rådets beslut 2007/125/RIF,

5) *vidarebosättningsstöd* stöd som beviljas av de anslag som avses i artikel 17 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen,

6) *överföringsstöd* stöd som beviljas av de anslag som avses i artikel 18 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen,

7) *driftsstöd* stöd som avses i artikel 10 i förordningen om inrättande av ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering,

8) *annan offentlig eller privat finansiering* finansiering som staten, en kommun eller något annat offentligt samfund, en fysisk person eller en privaträttslig sammanslutning anvisar ett stödberättigande projekt eller en stödberättigande verksamhet och som betalas ut i pengar till stödsökanden,

9) *intäkter* sådana inkomster av försäljning, uthyrning, tjänster, avgifter eller andra motsvarande källor som direkt hänför sig till eller orsakas av ett projekt eller en verksamhet,

10) *samfinansiering* finansiering som en stödsökande eller den som stödet överförs till anvisar för ett projekt eller en verksamhet och annan offentlig eller privat finansiering vilka inte omfattar medel som beviljats ur Europeiska unionens budget samt intäkterna från projektet eller verksamheten,

11) *inkomster av ett projekt eller en verksamhet* det totala beloppet av det stöd som beviljas av fondernas medel och de medel som anvisas genom samfinansiering,

12) *särskilda åtgärder* åtgärder som avses i artikel 16 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen och i artikel 7 i förordningen om ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering,

13) *gemensamma särskilda åtgärder* särskilda åtgärder som skrivits in i nationella program i mer än en stat,

14) *ledande stat* den stat i vars nationella program ansvaret för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in och som av fondernas medel har anvisats anslag för det nationella programmet för genomförande av särskilda åtgärder,

15) *deltagande stat* den stat i vars nationella program deltagande i gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in,

16) *huvudgenomförare* ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning som svarar för att gemensamma särskilda åtgärder inleds och genomförs,

17) *delgenomförare* ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning som deltar i genomförandet av gemensamma särskilda åtgärder.

2 kap.

Nationella program och nationella genomförandeprogram

3 §

Nationella program

Inrikesministeriet svarar för beredningen av de nationella programmen.

Statsrådet godkänner programförslagen innan de sänds till Europeiska kommissionen.

När ett program ändras ska bestämmelserna om programberedning iakttas.

4 §

Nationella genomförandeprogram

Inrikesministeriet bereder på basis av ett nationellt program förslag till ett nationellt genomförandeprogram för genomförande av det nationella programmet och svarar för att de samordnas med de övriga finansieringsinstrument och finansieringsprogram inom Europeiska unionen som är betydelsefulla med tanke på målsättningarna för den relevanta fonden inom området för inrikes frågor. Statsrådet godkänner genomförandeprogrammet.

Genomförandeprogrammen ska innehålla åtminstone en beskrivning av

1) kriterierna för val av projekt och verksamhet som ska stödas i enlighet med det nationella programmet och genomförandeprogrammet,

2) åtgärder som ska genomföras i enlighet med det nationella programmets särskilda och nationella målsättningar,

3) principerna för styrning av finansiering enligt det nationella programmet.

Med avvikelse från 2 mom. 2 punkten ska målsättningar för användning av vidarebosättningsstöd och överföringsstöd samt de åtgärder som genomförs i enlighet med målsättningarna anges i det nationella genomförandeprogrammet för asyl-, migrations- och integrationsfonden.

När ett genomförandeprogram ändras ska bestämmelserna om beredning och godkännande av program iakttas. Inrikesministeriet beslutar dock om ändringar av mindre betydelse.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om beredningsförfarandet när det gäller genomförandeprogram och om programmens innehåll.

3 kap.

Förvaltningen av nationella program

5 §

Ansvarig myndighet

Inrikesministeriet är den ansvariga myndighet för nationella program som avses i artikel 25 i den horisontella förordningen. Den ansvariga myndigheten ska svara för genomförandet och förvaltningen av de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen. Dessutom ska den ansvariga myndigheten sköta de uppgifter som anges i Europeiska unionens lagstiftning och i denna lag.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om den ansvariga myndighetens uppgifter.

6 §

Revisionsmyndighet

Inrikesministeriet är den revisionsmyndighet för nationella program som avses i artikel 25 i den horisontella förordningen. Revisionsmyndigheten ska sköta de uppgifter som anges i Europeiska unionens lagstiftning och i denna lag.

Uppgiften som revisionsmyndighet ska hållas åtskild från uppgiften som ansvarig myndighet enligt 5 §, så att dessa myndigheters funktionella oberoende av varandra kan säkerställas.

Revisionsmyndigheten ska också sköta uppgifterna för det revisionsorgan som avses i artikel 26 i den horisontella förordningen.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om revisionsmyndighetens uppgifter.

7 §

Samarbete

De nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen ska beredas, genomföras och följas upp samt utvärderas i samarbete med de ministerier som är viktiga med tanke på målsättningarna för fonderna inom området för inrikes frågor samt med andra myndigheter, föreningar, organisationer och andra motsvarande aktörer.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om samarbetet vid skötseln av olika uppgifter.

8 §

Övervakningskommitté

Statsrådet tillsätter en övervakningskommitté för de nationella programmen. I övervakningskommittén ska de aktörer vara representerade som avses i 7 § 1 mom. och som har en central betydelse med tanke på målsättningarna för fonderna inom området för inrikes frågor. Den ansvariga myndigheten beslutar om förändringar i övervakningskommitténs sammansättning.

Övervakningskommittén ska delta i beredningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen. Övervakningskommittén ska i synnerhet

1) delta i beredningen av de nationella programmen och de nationella genomförandeprogrammen samt följa upp och utvärdera programmens resultat,

2) behandla förslag till projekt och verksamhet som ska stödjas,

3) behandla förslag till planering av tekniskt bistånd.

På övervakningskommitténs medlemmarska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas då dessa sköter uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Övervakningskommitténs mandatperiod löper ut då Europeiska kommissionen har godkänt den slutliga rapport om genomförandet som avses i artikel 54 i den horisontella förordningen. Mandatperioden kan förlängas om skötseln av övervakningskommitténs uppgifter kräver det.

I övervakningskommitténs arbetsordning finns föreskrifter om kommitténs sammanträden, om behandlingen av ärenden i kommittén samt om kommitténs möjlighet att höra sakkunniga. Inrikesministeriet fastställer arbetsordningen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tillsättningen av övervakningskommittén samt om dess uppgifter, sammansättning och mandatperiod.

4 kap.

Stödförfarande

9 §

Stödmottagare

Stöd kan beviljas offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer. Stöd för genomförande av ett projekt eller en verksamhet beviljas en enda stödmottagare.

Stöd för gemensamma särskilda åtgärder kan beviljas en huvudgenomförare.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stödmottagare.

10 §

Vidarebosättningsstöd och överföringsstöd

Vidarebosättningsstöd och överföringsstöd kan i enlighet med denna lag beviljas för sådana projekt och sådan verksamhet som främjar de målsättningar som anges i det nationella genomförandeprogrammet.

11 §

Stödtyper

Stöd kan beviljas som särskilt stöd eller som verksamhetsstöd.

Särskilt stöd kan beviljas som projektstöd för försöks-, start-, forsknings- eller utvecklingsprojekt, för anskaffning av materiella och immateriella nyttigheter eller för något annat projekt med begränsat syfte.

Verksamhetsstöd kan beviljas för en viss del av stödmottagarens verksamhet. Som verksamhetsstöd kan beviljas endast driftsstöd, vidarebosättningsstöd och överföringsstöd.

12 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

En förutsättning för beviljande av stöd är att det projekt eller den verksamhet som stöds stämmer överens med ett nationellt program och ett nationellt genomförandeprogram samt att projektet eller verksamheten främjar de målsättningar som anges i Europeiska unionens lagstiftning, i det nationella programmet och i det nationella genomförandeprogrammet.

Med avvikelse från 1 mom. är en förutsättning för beviljande av vidarebosättningsstöd och överföringsstöd att det projekt eller den verksamhet som stöds stämmer överens med ett nationellt program och ett nationellt genomförandeprogram samt att projektet eller verksamheten främjar de målsättningar som anges i det nationella genomförandeprogrammet.

Syftet med det projekt eller den verksamhet som stöds får inte vara att ge stödmottagaren direkt ekonomisk vinst.

Stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra projektet eller verksamheten. Stödmottagaren ska dessutom ha förutsättningar att, efter att stödet upphört, svara för kontinuiteten i den verksamhet som inlett genom projektet eller som stötts, om detta inte är onödigt med beaktande av projektets eller verksamhetens karaktär.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd.

13 §

Överföring av stöd för genomförande av projekt eller verksamhet

Den ansvariga myndigheten kan besluta att stödmottagaren får överföra en del av ett stöd som beviljats för genomförande av ett projekt eller en verksamhet till en sådan offentlig-rättslig eller privaträttslig juridisk person som uppfyller de krav enligt denna lag som ställs på stödmottagaren. En betydande del av stödet ska dock förbli i stödmottagarens användning. Den som stödet överförs till ska själv delta i de projektrelaterade kostnaderna, om stödet inte har beviljats som driftsstöd, vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd.

En förutsättning är dessutom att det med tanke på genomförandet av ett projekt eller en verksamhet är ändamålsenligt att överföra en del av stödet.

Stödmottagaren ska före överföringen genom avtal med den som stödet överförs till försäkra sig om att denna uppfyller förutsättningarna för beviljande, utbetalning och övervakning av stödet och iakttar villkoren för användning av stödet. Om stödet återkrävs svarar stödmottagaren för återbetalning av stödet till den ansvariga myndigheten. Stödmottagaren svarar gentemot den ansvariga myndigheten för att projektet eller verksamheten genomförs på ett sakenligt sätt och att villkoren iakttas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna och förfarandet för överföring av stöd.

14 §

Godtagbara kostnader

Stöd kan beviljas för stödberättigande kostnader enligt en sådan budget och plan för det projekt eller den verksamhet som stöds som den ansvariga myndigheten godkännt, om kostnaderna orsakas av det projektet eller den verksamheten och kostnaderna uppfyller förutsättningarna enligt artikel 17 i den horison-

tella förordningen. Artikel 17.2 a i den förordningen tillämpas inte på kostnaderna om stödet beviljas som vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd.

De stödberättigande kostnader som antecknas i budgeten ska vara lika stora som inkomsterna av det projekt eller den verksamhet som stöds, sådana de antecknats i budgeten.

Stöd beviljas inte för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats, om inte något annat följer av grundad anledning. Stöd beviljas dock inte för kostnader som uppstått innan ansökan blivit anhängig.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om när kostnader är stödberättigande och godtagbara samt om de fall då stöd av grundad anledning kan beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattats.

15 §

Stödbelopp och stödformer

Stöd beviljas, på det sätt som avses i artiklarna 16 och 18 i den horisontella förordningen, som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för det projekt eller den verksamhet som stöds, på grundval av faktiska kostnader som betalats, standardiserade skalor av enhetskostnader eller finansiering till schablonsatser eller som schablonbelopp.

Stödet får inte täcka det fulla beloppet av de projektrelaterade godtagbara kostnaderna. Sökanden ska själv delta i de projektrelaterade kostnaderna.

Med avvikelse från 2 mom. kan driftsstöd, vidarebosättningsstöd och överföringsstöd täcka de totala godtagbara kostnaderna för ett projekt eller en verksamhet som stöds.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stödbeloppen och stödformerna, om grunderna för hur de bestäms, om användningsändamålen och om finansieringen för täckande av kostnader.

16 §

Ansökan om stöd

Ansökan om stöd ska göras hos den ansvariga myndigheten elektroniskt i det datasystem som avses i 27 §. En tidsfrist kan bestämmas för ansökan. I ansökan ska finnas riktig och tillräcklig information om sökanden, om det projekt eller den verksamhet som ansökan avser, om sambandet mellan projektet eller verksamheten och det nationella programmet och det nationella genomförande-programmet, det belopp som stödansökan avser, stödets användningsändamål samt om andra omständigheter som den ansvariga myndigheten behöver information om för att avgöra ansökan.

I ansökan ska tas in en budget och en plan för det projekt eller den verksamhet som ska stödjask och till ansökan ska fogas andra handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för att bevilja stöd. Till ansökan ska dessutom fogas en utredning om samfinansiering av projektet, om stödet inte beviljas som driftsstöd, vidarebosättningsstöd eller överföringsstöd.

Om avsikten är att stödet ska överföras måste detta nämnas i ansökan. I ansökan ska de aktörer specificeras till vilka överföringen ska ske samt den andel anges som föreslås bli överförd.

På undertecknandet av ansökan ska tillämpas vad som i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) föreskrivs om identifiering och autentisering.

Ansökan kan också fyllas i med hjälp av automatisk databehandling på en blankett som godkänts av den ansvariga myndigheten. Den undertecknade ansökan och dess bilagor ska sändas till den ansvariga myndigheten.

En ansökan som gjorts i det datasystem som avses i 27 § blir anhängig när den ansvariga myndigheten har tillgång till den eller, om ansökan har gjorts på en blankett med hjälp av automatisk databehandling, när den har inkommit till den ansvariga myndigheten.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ansökan om stöd, om ansökningstiden, om de handlingar som

ska fogas till ansökan och om vad som ska framgå av handlingarna.

17 §

Beviljande av stöd

Den ansvariga myndigheten beslutar om beviljande av stöd.

Av stödbeslutet ska framgå det beviljade stödbeloppet, stödformen, de datum då stödet inleds respektive upphör, stödvillkoren enligt denna lag samt förutsättningarna för utbetalning och återkrav av stöd. Med undantag för vidarebosättningsstöd och överföringsstöd ska av beslutet dessutom framgå de i Europeiska unionens lagstiftning angivna villkor och förutsättningar som väsentligt och direkt inverkar på användningen och utbetalningen av stöd. Genom stödbeslutet godkänns budgeten och planen för det projekt eller den verksamhet som ska stödas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om beviljande av stöd.

18 §

Användning och redovisning av stöd

På användning av stöd för anskaffning av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad tillämpas lagen om offentlig upphandling (348/2007). Stödmottagaren ska lägga fram en utredning om att en anskaffning har gjorts så som det förutsätts i den lagen.

Stödmottagaren ska föra bok över det projekt eller den verksamhet som stöds. Redovisningen ska ordnas som en del av stödmottagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) eller, om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödmottagaren, med iakttagande av det kapitlet och god bokföringssed så att redovisningen av projektet eller verksamheten utan svårighet kan identifieras och hållas åtskild från den övriga bokföringen.

Om stödmottagaren inte är redovisnings-skyldig för sin verksamhet, ska redovisningen av det projekt eller den verksamhet som

stöds, i tillämpliga delar ordnas i enlighet med bokföringslagen.

Stödmottagaren är skyldig att bevara allt bokföringsmaterial och övrigt material i anslutning till det projekt eller den verksamhet som stöds så att det är möjligt att kontrollera användningen av stödet. Materialet ska bevaras i tio år från det i stödbeslutet fastställda datum då stödet upphört.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stöd användningen, om redovisningen och om bevaringen av handlingar.

19 §

Ansökan om utbetalning

Ansökan om utbetalning av stöd ska göras hos den ansvariga myndigheten elektroniskt i det datasystem som avses i 27 §. Till ansökan ska fogas handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömning av förutsättningarna för utbetalning.

För ansökan om utbetalning kan det bestämmas en tidsfrist.

På undertecknande av utbetalningsansökan samt på ansökan om utbetalning på annat sätt än i datasystemet tillämpas vad som i 16 § 4 och 5 mom. föreskrivs om upprättande och undertecknande av ansökan.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om utbetalningsansökan, tidsfrister, handlingar som ska fogas till ansökan och vad som ska framgå av handlingarna.

20 §

Utbetalning av stöd

Den ansvariga myndigheten beslutar om utbetalning av stöd. En förutsättning för utbetalning är att stödmottagaren har iakttagit stöd villkoren.

Stöd betalas ut i poster. Stöd kan betalas i förskott om detta är motiverat med beaktande av stödmottagarens ställning och genomförandet av det projekt eller den verksamhet som ska stödjas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna

för utbetalning av stöd, om utbetalningsförfarandet och om förskotts förfarandet.

21 §

Stödbelopp som ska betalas ut

Det minsta av följande belopp ska betalas ut som stöd:

1) det maximibelopp i euro som antecknats i stödbeslutet,

2) det belopp som fås då de godtagbara kostnaderna multipliceras med den procentuella andel av stödet som antecknats i stödbeslutet,

3) det belopp som fås då annan offentlig eller privat finansiering och intäkter subtraheras från de godtagbara kostnaderna.

Med avvikelse från 1 mom. ska som stöd som beviljats i form av ett schablonbelopp betalas det maximibelopp i euro som antecknats i stödbeslutet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vad som anses vara annan offentlig eller privat finansiering och intäkter som inverkar på det stödbelopp som betalas ut.

5 kap.

Tillsynsförfarande

22 §

Den ansvariga myndighetens granskningsrätt

Den ansvariga myndigheten har, i syfte att övervaka att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas, rätt att utföra granskning av stödmottagarna. Om stöd på det sätt som avses i 13 § har överförts till någon annan aktör, har den ansvariga myndigheten rätt att granska också dennas ekonomi och verksamhet i syfte att övervaka att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas.

Den ansvariga myndigheten kan bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt denna lag, eller en oberoende revisor att utföra sådan granskning som avses i 1

mom. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisionsammanslutning som avses i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). En revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på en revisor då denne sköter uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

För att en granskning ska kunna utföras på ett sakligt sätt ska myndigheten eller revisorn ha tillträde till sådana byggnader, lokaler eller platser som är av betydelse för det projekt eller den verksamhet som ska stödjas och för användningen av stödet samt ha rätt att granska dessa och förhållandena hos stödmottagaren samt dennas informationssystem och handlingar. Granskningen får dock inte utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur. Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingar och annat material som har samband med användningen av stöd, om genomförandet av granskningen på ett sakligt sätt förutsätter detta. Vid granskningen ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) följas.

De myndigheter som nämns i 1 och 2 mom. har rätt att för granskningen avgiftsfritt få handräckning av polis-, tull- och utskenningsmyndigheterna.

23 §

Revisionsmyndighetens granskningsrätt

Revisionsmyndigheten har rätt att i anslutning till användningen av medel inom ramen för ett nationellt program granska den ansvariga myndigheten samt i samband därmed också enskilda stödmottagare så som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning och i denna lag. Granskningsrätten när det gäller ett enskilt projekt eller en enskild verksamhet som stöds avser projektet eller verksamheten och dess finansiering i sin helhet. Om stöd har överförts till en annan aktör avser granskningsrätten också den som stödet överförts till.

Revisionsmyndigheten kan bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt denna lag, eller en oberoende revisor att utföra sådan granskning som avses i 1 mom.

På revisorer, utförande av granskning samt handräckning tillämpas vad som föreskrivs i 22 § 2—5 mom.

24 §

Granskning av gemensamma särskilda åtgärder i andra stater

När Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder ska den ansvariga myndigheten se till att en deltagande stats ansvariga myndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor granskar delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 22 § 1 mom.

När Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder kan revisionsmyndigheten bemyndiga en deltagande stats revisionsmyndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor att granska delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 23 § 1 mom.

En oberoende revisor ska ha den yrkesskicklighet som behövs för uppgiften.

På granskningsrätten, rätten att få information, utlämnande av information, granskarens rättigheter, den granskades skyldigheter, kostnadskontrollen och behörighetsvillkoren för en oberoende revisor ska, vid användning av stöd som beviljats för gemensamma särskilda åtgärder, lagstiftningen i den deltagande stat där granskningen sker samt Europeiska unionens lagstiftning tillämpas.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om förfarandet vid granskning av gemensamma särskilda åtgärder.

25 §

Granskning av delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder

När Finland är deltagande stat i gemensamma särskilda åtgärder kan den ansvariga myndigheten på skriftlig begäran av den le-

dande staten genomföra en i Finlands nationella program inskriven granskning av en delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder. På granskningen ska 22 § tillämpas.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

26 §

Rätten att få information och lämna ut information

Utöver vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagd information har den ansvariga myndigheten och revisionsmyndigheten, trots sekretessbestämmelserna, rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få information om sökanden och stödmottagaren, om dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet, om offentlig finansiering samt om andra med tanke på stödet relevanta omständigheter som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna.

De myndigheter som enligt 1 mom. har rätt att få information har trots sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag och till Europeiska unionens institutioner lämna ut sådan information om stödmottagare som erhållits i samband med skötseln av uppgifter enligt denna lag och som behövs för granskningssuppgifter som föreskrivs för myndigheten, aktören eller institutionen eller för tillsynen över att Europeiska unionens lagstiftning följs.

Information som erhållits med stöd av 1 och 2 mom. får inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts.

27 §

Datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor

Datasystemet för fonderna inom området för inrikes frågor förs för skötsel av sådana uppgifter i samband med de nationella pro-

grammen och de nationella genomförandeprogrammen som avses i Europeiska unionens lagstiftning och i denna lag. Datasystemet förs med hjälp av automatisk databehandling. Inrikesministeriet är registeransvarig för datasystemet.

I datasystemet kan registreras sådan information om det nationella genomförandeprogrammet, om de stödsökande, om projekt eller verksamhet som ska stödjas, om stödbeslut, om utbetalning av stöd, om revisioner och om återkrav som behövs för dess användningsändamål. Dessutom ska i datasystemet registreras den information om det nationella programmet samt om förvaltningen och kontrollen av det som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

I personuppgiftslagen (523/1999) avsedda personuppgifter som finns i datasystemet ska raderas senast fem år efter det att Europeiska kommissionen har betalat Europeiska unionens sista finansieringsandel enligt ett nationellt program. På behandlingen av personuppgifter tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i personuppgiftslagen.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om annan information än personuppgifter som lagras i datasystemet.

28 §

Tekniskt bistånd

Tekniskt bistånd kan, på det sätt som föreskrivs i artikel 20 i den horisontella förordningen, användas för sådan verksamhet som avses i artikeln. Tekniskt bistånd kan täcka de totala godtagbara kostnaderna för verksamheten.

I ett nationellt genomförandeprogram är det möjligt att av anslag som avses i artiklarna 17 och 18 i asyl-, migrations- och integrationsfondsförordningen avsätta högst den procentuella andel som avses i artikel 23.2 i den nämnda förordningen för att användas som tekniskt bistånd, med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 mom.

Den ansvariga myndigheten beslutar årligen om en plan för användning av tekniskt bistånd, följer den totala användningen av

sådant bistånd samt gör utredningar om biståndet.

På tekniskt bistånd ska inte tillämpas vad som i 4 kap. föreskrivs om stödförfarandet, med undantag för 14 § 1, 2 och 4 mom. och 15 § 1 och 4 mom. Revisionsmyndigheten ska granska användningen av tekniskt bistånd enligt vad som föreskrivs i 23 §.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om förfarandet vid fastställande av planen för användning av tekniskt bistånd.

29 §

Vissa arrangemang för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder

Inrikesministeriet kan, i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller som annars inte har någon avsevärd betydelse eller kräver riksdagens samtycke, avtala med andra staters ansvariga myndigheter eller med andra aktörer som sköter sådana uppgifter i dessa stater, om arrangemang som kan anses vara sedvanliga och avser genomförande av förvaltningsuppgifter inom ramen för gemensamma särskilda åtgärder.

30 §

Ändringssökande

Omprövning av den ansvariga myndighetens beslut får begäras hos den ansvariga myndigheten på det sätt som anges i förvaltningslagen. Den ansvariga myndighetens beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut om avbrytande av utbetalning av stöd eller om återkrav av stöd får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I övrigt får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Stöd kan beviljas för kostnader som uppstått innan stödbeslutet fattas, om de uppstått den 1 januari 2014 eller därefter och om den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 31 december 2015.

Helsingfors den 4 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Inrikesminister Päivi Räsänen